

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2019/1111,

25. juuni 2019,

mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades tehtud lahendite tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi lapserööve (uuesti sõnastatud)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 81 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamusi ⁽¹⁾,võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) 15. aprillil 2014 võttis komisjon vastu aruande nõukogu määruse (EÜ) nr 2201/2003 ⁽³⁾ kohaldamise kohta. Aruandes leiti, et kuigi määrus (EÜ) nr 2201/2003 on hästitoimiv õigusakt, mis on toonud kodanikele märkimisväärt kasu, saaks olemasolevaid õigusnorme täiustada. Määruses tuleb teha mitmeid muudatusi. Selguse huvides tuleks kõnealune määrus uuesti sõnastada.
- (2) Käesoleva määrusega kehtestatakse abielulahutuse, lahuselu ja abielu kehtetuks tunnistamise suhtes ning rahvusvahelise ulatusega vanemlikku vastutust hõlmavate vaidluste suhtes kohaldatavad kohtualluvust reguleerivad ühtsed normid. Määrusega lihtsustatakse lahendite, ametlike dokumentide ja teatavate kokkulepete liikumist liidus, kehtestades sätted nende tunnustamise ja täitmise kohta teistes liikmesriikides. Lisaks selgitatakse määruses lapse õigust saada võimalus oma arvamuse avaldamiseks menetluses, mis on temaga seoses algatatud, ning see sisaldab ka sätteid, mis täiendavad rahvusvahelise lapseröövi suhtes tsiviilõiguse kohaldamise 25. oktoobri 1980. aasta Haagi konventsiooni (edaspidi „1980. aasta Haagi konventsioon“) liikmesriikide vaheliste suhete osas. Seetõttu peaks käesolev määrus aitama tugevdada õiguskindlust ja suurendama paindlikkust, aitama tagada parema juurdepääsu kohtumenetlustele ja selliste menetluste tõhustamise.

⁽¹⁾ 18. jaanuari 2018. aasta aramus (ELT C 458, 19.12.2018, lk 499) ja 14. märtsi 2019. aasta aramus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ 26. jaanuari 2017. aasta aramus (ELT C 125, 21.4.2017, lk 46)

⁽³⁾ Nõukogu 27. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2201/2003, mis käsitleb kohtualluvust ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist kohtuasjades, mis on seotud abieluasjade ja vanemliku vastutusega, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1347/2000 (ELT L 338, 23.12.2003, lk 1).

- (3) Liidu õigusruumi sujuv ja korrektne toimimine liikmesriikide erinevate õigussüsteemide ja -traditsioonide suhtes on liidu jaoks väga oluline. Sellega seoses tuleks vastastikust usaldust üksteise õigussüsteemide suhtes edasi arendada. Liit on seadnud endale eesmärgi luua vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala, kus on tagatud isikute vaba liikumine ja õiguskaitse kättesaadavus, ning seda säilitada ja arendada. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks tugevdada isikute ja eelkõige laste õigusi kohtumenetluses, et lihtsustada kohtute ja haldusasutuste vahelist koostööd ning lahendite täitmist piiriülese toimega perekonnaõigusega seotud kohtuasjades. Tuleks parandada tsiviilasjades tehtavate lahendite vastastikust tunnustamist, lihtsustada õiguskaitse kättesaadavust ning tõhustada liikmesriikide ametiasutuste vahelist teabevahetust.
- (4) Selleks peab liit muu hulgas vastu võtma piiriülese toimega meetmed tsiviilasjades tehtava õigusalase koostöö valdkonnas, eeskätt siis, kui see on vajalik siseturu nõuetekohaseks toimimiseks. Mõistet „tsiviilasjad“ tuleks vastavalt Euroopa Liidu Kohtu (edaspidi „Euroopa Kohus“) väljakujunenud kohtupraktikale tõlgendada autonoomselt. Seda mõistet tuleks käsitada autonoomse mõistena, mille tõlgendamisel tuginetakse ühelt poolt käesoleva määruse eesmärkidele ja süsteemile ning teiselt poolt liikmesriikide õigussüsteemide kogumist tulenevatele üldpõhimõtetele. Mõistet „tsiviilasjad“ tuleks seega tõlgendada nii, et see võib hõlmata ka selliseid meetmeid, mis liikmesriigi õiguse alusel võivad kuuluda avaliku õiguse valdkonda. See peaks hõlmama eeskätt kõiki taotlusi, meetmeid ja lahendeid, mis puudutavad „vanemliku vastutuse“ küsimusi käesoleva määruse tähenduses, kooskõlas selle eesmärkidega.
- (5) Käesolev määrus hõlmab „tsiviilasju“, mille hulka kuuluvad tsiviilkohtumenetlused ja neis tehtud lahendid, samuti ametlikud dokumendid ning teatavad kohtuvälised kokkulepped abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud küsimustes. Lisaks peaks mõiste „tsiviilasjad“ hõlmama taotlusi, meetmeid ja lahendeid, samuti ametlikke dokumente ja teatavaid kohtuväliseid kokkuleppeid, mis käsitlevad lapse tagastamist 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel ning mis Euroopa Kohtu kohtupraktika kohaselt ja vastavalt 1980. aasta Haagi konventsiooni artiklile 19 ei ole menetlused vanemliku vastutuse sisulistes küsimustes, vaid on nende küsimustega lähedalt seotud ning neid käsitletakse käesoleva määruse teatavates sätetes.
- (6) Selleks et lihtsustada abieluasjades ja vanemliku vastutuse küsimustes tehtud lahendite, samuti ametlike dokumentide ja teatavate kokkulepete liikumist, on vajalik ja asjakohane, et kohtualluvust ning lahendite tunnustamist ja täitmist reguleerivad norme reguleeritaks liidu õigusaktiga, mis on siduv ja vahetult kohaldatav.
- (7) Kõigi laste võrdsuse tagamiseks peaks käesolev määrus hõlmama kõiki vanemlikku vastutust käsitlevaid lahendeid, sealhulgas lapse kaitseks võetavaid meetmeid, sõltumatu nende seostest abieluõiguslike menetluste või muude menetlustega.
- (8) Kuna vanemlikku vastutust käsitlevate normide kohaldamine kerkib sageli üles abieluõiguslike menetluste kontekstis, on sobiv, kui abielulahutuse ja vanemliku vastutuse küsimusi käsitleb üks õigusakt.
- (9) Mis puudutab lahendeid abielulahutuse, lahusele või abielu kehtetuks tunnistamise kohta, siis tuleks käesolevat määrust kohaldada üksnes abielu lahutamise suhtes. Selles ei tuleks käsitleda selliseid küsimusi nagu lahutuse põhjus, abielu omandiõiguslikud tagajärjed või muud kaasnevad asjaolud. Käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad tunnustamist, ei peaks hõlmama lahendeid, millega keeldutakse abielu lahutamast.
- (10) Lapse vara osas tuleks käesolevat määrust kohaldada ainult last kaitsvate meetmete suhtes, nimelt lapse vara eest vastutava, last esindava või abistava isiku või organi määramine ja ülesanded ning lapse vara haldamine, säilitamine või kasutamine. Selles kontekstis tuleks käesolevat määrust kohaldada näiteks juhul, kui menetlus käsitleb lapse vara haldava isiku või organi määramist. Lapse varaga seotud meetmeid, mis ei käsitle lapse kaitset, peaks jätkuvalt reguleerima Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1215/2012⁽⁴⁾. Sellegipoolest peaks olema võimalik sellistel juhtudel kohaldada käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad kohtualluvust kõrvalistes küsimustes.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).

- (11) Lapsele teises liikmesriigis perepõhise hoolduse andmine, s.t lapse paigutamine kas ühe või mitme isiku juurde kooskõlas riigisisese õiguse ja menetlusega või lapse paigutamine hooldeasutusse, näiteks orbudekodusse või lastekodusse, peaks jääma käesoleva määruse kohaldamisalasse, välja arvatud juhul, kui see on sõnaselgelt välja jäetud, näiteks juhul, kui laps antakse lapsendaja hooldada, vanema hooldada, või asjakohasel juhul muu lähisugulase hooldada vastavalt vastuvõtva liikmesriigi kinnitusele. Selle tulemusel tuleks kohaldamisalaga hõlmata ka „paigutamine haridusasutusse“, mille on pärast lapse probleemset käitumist määranud kohus või korraldanud pädev asutus vanemate või lapse nõusolekul või taotlusel. Välja tuleks jätta vaid hariduslikul või karistuslikul eesmärgil paigutamine, mis on määratud või korraldatud pärast lapse sellist tegu, mis oleks karistatav liikmesriigi kriminaalõiguse kohaselt, kui selle oleks pannud toime täiskasvanu, sõltumata sellest, kas see oleks konkreetse asjas viinud süüdimõistmiseni.
- (12) Kõnealust määrust ei tuleks kohaldada lapsevanema tuvastamise suhtes, sest see on vanemliku vastutuse tekkimisest eraldi küsimus, ega muude isiku seisundiga seotud küsimuste suhtes.
- (13) Ülalpidamiskohustused jäetakse käesoleva määruse kohaldamisalast välja, sest neid kohustusi käsitleb juba nõukogu määrus (EÜ) nr 4/2009⁽⁵⁾. Lisaks kohtutele kohas, kus on vastaspoole või võlausaldaja harilik viibimiskoht, peaks kohtutel, millel on kohtualluvus vastavalt käesolevale määrusele abieluasjades, olema üldiselt pädevus teha otsuseid kaasneva abikaasa ülalpidamise kohustuse või abielujärgse ülalpidamiskohustuse küsimuses kõnealuse määruse artikli 3 punkti c alusel. Kohtutel, millel on kohtualluvus vastavalt käesolevale määrusele vanemliku vastutuse küsimustes, on üldiselt pädevus teha otsuseid kaasneva lapse ülalpidamise kohustuse küsimuses kõnealuse määruse artikli 3 punkti d alusel.
- (14) Vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikale tuleks mõistet „kohus“ käsitada laias tähenduses, nii et see hõlmaks ka haldusasutusi või muid ametivõime, nagu notarid, kes teostavad pädevust teatavates abieluasjades või vanemliku vastutuse küsimustes. Iga kokkulepet, mille kohus on kiitnud heaks pärast asja sisulist arutamist kooskõlas riigisisese õiguse ja menetlusega, tuleks tunnustada ja täita „lahendina“. Muud kokkulepped, millel on päritoluliikmesriigis siduv õiguslik mõju pärast sellise ametiasutuse või muu ametivõimu vormilist sekkumist, kellest liikmesriik on sel eesmärgil teavitanud komisjoni, peaksid olema täidetavad muudes liikmesriikides kooskõlas ametlikke dokumente ja kokkuleppeid käsitlevate käesoleva määruse konkreetsete sätetega. Käesolev määrus ei peaks võimaldama erakokkulepete vaba liikumist. Siiski peaks võimaldama selliste kokkulepete liikumist, mis ei ole küll lahendid ega ametlikud dokumendid, kuid mille on registreerinud selleks pädev ametivõim. Sellisteks ametivõimudeks võivad olla kokkuleppeid registreerivad notarid, isegi kui nad tegutsevad vaba elukutse esindajana.
- (15) Seoses mõistega „ametlik dokument“ tuleks mõistet „volitamine“ tõlgendada käesolevas määruses autonoomselt kooskõlas „ametliku dokumendi“ määratlusega, mida kasutatakse horisontaalselt muudes liidu õigusaktides ning pidades silmas käesoleva määruse eesmärki.
- (16) Kuigi tagastamise menetlus 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel ei ole menetlus vanemliku vastutuse sisulistes küsimustes, peaks lahenditele, millega nõutakse lapse tagastamist 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel, laienema käesoleva määruse IV peatüki kohane tunnustamine ja täitmine, kui lahendid tuleb täita teises liikmesriigis, kuna tagastamise nõude esitamise järel toimus uus lapserõöv. See ei piira võimalust alustada seoses uue lapserõõviga uut menetlust lapse tagastamiseks 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel. Peale selle tuleks käesolevat määrust jätkuvalt kohaldada lapse õigusvastase äraviimise või kinnihoidmise olukordade muude aspektide suhtes, näiteks kohtualluvust käsitlevaid sätteid seoses lapse harilikuks viibimiskohaks oleva liikmesriigi kohtuga või tunnustamist ja täitmist käsitlevaid sätteid seoses kõnealuse kohtu tehtud lahendiga.
- (17) Käesolevat määrust tuleks nagu vanemliku vastutuse ja lastekaitsemeetmetega seotud kohtualluvust, kohaldatavat õigust, tunnustamist, kohtuotsuste täitmist ja koostööd käsitlevat 19. oktoobri 1996. aasta Haagi konventsiooni (edaspidi „1996. aasta Haagi konventsioon“) kohaldada kõigi kuni 18aastaste laste suhtes isegi juhtudel, kui nad on oma isikliku seisundi suhtes kohaldatava õiguse alusel omandanud enne seda vanust teovõime, näiteks abielu tulemusel toimunud emantsipatsiooni teel. See peaks vältima kattumist täiskasvanute rahvusvahelist kaitset käsitleva 13. jaanuari 2000. aasta Haagi konventsiooni kohaldamisalaga, mida kohaldatakse üle 18aastaste suhtes, ning hoidma samal ajal ära tühimiku tekkimist nende kahe õigusakti vahel. Kuni 16aastaste laste suhtes tuleks jätkuvalt kohaldada 1980. aasta Haagi konventsiooni ja sellest tulenevalt ka käesoleva määruse III peatükki, millega täiendatakse 1980. aasta Haagi konventsiooni kohaldamist liikmesriikide vahelistes suhetes.

⁽⁵⁾ Nõukogu 18. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 4/2009 kohtualluvuse, kohaldatava õiguse, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise ning koostöö kohta ülalpidamiskohustuste küsimustes (ELT L 7, 10.1.2009, lk 1).

- (18) Käesoleva määruse kohaldamisel loetakse, et isikul on „hooldusõigus“ juhul, kui tulenevalt lahendist, seaduse alusel või õigusliku mõjuga kokkuleppe põhjal selle liikmesriigi õiguse alusel, kus on lapse harilik viibimiskoht, ei saa vanemliku vastutuse kandja ilma kõnealuse isiku nõusolekuta otsustada lapse elukoha üle, sõltumata riigisisese õiguse kohastest tingimustest. Osades õigussüsteemides, kus kasutatakse mõisteid „hooldus“ ja „suhtlusõigus“, võib hooldusõiguseta lapsevanemal tegelikkuses olla suur vastutus selliste last puudutavate otsuste tegemisel, mis lähevad kaugemale pelgast suhtlusõigusest.
- (19) Kohtualluvuse alused vanemliku vastutuse küsimustes kujundatakse lapse parimaid huve silmas pidades ning neid tuleks kohaldada vastavalt lapse huvidele. Viiteid lapse parimatele huvidele tuleks tõlgendada lähtuvalt Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklist 24 ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste konventsioonist (edaspidi „ÜRO lapse õiguste konventsioon“), nii nagu neid rakendatakse riigisisese õiguse ja menetluste kohaselt.
- (20) Lapse parimate huvide tagamiseks tuleks kohtualluvus kindlaks määrata esimeses järjekorras läheduskriteeriumi alusel. Sellest tulenevalt peaks kohtualluvus olema lapse hariliku viibimiskoha liikmesriigil, välja arvatud teatavatel käesolevas määruses sätestatud juhtudel, näiteks lapse elukoha vahetamise korral või vastavalt vanemliku vastutuse kandjate kokkuleppele.
- (21) Kui vanemliku vastutuse küsimuses ei ole ühtegi menetlust käimas ja lapse harilik viibimiskoht muutub seadusliku kolimise tulemusena, peaks kohtualluvus lapsega läheduse säilitamiseks kaasa liikuma. Kui menetlus on juba käimas, on kohtualluvuse säilitamine õiguskindluse ja kohtupidamise tõhususe huvides põhjendatud, kuni menetluse tulemusel tehakse lõplik lahend või menetlus muul viisil lõpetatakse. Kohtul, kus menetlus on käimas, peaks siiski teatavatel tingimustel olema võimalik anda kohtualluvus üle sellele liikmesriigile, kus laps seadusliku kolimise tulemusena elab.
- (22) Ilma et see piiraks võimalikku kohtu valikut käesoleva määruse alusel, tuleks lapse harilikuks viibimiskohaks oleva liikmesriigi kohtutel säilitada lapse õigusvastase äraviimise või kinnihoidmise korral kohtualluvus seni, kuni uus harilik viibimiskoht teises liikmesriigis on kindlaks tehtud ja teavad konkreetsed tingimused on täidetud. Koondataud kohtualluvusega liikmesriigid peaksid kaaluma, kas võimaldada kohtul, kellele on esitatud lapse tagastamise taotlus 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel, teostada poolte vahel käesoleva määruse alusel kokkulepitud või tunnustatud kohtualluvust ka vanemliku vastutuse küsimustes, kui pooled jõudsid kokkuleppele tagastamismenetluse käigus. Sellised kokkulepped peaksid hõlmama nii kokkuleppeid lapse tagastamise kui ka tagastamata jätmise kohta. Kui lepitakse kokku lapse tagastamata jätmises, peaks laps jääma liikmesriiki, kus on tema uus harilik viibimiskoht, ning kohtualluvus seal tulevikus toimuvaks hooldusõigusega seotud menetluseks tuleks määrata kindlaks lapse uue hariliku viibimiskoha põhjal.
- (23) Käesolevas määruses sätestatud konkreetsetel tingimustel peaks olema võimalik, et kohtualluvus vanemliku vastutusega seotud küsimustes kuulub ka liikmesriigile, kus vanematel on pooleli lahutuse või lahusele menetlus või abielu kehtetuks tunnistamise menetlus, või liikmesriigile, millega lapsel on oluline side ning milles pooled on kas eelnevalt ja hiljemalt kohtusse pöördumise ajal kokku leppinud või mida nad on sõnaselgelt tunnistanud menetluse jooksul, isegi kui lapse harilik viibimiskoht ei asu selles liikmesriigis, tingimusel et selline kohtualluvus on lapse parimates huvides. Vastavalt Euroopa Kohtu kohtupraktikale tuleks iga muud isikut kui lapse vanemad, kes kooskõlas riigisisese õigusega osaleb vanemate alustatud menetluses, käsitada menetluse poolena käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil, ning seetõttu peaks selle poole poolt pärast kohtusse pöördumise kuupäeva avaldatud vastuseis asjasse puutuva lapse vanemate poolt valitud kohtualluvusele välistama kokkuleppelise kohtualluvuse heakskiitmise menetluse kõigi poolte poolt sellel kuupäeval. Enne oma kohtualluvuse teostamist kohtualluvuse kokkuleppe või heakskiitmise alusel peaks kohus hindama, kas see kokkulepe või heakskiitmine põhines asjaomaste poolte teadlikul ja vabal valikul ega tulenenud ühe poole poolt teise poole olukorra või nõrgema positsiooni ärakasutamisest. Kohtualluvuse heakskiitmine menetluse käigus tuleks registreerida kohtu poolt kooskõlas riigisisese õiguse ja menetlusega.
- (24) Et järgida läheduse nõuet tulevastes menetlustes, peaks iga kokkulepitud või tunnistatud kohtualluvus lõppema, kui pooled ei lepi kokku teisiti, niipea, kui vanemliku vastutuse küsimusi käsitlevas menetluses tehtud lahendi kohta ei saa enam esitada tavalist edasikaebust või kui see menetlus on lõppenud mõnel muul põhjusel.

- (25) Kui lapse harilikku viibimiskohta ei saa kindlaks teha ja kohtualluvust ei saa määrata ka kohtualluvuse kokkuleppe alusel, peaks kohtualluvus olema selle liikmesriigi kohtutel, kus laps asub. Asukoha sätet tuleks kohaldada samuti lapspagulaste ja nende laste suhtes, kes on oma hariliku viibimiskoha liikmesriigis toimuvate rahutuste tõttu rahvusvaheliselt ümber asustatud. Käesoleva määruse kohaldamisel koostoimes 1996. aasta Haagi konventsiooni artikli 52 lõikega 2 tuleks seda kohtualluvuse sätet kohaldada üksnes laste suhtes, kelle harilik viibimiskoht enne ümberasustamist asus liikmesriigis. Kui lapse harilik viibimiskoht enne ümberasustamist oli kolmandas riigis, tuleks kohaldada 1996. aasta Haagi konventsiooni kohtualluvuse sätet lapspagulaste ja rahvusvaheliselt ümberasustatud laste kohta.
- (26) Erandlikel asjaoludel ei pruugi lapse hariliku viibimiskoha liikmesriigi kohus olla asja menetlemisel kõige asjakohasemaks kohtuks. Pädev kohus peaks saama erandina ja teatavatel tingimustel anda, kuid ilma sellise kohustusega, oma kohtualluvuse konkreetsetes asjas üle teise liikmesriigi kohtule, kui sellel kohtul on lapse parimate huvide hindamiseks konkreetsetes asjas paremad võimalused. Vastavalt Euroopa Kohtu kohtupraktikale peaks liikmesriigi kohus andma kohtualluvuse vanemliku vastutuse küsimustes üle üksnes sellise teise liikmesriigi kohtule, millega on lapsel „eriline side“. Käesolev määrus peaks ammandavalt loetlema sellise „erilise sideme“ elemendid. Pädev kohus peaks esitama taotluse teise liikmesriigi kohtule üksnes siis, kui tema varasem otsus menetlus peatada ja esitada taotlus kohtualluvuse üleandmiseks on muutunud lõplikuks, kui sellise otsuse saab riigisisese õiguse alusel edasi kaevata.
- (27) Samuti peaks selle liikmesriigi kohus, kellel ei ole käesoleva määruse alusel kohtualluvust, kuid kellel on lapsega eriline side vastavalt käesolevale määrusele, erandlikel asjaoludel ja konkreetsetes asjas lapse parimaid huve arvesse võttes saama taotleda lapse hariliku viibimiskoha liikmesriigi pädevalt kohtult kohtualluvuse üleandmist. See ei peaks siiski olema lubatud lapse õigusvastase äraviimise või kinnihoidmise korral. Sellise spetsiifilise pädeva kohtu kindlaksmääramine peaks toimuma taotluse saanud liikmesriigi õiguse kohaselt.
- (28) Kohtualluvuse üleandmisel, mida on taotlenud kas oma kohtualluvust üle anda sooviv või seda saada sooviv kohus, peaks olema mõju üksnes konkreetsetes asjas, mille puhul kohtualluvus üle antakse. Kui menetlus, mille jaoks kohtualluvuse üleandmist taotleti ja see üle anti, on lõpetatud, ei tohiks kohtualluvuse üleandmisel olla mingit mõju tulevaste menetluste jaoks.
- (29) Kui liikmesriigi ühelgi kohtul ei ole käesoleva määruse alusel kohtualluvust, tuleks kohtualluvus igas liikmesriigis kindlaks määrata selle liikmesriigi õigusaktide alusel. Mõiste „selle liikmesriigi õigusaktid“ peaks hõlmama kõnealuses liikmesriigis kehtivaid rahvusvahelisi õigusakte.
- (30) Käesolev määrus ei tohiks takistada liikmesriigi kohtutel, kelle kohtualluvuses ei ole asja sisuline arutamine, kiireloomulistel juhtudel võtmast ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid kõnealuses liikmesriigis paikneva lapse isiku või vara suhtes. Neid meetmeid ei tohiks käesoleva määruse alusel tunnustada ega täita üheski teises liikmesriigis, välja arvatud meetmed, mis võetakse lapse kaitseks 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punktis b osutatud tõsise ohu eest. Meetmed, mis võetakse lapse sellise ohu eest kaitsmiseks, peaksid jääma kehtima seni, kuni lapse hariliku viibimiskoha liikmesriigi kohus on võtnud meetmeid, mida ta peab asjakohaseks. Niivõrd kui lapse parimate huvide kaitse seda nõuab, peaks kohus teavitama võetud meetmetest otse või kesk-asutuste vahendusel selle liikmesriigi kohut, kelle kohtualluvuses on käesoleva määrusega seotud asja sisuline arutamine. Suutmatus sellist teavet esitada ei peaks sellegipoolest olema meetme mittetunnustamise põhjuseks.
- (31) Kohus, kelle kohtualluvuses on ainult ajutiste meetmete, sealhulgas kaitsemeetmete kehtestamine, peaks asja sisulist arutamist käsitleva taotluse esitamise korral teatama omal algatusel, et tal puudub selleks kohtualluvus, kui käesoleva määruse alusel on asja sisuliseks arutamiseks kohtualluvus teise liikmesriigi kohtul.

- (32) Kui käesoleva määruse alusel kohtualluvust mitteomava liikmesriigi kohtus toimuva menetluse tulemus sõltub mõnest käesoleva määruse kohaldamisalasse jääva kõrvalise küsimuse lahendamisest, ei tohiks käesolev määrus piirata kõnealuse liikmesriigi kohtutel nimetatud küsimust lahendamast. Seetõttu, kui menetlus käsitleb näiteks pärimisvaidlust, millesse laps on kaasatud, ning kõnealuses menetluses tuleb määrata isik, kes on lapse eestkostja selles menetluses, peaks pärimisvaidluses kohtualluvust omaval liikmesriigil olema õigus määrata tema arutada oleva poolelioleva menetluse jaoks eestkostja, sõltumata sellest, kas käesoleva määruse alusel kuuluvad vanemliku vastutuse asjad tema kohtualluvusse või mitte. Igal sellisel lahendil peaks olema mõju ainult menetluses, millega seoses see tehti.
- (33) Kui liikmesriigi kohtus pärimisasjas lapse nimel tehtud või tehtava õigusliku toimingu kehtivuse jaoks on nõutav kohtu luba või heakskiit, peaks kõnealuse liikmesriigi kohus saama otsustada, kas lubada sellist õiguslikku toimingut või see heaks kiita, isegi kui tal ei ole kohtualluvust käesoleva määruse alusel. Mõiste „õiguslik toiming“ peaks hõlmama näiteks pärandi vastuvõtmist või tagasilükkamist või poolte kokkulepet pärandi jagamise kohta.
- (34) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada diplomaatilist puutumatust käsitleva rahvusvahelise avaliku õiguse kohaldamist. Kui käesoleva määruse kohast kohtualluvust ei saa teostada diplomaatilise puutumatuse tõttu kooskõlas rahvusvahelise õigusega, tuleks kohtualluvust teostada kooskõlas selle liikmesriigi riigisisese õigusega, kus kõnealusel isikul sellist puutumatust ei ole.
- (35) Käesolevas määruses määratakse kindlaks, millal loetakse toimunuks kohtusse pöördumine käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil. Pidades silmas, et praegu kasutatakse liikmesriikides kahte erinevat süsteemi, millega kas nõutakse menetluse algatamist käsitleva dokumendi kättetoimetamist kõigepealt vastaspoolele või siis selle esitamist kõigepealt kohtule, peaks piisama, et esimene etapp on riigisisese õiguse alusel toimunud, tingimusel et taotleja ei ole seejärel jättnud riigisisese õiguse alusel astumata samme teise etapi toimumiseks. Võttes arvesse vahendamise ja vaidluste lahendamise muude alternatiivsete võimaluste üha suurenevat tähtsust, sealhulgas kohtumenetluse käigus, tuleks vastavalt Euroopa Kohtu kohtupraktikale samuti lugeda kohtusse pöördumine toimunuks ajal, mil menetluse algatamist käsitlev dokument või samaväärne dokument esitatakse kohtule juhul, kui menetlus on vahepeal menetluse algatanud taotleja avalduse alusel rahumeelse lahenduse leidmise eesmärgil peatatud, ilma et menetluse algatamist käsitlevat dokumenti oleks vastaspoolele veel kätte toimetatud ja ilma et kõnealune pool oleks menetlusest teadnud või menetluses mingil viisil osalenud, juhul kui menetluse algatanud taotleja ei ole seejärel jättnud astumata samme, et teavitada vastaspoolt taotlusest. Vastavalt Euroopa Kohtu kohtupraktikale tuleks *lis pendens*'i puhul kuupäeva, mil riiklikus lepituskomisjonis algatati kohustuslik lepitusmenetlus, käsitada kuupäevana, mil kohtusse pöördumine loetakse toimunuks.
- (36) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1393/2007 ⁽⁶⁾ tuleks kohaldada käesoleva määruse alusel algatatud menetluste dokumentide kättetoimetamise suhtes.
- (37) Liikmesriigi kohus, kelle poole pöörduti asjas, mille sisuline arutamine ei ole käesoleva määruse alusel tema kohtualluvuses ning mille sisuline arutamine on käesoleva määruse alusel mõne teise liikmesriigi kohtu kohtualluvuses, peaks teatama omal algatusel, et tal ei ole selles asjas kohtualluvust. Kui liikmesriigi kohtul on kooskõlas käesoleva määrusega lapsega eriline side, peaks ta siiski saama taotleda kohtualluvuse üleandmist käesoleva määruse alusel, kuid ilma et tal oleks sellist kohustust.
- (38) Harmoonilise õigusemõistmise huvides tuleb samaaegsete menetluste võimalust vähendada miinimumini ja tagada, et eri liikmesriikides ei tehta vastuolulisi otsuseid. *Lis pendens*'i asjade ja seotud taotluste käsitlemiseks ning selleks, et ennetada riigisisestest erinevustest tulenevaid probleeme seoses sellise aja kindlaksmääramisega, mille jooksul saab kohtuasja pidada pooleliolevaks, peaks olema selge ja tõhus süsteem. Käesoleva määruse kohaldamiseks tuleks see aeg määrata kindlaks autonoomselt. Selleks et suurendada erandliku kohtualluvuse kokkulepete tõhusust, ei peaks käesoleva määruse *lis pendens*'i sätted olema takistuseks, kui vanemad annavad erandliku kohtualluvuse ühe liikmesriigi kohtutele.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. novembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1393/2007 kohtu- ja kohtuväliste dokumentide liikmesriikides kättetoimetamise kohta tsiviil- ja kaubandusajades („dokumentide kättetoimetamine“), millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1348/2000 (ELT L 324, 10.12.2007, lk 79).

- (39) Käesoleva määruse kohastes vanemliku vastutuse küsimusi käsitlevates menetlustes ning 1980. aasta Haagi konventsiooni kohastes tagastamismenetlustes tuleks anda üldise põhimõtena lapsele, keda menetlus puudutab ja kes on suuteline kooskõlas Euroopa Kohtu kohtupraktikaga seisukohti omama, tegelik ja tõhus võimalus oma arvamust avaldada, ning lapse parimaid huve hinnates tuleks neid arvamusi asjakohaselt arvesse võtta. Lapse võimalusel avaldada vabalt oma arvamust kooskõlas harta artikli 24 lõikega 1 ning pidades silmas ÜRO lapse õiguste konventsiooni artiklit 12 on oluline roll käesoleva määruse kohaldamises. Määrus peaks siiski küsimuse, kes lapse ära kuulab ja kuidas laps ära kuulatakse, jätma liikmesriikide õiguse ja menetluste otsustada. Sellest tulenevalt ei peaks olema käesoleva määruse eesmärk sätestada, kas lapse peaks ära kuulama kohtunik ise või erikoolitusega ekspert, kes esitab hiljem kohtule aruande, või kas laps tuleks ära kuulata kohtusaalis või kuskil mujal või muul viisil. Lisaks, kuigi lapsele jääb õigus olla ära kuulatud, ei ole lapse ärakuulamine absoluutne kohustus, vaid seda tuleb lapse parimaid huve arvesse võttes hinnata, näiteks juhtudel, kui pooled jõuavad kokkuleppele.

Ehkki vastavalt Euroopa Kohtu kohtupraktikale ei kohusta harta artikkel 24 ega määrus (EÜ) nr 2201/2003 päritoluliikmesriigi kohut ärakuulamise teel igal juhul lapse arvamust küsima, jättes sel moel kõnealusele kohtule teatava hindamisruumi, tuleneb kohtupraktikast samuti, et kui kohus on otsustanud pakkuda lapsele võimalust olla ära kuulatud, peab kohus võtma vastavalt lapse parimatele huvidele ning iga konkreetse kohtuasja asjaoludega arvestades kõik vajalikud meetmed lapse ärakuulamiseks, et järgida nimetatud sätete kasulikku mõju ja andma lapsele tegelikult ja tõhusa võimaluse oma arvamust avaldada. Päritoluliikmesriigi kohus peaks kasutama võimaluste piires ning lapse parimaid huve arvesse võttes kõiki riigisisese õiguse alusel tema käsutuses olevaid vahendeid ning piiriülese õigusala koostöö vahendeid, sealhulgas vajaduse korral nõukogu määruses (EÜ) nr 1206/2001 (⁷) sätestatud vahendeid.

- (40) Lapse õigusvastase äraviimise või kinnihoidmise korral tuleks viivitamatult saavutada lapse tagastamine ja sel eesmärgil tuleks jätkuvalt kohaldada 1980. aasta Haagi konventsiooni, mida täiendab käesolev määrus, eriti III peatükk.
- (41) Selleks et viia tagastamise menetlus 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel lõpule nii kiiresti kui võimalik, peaksid liikmesriigid kooskõlas oma riikliku kohtusüsteemiga kaaluma nende menetluste puhul kohtualluvuse koondamist võimalikult piiratud arvul kohtutesse. Lapseröövi käsitlevate asjade puhul võib koondada kohtualluvuse kogu riigi puhul ühte või piiratud arvul kohtutesse, kasutades selleks näiteks lähtepunktina apellatsioonikohtuid ning koondades rahvusvahelisi lapserööve käsitlevate asjade kohtualluvuse iga apellatsioonikohtu tööpiirkonna esimese astme kohtusse.
- (42) 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel toimivas tagastamise menetluses peaks kohus tegema igas astmes oma lahendi kuue nädala jooksul, välja arvatud juhul, kui see on erandlike asjaolude tõttu võimatu. Vaidluste lahendamise alternatiivsete võimaluste kasutamist ei tuleks käsitada erandlike asjaoludena, mis võimaldaks seda tähtaega ületada. Erandlikud asjaolud võivad siiski tekkida kas selliste võimaluste kasutamise ajal või nende kasutamise tulemusel. Esimese astme kohtu puhul peaks see tähtaeg algama kohtusse pöördumise hetkest. Kõrgema astme kohtu puhul peaks see algama hetkest, kui kõik vajalikud menetluslikud sammud on tehtud. Selliste sammude hulka võiksid sõltuvalt asjaomasest õigussüsteemist kuuluda edasikaebuse vastaspoolele kättetoimetamine, ükskõik kas kohtu asukoha liikmesriigis või mõnes muus liikmesriigis, toimiku ja edasikaebuse edastamine apellatsioonikohtule liikmesriikides, kus edasikaebus tuleb esitada kohtule, kelle lahend kaevatakse edasi, või poole taotlus korraldada kohtuistung, kui selline taotlus on nõutav riigisisese õigusega. Liikmesriigid peaksid samuti kaaluma 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel tehtud lapse tagastamist lubavate või sellest keelduvate lahendite suhtes esitatavate võimalike edasikaebuste arvu piiramist ühele.
- (43) Kõigi lapsi käsitlevate asjade puhul ning eelkõige rahvusvahelisi lapserööve käsitlevate asjade puhul peaksid kohtud kaaluma lahenduse saavutamise võimalusi, kasutades selleks lepitamist ja muid sobivaid vahendeid, mida toetavad võimaluse korral piiriüleste vanemlikku vastutust käsitlevate vaidluste korral lepitamiseks mõeldud olemasolevad

(⁷) Nõukogu 28. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1206/2001 liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT L 174, 27.6.2001, lk 1).

võrgustikud ja tugistruktuurid. Sellised jõupingutused ei peaks aga 1980. aasta Haagi konventsiooni kohaseid tagastamise menetlusi põhjendamatult pikendama. Peale selle ei pruugi lepitamine olla alati asjakohane, eriti perevägivalla juhtumite korral. Kui vanemad jõuavad 1980. aasta Haagi konventsiooni kohase tagastamise menetluse käigus kokkuleppele lapse tagastamises või tagastamata jätmises ning samuti vanemliku vastutuse küsimustes, peaks käesolev määrus teatavatel juhtudel võimaldama neil leppida kokku, et kohtul, kelle poole pöörduti 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel, peaks olema kohtualluvus anda nende kokkuleppele siduv õiguslik mõju, kas lisades kokkuleppe oma lahendisse, selle kinnitades või kasutades muud viisi, mis on ette nähtud riigisisese õiguse ja menetlusega. Koondatud kohtualluvusega liikmesriigid peaksid seega kaaluma, kas võimaldada kohtul, kelle poole pöörduti seoses 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel toimuva tagastamise menetlusega, teostada poolte vahel käesoleva määruse alusel kokkulepitud või tunnustatud kohtualluvust ka vanemliku vastutuse küsimustes, kui poolte kokkuleppele jõuti nimetatud tagastamismenetluse käigus.

- (44) Kohus liikmesriigis, kuhu laps on õigusvastaselt ära viidud või kus teda õigusvastaselt kinni hoitakse, peaks saama konkreetsetel nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel lapse tagastamisest keelduda, nagu on lubatud 1980. aasta Haagi konventsioonis. Enne seda peaks kohus kaaluma, kas on võetud või on võimalik võtta asjakohaseid kaitsemeetmeid, et kaitsta last 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punktis b osutatud tõsise ohu eest.
- (45) Kui kohus kaalub lapse tagastamisest keeldumist üksnes 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punkti b alusel, ei tohiks ta keelduda lapse tagastamisest, kui kas lapse tagastamist sooviv vanem esitab kohut rahuldavad tõendid või leiab kohus muul viisil, et lapse kaitseks pärast tema tagastamist on tehtud piisavad korraldused. Selliseks korralduseks võib olla näiteks kõnealuse liikmesriigi kohtu määrus, millega kehtestatakse taotlejale lapsele lähenemise keeld, kõnealuse liikmesriigi võetav ajutine meede, sealhulgas kaitsemeede, millega lubatakse lapsel jääda lapse röövinud vanema juurde, kes on lapse peamine hooldaja, kuni kõnealuses liikmesriigis on pärast tagastamist tehtud otsus hooldusõiguse sisuliste aspektide kohta, või kättesaadavate ravivõimaluste tõendamine ravi vajava lapse puhul. See, millist laadi korraldus on konkreetset juhul piisav, peaks sõltuma konkreetsest tõsisest ohust, millega laps võib tõenäoliselt kokku puutuda ilma vastava korralduseta toimuva tagastamise korral. Kohus, kes püüab teha kindlaks, kas piisavad korraldused on tehtud, peaks tuginema peamiselt pooltele ning taotlema vajaduse korral ja asjakohasel juhul abi keskasutustelt või justiitskoostöö võrgustikult, eelkõige nõukogu otsusega 2001/470/EÜ loodud tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa õigusala koostöö võrgustiku⁽⁸⁾ ja Haagi rahvusvahelise kohtunike võrgustiku raames.
- (46) Kui nõutakse lapse tagastamist, peaks kohtul olema asjakohasel juhul võimalik võtta käesoleva määruse alusel ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, mida ta peab vajalikuks lapse kaitsmiseks tagastamisega kaasnevate füüsiliste või psüühiliste kannatuste tõsise ohu eest, mis vastasel korral viiks tagastamisest keeldumiseni. Sellised ajutised meetmed ja nende liikumine ei tohiks põhjustada viivitusi 1980. aasta Haagi konventsiooni kohases tagastamise menetluses ega ohustada kohtualluvuse piiritlemist kohtu vahel, kelle poole pöörduti seoses 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel toimuva tagastamise menetlusega, ja kohtu vahel, kellel on vanemliku vastutuse küsimustes sisuline kohtualluvus käesoleva määruse alusel. Vajaduse korral peaks kohus, kelle poole pöörduti seoses 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel toimuva tagastamise menetlusega, keskasutuste või justiitskoostöö võrgustiku, eelkõige tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa õigusala koostöö võrgustiku ning Haagi rahvusvahelise kohtunike võrgustiku kaudu konsulteerima lapse hariliku viibimiskoha liikmesriigi kohtu või pädevate asutustega. Neid meetmeid peaksid tunnustama ja täitma kõik teised liikmesriigid, sealhulgas liikmesriigid, kellel on käesoleva määruse alusel kohtualluvus, kuni sellise liikmesriigi kohus võtab meetmeid, mida ta peab asjakohaseks. Sellisteks ajutisteks meetmeteks, sealhulgas kaitsemeetmeteks võivad olla näiteks lapse jäämine oma peamise hooldaja juurde või lapsega pärast tagastamist toimuva suhtlemise korra kindlaksmääramine, kuni lapse hariliku viibimiskoha kohus on võtnud meetmeid, mida ta peab asjakohaseks. See ei peaks takistama hariliku viibimiskoha kohtul pärast lapse tagastamist meetme võtmist või lahendi tegemist.
- (47) Peaks olema võimalik tunnistada lapse tagastamise lahend viivitamata täidetavaks, vaatamata selle võimalikule vaidlustamisele, kui lapse tagastamine enne edasikaebuse kohta otsuse tegemist on nõutav tulenevalt lapse parimatest huvidest. Riigisiseses õiguses võib täpsustada, milline kohus võib tunnistada lahendi viivitamata täidetavaks.

⁽⁸⁾ Nõukogu 28. mai 2001. aasta otsus 2001/470/EÜ, millega luuakse tsiviil- ja kaubandusasju käsitlev Euroopa kohtute võrk (EÜT L 174, 27.6.2001, lk 25).

- (48) Kui selle liikmesriigi kohus, kuhu laps on õigusvastaselt ära viidud või kus teda õigusvastaselt kinni hoitakse, otsustab 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel lapse tagastamisest keelduda, peaks ta oma lahendis sõnaselgelt viitama 1980. aasta Haagi konventsiooni asjaomastele artiklitele, millega ta oma keeldumist põhjendab. Olenemata sellest, kas selline keeldumislahend on lõplik või on seda võimalik veel edasi kaevata, võib selle asendada hilisema lahendiga, mille on hooldusõigust käsitlevas menetluses teinud selle liikmesriigi kohus, kus oli lapse harilik viibimiskoht enne tema õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist. Sellise menetluse käigus tuleks hinnata põhjalikult kõiki asjaolusid, sealhulgas – kuid sellega piirdumata – vanemate käitumist, võttes arvesse lapse parimaid huve. Kui tulenev lahend hooldusõiguse sisuliste aspektide kohta peaks nägema ette lapse tagastamise, peaks tagastamine toimuma, ilma et üheski teises liikmesriigis oleks lahendi tunnustamiseks ja täitmiseks vaja erimenetlust.
- (49) Kohus, kes keeldub lapse tagastamisest üksnes 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punkti b või artikli 13 teise lõigu või mõlema alusel, väljastab tõendi, kasutades selleks käesolevas määruses sätestatud asjakohast vormi. Selle tõendi eesmärk on teavitada pooli võimalusest taotleda kolme kuu jooksul pärast lapse tagastamisest keeldumise lahendist teavitamist selle liikmesriigi kohtult, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, hooldusõiguse sisulist arutamist, või kui selle kohtu poole on juba pöördutud, siis edastada kohtule asjaomased dokumendid tagastamise menetluse kohta.
- (50) Kui hooldusõiguse sisulisi aspekte käsitlev menetlus on liikmesriigis, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne lapse õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, juba käimas ajal, mil 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel tagastamisaotluse saanud kohus oli lapse tagastamisest üksnes 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punkti b või artikli 13 teise lõigu või mõlema alusel keeldunud, peaks lapse tagastamisest keeldunud kohus, kui ta on sellest menetlusest teadlik, edastama ühe kuu jooksul pärast oma lahendi tegemise kuupäeva hooldusõigust arutavale kohtule selle lahendi koopia, asjakohase tõendi ning, kui see on kohaldatav, istungi stenogrammi, kokkuvõtte või protokollid ning kõik muud dokumendid, mida ta peab asjakohaseks hooldusõiguse sisulisi aspekte arutava kohtu jaoks. Mõiste „kõik muud dokumendid, mida ta peab asjakohaseks“ all tuleks mõista kõiki dokumente, mis sisaldavad teavet, mis võib mõjutada hooldusõigust käsitleva menetluse tulemust, kui sellist teavet ei ole juba esitatud tagastamisest keeldumise lahendis.
- (51) Kui selles liikmesriigis, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne lapse õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, ei ole hooldusõiguse sisulisi aspekte käsitlev menetlus veel käimas ning üks pool pöördub kõnealuse liikmesriigi kohtusse kolme kuu jooksul pärast lapse tagastamisest keeldumise lahendist teavitamist, peaks see pool esitama hooldusõiguse sisuliseks arutamiseks taotluse saanud kohtule sellise lahendi koopia, millega keeldutakse lapse tagastamisest 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel, asjakohase tõendi ning, kui see on kohaldatav, istungi stenogrammi, kokkuvõtte või protokollid. See ei takista taotluse saanud kohtul küsimast lisadokumente, mida ta peab asjakohaseks ning mis sisaldavad teavet, mis võib mõjutada hooldusõiguse sisulisi aspekte käsitleva menetluse tulemust, kui sellist teavet ei ole juba esitatud tagastamisest keeldumise lahendis.
- (52) Kui hooldusõiguse sisuliste aspektide arutamiseks kohtualluvust omaa kohtu poole on üks pool pöördunud kolme kuu jooksul pärast 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel lapse tagastamisest keeldumise lahendist teavitamist või kui selles kohtus oli hooldusõigust käsitlev menetlus juba käimas ajal, kui see kohus sai kohtult lapse tagastamisest keeldumise lahendi, peaks iga kõnealusest hooldusõiguse sisulisi aspekte käsitlevast menetlusest tulenev lahend lapse tagastamise kohta asjaomasesse liikmesriiki olema täidetav igas muus liikmesriigis kooskõlas käesoleva määruse IV peatüki 2. jaoga, ilma et selleks oleks vaja erimenetlust ja ilma võimaluseta selle lahendi tunnustamist vastustada. Käesolevat sätet tuleks kohaldada, välja arvatud juhul ja niivõrd, kui see on vastuolus hilisema lahendiga, mis on vanemliku vastutuse küsimuses tehtud sama lapse kohta, tingimusel et lapse tagastamist hõlmava hooldusõiguse sisulisi aspekte käsitleva lahendi jaoks on väljastatud privilegeeritud lahendeid käsitlev tõend. Kui hooldusõiguse sisuliste aspektide arutamiseks kohtualluvust omava kohtu poole pöördutakse pärast kolmekuulise tähtaja möödumist või kui tingimused privilegeeritud lahendeid käsitleva tõendi väljastamiseks ei ole täidetud, tuleks hooldusõiguse sisulisi aspekte käsitlevat lahendit teistes liikmesriikides tunnustada ja täita kooskõlas käesoleva määruse IV peatüki 1. jaoga.

- (53) Ilma et see piiraks muid liidu õigusakte, kui poolt või last ei ole võimalik isiklikult ära kuulata ja kui tehnilised vahendid on kättesaadavad, võib kohus kaaluda ära kuulamise korraldamist videokonverentsi või muu kommunikatsioonitehnoloogia abil, välja arvatud juhul kui asja eriliste asjaolude tõttu ei oleks sellise tehnoloogia kasutamine menetluse õiglaseks läbiviimiseks asjakohane.
- (54) Vastastikune usaldus liidus õigusemõistmise suhtes õigustab põhimõtet, mille kohaselt tuleks liikmesriikides abieluasjades ja vanemliku vastutuse küsimustes tehtud lahendeid tunnustada kõigis liikmesriikides, ilma et selleks oleks vaja tunnustamismenetlust. Eelkõige juhul, kui taotluse saanud liikmesriigi pädevatele asutustele esitatakse teises liikmesriigis tehtud abielulahutust, lahusele või abielu kehtetuks tunnistamist käsitlev lahend, mida ei ole päritoluliikmesriigis enam võimalik vaidlustada, peaksid taotluse saanud liikmesriigi pädevad asutused lahendit seaduse alusel ilma erimenetluseta tunnustama ning ajakohastama vastavalt oma perekonnaseisuregistrile. Jätakse riigisisese õiguse otsustada, kas keeldumise alustele võivad tugineda pooled või võib neile tugineda *ex officio* vastavalt riigisisesele õigusele. See ei takista igal huvitatud isikul kooskõlas käesoleva määrusega taotlemast otsust, millega tuvastatakse, et puuduvad käesolevas määruses osutatud tunnustamisest keeldumise alused. Selle liikmesriigi õiguse kohaselt, kus taotlus esitatakse, tuleks kindlaks määrata, keda saab pidada huvitatud isikuks, kellel on õigus selline taotlus esitada.
- (55) Liikmesriigis tehtud lahendite ning ametlike dokumentide ja kokkulepete tunnustamine ja täitmine peaks põhinema vastastikuse usalduse põhimõttel. Seega peaks mittetunnustamise aluseid olema võimalikult vähe, võttes arvesse käesoleva määruse üldist eesmärki, milleks on tunnustamise ja täitmise hõlbustamine ning lapse parimate huvide tõhus kaitse.
- (56) Lahendi tunnustamisest tuleks keelduda ainult juhul, kui on tuvastatud üks või enam käesolevas määruses sätestatud tunnustamisest keeldumise alus. Tunnustamisest keeldumise aluste loetelu käesolevas määruses on ammen-dav. Ei tohiks olla võimalik tugineda käesolevas määruses loetlemata tunnustamisest keeldumise alustele, näiteks *lis pendens*'i reegli rikkumine. Vanemlikku vastutust käsitlevates küsimustes asendab hilisem lahend alati varasema lahendi ning on tulevikku suunatud niivõrd, kuivõrd need on omavahel vastuolus.
- (57) Mis puudutab lapse võimalust avaldada oma arvamust, siis peaks olema lahendi teinud kohtu otsustada, milline on sobiv viis last ära kuulata. Seetõttu ei peaks olema võimalik lahendi tunnustamisest keelduda üksnes sel põhjusel, et lahendi teinud kohus kasutas lapse ära kuulamisel teistsugust meetodit, kui oleks kasutanud tunnustamise liikmesriigi kohus. Liikmesriik, kus tunnustamist taotletakse, ei peaks tunnustamisest keelduma, kui kohaldatakse erandit, mille võib tunnustamisest keeldumise konkreetse aluse puhul vastavalt käesolevale määrusele teha. Nende erandite mõju on see, et lahendi täitmise liikmesriigi kohus ei tohiks keelduda lahendi täitmisest üksnes alusel, et lapsele ei antud võimalust avaldada oma arvamust, võttes arvesse lapse parimaid huve, kui menetlus käsitles ainult lapse vara ning sellise võimaluse andmine ei olnud menetluse sisu arvesse võttes nõutud, või kui selleks on olemas tõsised alused, võttes eelkõige arvesse asja kiireloomulisust. Sellistele tõsistele alustele saaks tugineda näiteks juhul, kui on olemas vahetu oht lapse kehalisele ja vaimsele puutumatusele või elule ning igasuguse edasise viivitusega võib kaasneda risk, et selline oht realiseerub.
- (58) Lapsi käsitlevate piiriüleste kohtumenetluste vähem aeganõudvaks ja vähemkulukaks muutmise eesmärk õigustab täidetavaks tunnustamise või täitmiseks registreerimise kaotamist enne lahendi täitmise liikmesriigis täitmist kõikide vanemlikku vastutust käsitlevate lahendite puhul. Kui määrusega (EÜ) nr 2201/2003 kaotati kõnealune nõue ainult teatavate suhtlusõigust andvate otsuste ja teatavate lapse tagastamist käsitlevate otsuste puhul, siis käesoleva määrusega tuleks kaotada see kõikide vanemlikku vastutust käsitlevates asjades tehtavate lahendite piiriülese täit-mise puhul, säilitades samal ajal veel suurema eeliskohtlemise teatavate suhtlusõigust andvate lahendite ja teatavate lapse tagastamist käsitlevate lahendite puhul. Selle tulemusena peaks teise liikmesriigi kohtu tehtud lahendit käes-olevast määrusest tulenevalt käsitlema nii, nagu oleks see lahend tehtud lahendi täitmise liikmesriigis.

- (59) Kui ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed, kehtestab kohus, kelle kohtualluvuses on asja sisuline menetlemine, tuleks tagada nende meetmete liikumine käesoleva määruse alusel. Ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, mis kehtestati kõnealuse kohtu poolt, ilma et vastaspoolelt oleks nõutud kohtusse ilmumist, ei tuleks siiski käesoleva määruse alusel tunnustada ega täita, välja arvatud juhul, kui meedet sisaldav lahend toimetatakse vastaspoolle kätte enne täitmist. See ei tohiks välistada kõnealuste meetmete tunnustamist ja täitmist riigisisese õiguse alusel. Kui ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed, kehtestab liikmesriigi kohus, kelle kohtualluvusse ei kuulu asja sisuline menetlemine, peaks nende liikumine piirduma käesoleva määruse alusel meetmetega, mis on võetud rahvusvaheliste lapseröövide korral ning mille eesmärk on kaitsta last 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punktis b osutatud tõsise ohu eest. Kõnealuseid meetmeid tuleks kohaldada ainult nii kaua, kui liikmesriigi kohus, kelle kohtualluvuses on käesoleva määruse alusel asja sisuline menetlemine, on võtnud meetmeid, mida ta peab asjakohaseks.
- (60) Kuna täitemenetlused võivad sõltuvalt riigisisestest õigustest olla kohtulikud või kohtuvälised, võiks mõiste „pädevad täitevasutused“ hõlmata kohtuid, kohtutäitureid ja muid riigisisestes õiguses kindlaks määratud asutusi. Kui lisaks pädevatele täitevasutustele on käesolevas määruses mainitud ka kohtuid, peaks see hõlmama juhtumeid, mille puhul on riigisisese õiguse alusel pädev täitevasutus muu asutus kui kohus, kuid teatavaid lahendeid võib teha üksnes kohus, kas siis algusest peale või vaadates läbi pädeva täitevasutuse dokumendid. Täitmise liikmesriigi pädev täitevasutus või kohus peaks nõudma täitmisetapis võetavate erimeetmete, näiteks kõnealuse liikmesriigi õiguses sätestatud mittesundivate meetmete või sunnimeetmete (sealhulgas trahvid, vabadusekaotus või lapse toomine kohtutäituri poolt) võtmist, võtma kõnealused meetmed või need ette nägema.
- (61) Selleks et hõlbustada lahendite täitmist, mis on teises liikmesriigis tehtud suhtlusõiguse teostamise kohta, peaks lahendi täitmise liikmesriigi pädevatel täitevasutustel või kohtutel olema õigus täpsustada praktiliste asjaoludega seotud üksikasju või lahendi täitmise liikmesriigi õiguse alusel nõutud õiguslikke tingimusi. Käesolevas määruses ette nähtud kord peaks hõlbustama lahendi täitmise liikmesriigis lahendi täitmist, mis ei pruugi muidu olla oma ebamäärasuse tõttu täidetav, nii et pädev täitevasutus või lahendit täitev kohus saab muuta lahendi konkreetsemaks ja täpsemaks. Samal viisil tuleks kehtestada ka muu kord lahendi täitmise liikmesriigi täiteõiguse kohaste õigusnormide järgimiseks, näiteks lastekaitseasutuse või psühholoogi osalemine täitmisetapis. Igasugune selline kord ei tohiks aga mõjutada suhtlusõiguse teostamise kohta tehtud lahendi olulisi elemente või minna neist kaugemale. Lisaks ei peaks käesoleva määruse kohane meetmete kohandamise õigus lubama lahendit täitval kohtul asendada meetmed, mis on täitmise liikmesriigi õigusele tundmatud, erinevate meetmetega.
- (62) Ühes liikmesriigis tehtud lahendi täitmine teises liikmesriigis ilma täidetavaks tunnistamiseta ei tohiks seada ohtu kaitseõiguste järgimist. Seetõttu peaks isikul, kelle suhtes täitmist taotletakse, olema võimalus taotleda lahendi tunnustamisest või täimisest keeldumist, kui tema arvates on täidetud üks käesolevas määruses sätestatud tunnustamisest või täimisest keeldumise alus. Riigisisese õiguse alusel määratakse kindlaks, kas käesolevas määruses sätestatud tunnustamisest keeldumise alused tuleb läbi vaadata *ex officio* või taotluse alusel. Seetõttu peaks samasugune läbivaatamine olema võimalik täimisest keeldumise kontekstis. Riigisisese keeldumise aluse kohaldamine ei tohiks mõjutada käesolevas määruses sätestatud aluste tingimuste ja korra laiendamist.
- (63) Pool, kes vaidlustab muus liikmesriigis tehtud lahendi täitmise, peaks võimaluse korral ja kooskõlas lahendi täitmise liikmesriigi õigussüsteemiga saama seda täitemenetluses teha ja peaks saama ühes menetluses lisaks käesolevas määruses sätestatud täimisest keeldumise alustele tugineda ka selle liikmesriigi, kus täitmist taotletakse, õiguses sätestatud keeldumise alustele, mida jätkuvalt kohaldataks, kuna nad ei ole vastuolus käesolevas määruses sätestatud alustega. Need alused võiks näiteks hõlmata vaidlustamisi, mis tuginevad riigisisese õiguse kohaselt vormistusvigadele täitmisaktis või väitele, et lahendiga nõutav meede on juba ellu viidud või on muutunud võimatuks, näiteks vääramatu jõu tõttu, selle isiku, kellele laps tuleb üle anda, tõsise haiguse tõttu, nimetatud isiku vabadusekaotuse või surma tõttu, asjaolu tõttu, et liikmesriik, kuhu laps tuleb tagastada, on pärast lahendi tegemist muutunud sõjatasooniks, või täimisest keeldumise tõttu lahendi puhul, millel selle liikmesriigi õiguse alusel, kus täitmist taotletakse, ei ole täidetavat sisu ja seda sisu ei saa täitmiseks kohandada.

- (64) Selleks et teavitada isikut, kelle suhtes täitmist taotletakse, teises liikmesriigis tehtud lahendi täitmisest, tuleks käesoleva määruse alusel väljastatud tunnistus, millele on vajaduse korral lisatud lahend, toimetada kõnealusele isikule kätte mõistliku aja jooksul enne esimese täitemeetme võtmist. Sellega seoses peaks esimene täitemeede tähendama esimest täitemeedet pärast kõnealust kättetoimetamist. Vastavalt Euroopa Kohtu kohtupraktikale saab pool, kelle suhtes täitmist taotletakse, kasutada tõhusat õiguskaitsevahendit, mis sisaldab võimalust vaidlustada lahendi täidetavus enne selle tegelikku täitmist.
- (65) Vanemliku vastutusega seotud asjade puhul hõlmab täitmine alati last ja paljudel juhtudel lapse üleandmist muule isikule kui see isik, kelle juures laps sel ajal elab, ja/või lapse kolimist teise liikmesriiki. Seega peaks esmane eesmärk olema leida õige tasakaal taotleja õiguse vahel põhimõtteliselt saavutada lahendi elluviimine võimalikult kiiresti, seda ka piiriüleste juhtumite puhul liidus, kohaldades vajaduse korral ka sunnimeetmeid, ning vajaduse vahel piirata nii palju kui võimalik lapse kokkupuutumist selliste potentsiaalselt traumeerivate sunniviisiliste täitemeetmetega juhtudel, kui neid on võimalik vältida. Iga liikmesriigi pädevad täitevasutused ja kohtud peaksid seda igal üksikjuhul eraldi hindama.
- (66) Käesoleva määruse eesmärk on kehtestada liikmesriikidele võrdsed tingimused seoses vanemlikku vastutust käsitlevate lahendite piiriülese täitmisega. Mitmes liikmesriigis on need lahendid täidetavad juba siis, kui nende kohta on veel võimalik esitada edasikaebust või nende kohta on juba esitatud edasikaebus. Teistes liikmesriikides on täidetav ainult lõplik lahend, mille kohta ei saa enam esitada tavalist edasikaebust. Kiireloomuliste olukordadega tegelemiseks nähakse käesolevas määruses seetõttu ette, et teatavad vanemlikku vastutust käsitlevad lahendid võib kuulutada päritoluliikmesriigi kohtu poolt viivitamata täidetavaks, isegi kui nende kohta on veel võimalik esitada edasikaebust, nimelt lapse tagastamist käsitlevad lahendid 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel ja suhtlusõigust andvad lahendid.
- (67) Lastega seotud täitemenetluse juures on tähtis, et pädevad täitevasutused või kohtud saaksid kiiresti reageerida asjaolude vastavale muutumisele, sealhulgas lahendi vaidlustamisele päritoluliikmesriigis, lahendi täidetavuse peatamisele ja takistustele või hädaolukordadele, millega nad täitmisetapis kokku puutuvad. Seega juhul, kui lahendi täidetavus on päritoluliikmesriigis peatatud, tuleks täitemenetlus kas taotluse korral või asutuse või kohtu omal algatusel peatada. Pädev täitevasutus või kohus ei peaks olema kohustatud aktiivselt uurima, kas vahepeal on täidetavus tulenevalt edasikaebusest või muudel põhjustel päritoluliikmesriigis peatatud, kui miski sellele ei osuta. Lisaks peaks peatamine või täitmisest keeldumine lahendi täitmise liikmesriigis toimuma taotluse korral, isegi kui on olemas üks või mitu käesolevas määruses sätestatud või lubatud alust ning peatamine või täitmisest keeldumine lahendi täitmise liikmesriigis peaks toimuma pädeva täitevasutuse või kohtu kaalutusõiguse alusel.
- (68) Kui lahendi kohta on päritoluliikmesriigis veel võimalik esitada edasikaebust ja tavalise edasikaebuse esitamise tähtaeg ei ole veel lõppenud, võiks lahendi täitmise liikmesriigi pädeval täitevasutusel või kohtul olla kaalutusõigus peatada taotluse korral täitemenetlus. Sellistel juhtudel võib ta määrata tähtaja, mille jooksul tuleb päritoluliikmesriigis edasikaebus esitada, et täitemenetlus peatada või jätta see jõusse. Sellisel tähtaja määramisel peaks olema mõju ainult täitemenetluse peatamisele ja see ei tohiks mõjutada päritoluliikmesriigi menetlusnormidest tulenevat edasikaebuse esitamise tähtaega.
- (69) Erandjuhtudel peaks olema võimalik pädeval täitevasutusel või kohtul täitemenetlus peatada, kui täitmisest tekiks lapsele tõsine füüsiliste või psüühiliste kannatuste oht ajutiste takistuste tõttu, mis ilmnesid pärast lahendi tegemist või asjaolude muude märkimisväärsede muutuste tõttu. Täitemenetlus tuleks taastada niipea, kui tõsist füüsiliste või psüühiliste kannatuste ohtu enam ei ole. Kui see oht kestab, tuleks enne täitmisest keeldumist võtta kooskõlas riigisisese õiguse ja menetlusega asjakohased meetmed, tehes seda muu hulgas vajaduse korral teiste asjaomaste spetsialistide, nagu sotsiaaltöötajate või lapsepsühholoogide abiga, et püüda tagada lahendi elluviimine. Eelkõige peaks pädev täitevasutus või kohus kooskõlas riigisisese õiguse ja menetlusega püüdma ületada takistused, mis tekkisid asjaolude muutumise tõttu, näiteks lapse selgesõnaline keeldumine, mida ta väljendas alles pärast lahendi tegemist ja mis on nii tugev, et kui seda eiratakse, tekiks sellest lapsele tõsine füüsiliste või psüühiliste kannatuste oht.

- (70) Ühes liikmesriigis siduvat õiguslikku mõju omavaid lahuselu ja lahutust käsitlevaid ametlikke dokumente ja poolte kokkuleppeid tuleks tunnustamist reguleerivate õigusnormide kohaldamise eesmärgil käsitada lahenditega samaväärsetena. Ühes liikmesriigis täidetavaid vanemlikku vastutust käsitlevaid ametlikke dokumente ja poolte kokkuleppeid tuleks tunnustamist ja täitmist reguleerivate õigusnormide kohaldamise eesmärgil käsitada lahenditega samaväärsetena.
- (71) Ehkki kohustus anda lapsele võimalus oma arvamust avaldada ei tohiks olla käesoleva määruse alusel kohaldatav ametlike dokumentide ja kokkulepete suhtes, peaks lapse õigus oma arvamust avaldada olema jätkuvalt kohaldatav harta artikli 24 alusel ja pidades silmas ÜRO lapse õiguste konventsiooni artiklit 12, nagu seda rakendatakse riigisisese õiguse ja menetlusega. Asjaolu, et lapsele ei antud võimalust oma arvamust avaldada, ei peaks automaatselt olema aluseks keelduda vanemliku vastutuse küsimusi käsitlevate ametlike dokumentide ja kokkulepete tunnustamisest ja täitmist.
- (72) Vanemliku vastutuse küsimustes tuleks määrata keskasutused kõigis liikmesriikides. Liikmesriigid peaksid kaaluma seoses käesoleva määruse kohaldamisega sama keskasutuse määramist, kui määrati 1980. ja 1996. aasta Haagi konventsioonide puhul. Liikmesriigid peaksid tagama, et keskasutustel on piisavad finants- ja inimressursid, mis võimaldavad neil käesoleva määrusega antud ülesandeid täita.
- (73) Käesoleva määruse sätteid, mis käsitlevad koostööd vanemliku vastutuse küsimustes, ei tuleks kohaldada 1980. aasta Haagi konventsiooni kohase tagastamise taotluste menetlemise suhtes, mis kooskõlas kõnealuse konventsiooni artikliga 19 ja Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikaga ei ole vanemliku vastutuse sisulisi küsimusi käsitlev menetlus. 1980. aasta Haagi konventsiooni kohaldamist peaksid aga täiendama käesoleva määruse rahvusvahelisi lapserõve käsitlevad sätted ning käesoleva määruse tunnustamist ja täitmist käsitlev peatikk ja üldsätteid käsitlev peatikk.
- (74) Keskasutused peaksid abistama kohtuid ja pädevaid asutusi ning teatavatel juhtudel ka vanemliku vastutuse kandjaid piiriülestes menetlustes ning tegema koostööd nii üldistes küsimustes kui ka konkreetsetel juhtudel, sealhulgas selleks, et soodustada peresiseste vaidluste sõbralikku lahendamist.
- (75) Välja arvatud kiireloomulistel juhtudel ning ilma, et see piiraks käesoleva määruse alusel lubatud otsest koostööd ja teabevahetust kohtute vahel, võiks käesoleva määruse kohaseid taotlusi vanemliku vastutuse küsimustes koostöö tegemiseks esitada kohtud ja pädevad asutused ning need tuleks esitada selle liikmesriigi keskasutusele, kus asub taotluse esitanud kohus või pädev asutus. Teatavaid taotlusi peaksid saama esitada ka vanemliku vastutuse kandjad ja need tuleks esitada selle liikmesriigi keskasutusele, kus on taotleja harilik viibimiskoht. Sellised taotlused peaksid hõlmama taotlusi anda teavet ja abi vanemliku vastutuse kandjatele, kes taotlevad lahendite tunnustamist ja täitmist taotluse saanud keskasutuse territooriumil, eeskätt suhtlusõiguse ja lapse tagastamise osas, sealhulgas vajaduse korral teavet selle kohta, kuidas saada õigusabi; taotlusi hõlbustada vanemliku vastutuse kandjate vahelist kokkulepet lepituse teel või muul alternatiivsel vaidluste lahendamise viisil ning kohtule või pädevale asutusele esitatavaid taotlusi kaaluda vajadust võtta meetmeid lapse või tema vara kaitseks.
- (76) Näide kiireloomulisest juhtumist, mis lubab otsest esialgset kontakti taotluse saanud liikmesriigi kohtu või pädeva asutusega, on otse teise liikmesriigi pädevale asutusele esitatud taotlus kaaluda vajadust võtta meetmeid lapse kaitseks, kui last peetakse otseselt ohustatuks. Kohustus esitada taotlus keskasutuse vahendusel peaks olema kohustuslik ainult esmaste taotluste korral, igasugune järgnev teabevahetus kohtu, pädeva asutuse või taotlejaga võiks toimuda ka otse.
- (77) Keskasutustelt või pädevatelt asutustelt ei peaks võtma võimalust sõlmida ühe või mitme teise liikmesriigi keskasutuste või pädevate asutustega lepinguid või kokkuleppeid, mille kohaselt on nende vahel lubatud otsesuhtlus, või jätta sellised olemasolevad lepingud või kokkulepped kehtima. Pädevad asutused peaksid oma keskasutusi sellistest lepingutest või kokkulepetest teavitama.

- (78) Käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävate vanemlikku vastutust käsitlevate erijuhtumite korral peaksid kesk-asutused kohtute ja pädevate asutuste, samuti vanemliku vastutuse kandjate abistamisel omavahel koostööd tegema. Taotluse saanud keskasutuse antav abi peaks eelkõige hõlmama lapse ülesleidmist kas otse või kohtute, pädevate asutuste või muude organite vahendusel, kui see on vajalik käesoleva määruse alusel esitatud taotluse rahuldamiseks, ning vanemliku vastutuse küsimust käsitlevate menetluste jaoks vajaliku muu teabe esitamist.
- (79) Taotluse saanud keskasutused peaksid samuti võtma kõik asjakohased meetmed, et vajaduse korral hõlbustada kohtutevahelist suhtlemist, eelkõige selleks, et kohaldada õigusnorme, mis käsitlevad kohtualluvuse üleminekut, ajutiste meetmete, sealhulgas kaitsemeetmete võtmist kiireloomulistel juhtudel, eeskätt siis, kui need on seotud rahvusvahelise lapserööviga ja nende eesmärk on kaitsta last 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punktis b osutatud tõsise ohu eest, ning *lis pendens*'i ja sellega seotud menetlusi. Mõnel juhul on võimalik, et selleks piisab, kui antakse teavet edasiseks otsesuhtluseks, näiteks antakse laste hoolekandeadutuse, justiitskoostöö võrgustiku või pädeva kohtu kontaktandmed.
- (80) Käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks ja ilma, et see piiraks tema liikmesriigi menetlusõigusest tulenevaid nõudeid, peaks taotleval kohtul või pädeval asutusel olema kaalutusõigus valida vabalt enda jaoks kättesaadavate erinevate kanalite vahel, et saada vajalikku teavet.
- (81) Kui esitatakse toetavate põhjendustega taotlus aruande või muu teabe saamiseks seoses vanemliku vastutuse menetlustega taotluse esitanud liikmesriigis, peaksid keskasutused kas otse või taotluse saanud liikmesriigi kohtute, pädevate asutuste või muude organite vahendusel sellise taotluse rahuldama. Taotluses tuleks eelkõige kirjeldada menetlusi, mille jaoks teavet vajatakse, ning olukorda, mis kõnealuste menetluste algatamise põhjustas.
- (82) Kui liikmesriigi kohus on vanemlikku vastutust käsitlevas asjas lahendi juba teinud või kaalub sellise lahendi tegemist ning selle lahendi elluviimine peab toimuma teises liikmesriigis, peaks kohtul olema võimalik taotleda, et selle teise liikmesriigi kohtud või pädevad asutused aitaksid lahendit ellu viia. See peaks kehtima näiteks lahendite puhul, millega antakse järelevalvega suhtlusõigus muus liikmesriigis kui suhtlusõiguse määranud kohtu liikmesriik või millega kaasnevad muud kõrvalmeetmed, mille on kehtestanud selle liikmesriigi kohtud või pädevad asutused, kus hakatakse lahendit ellu viima.
- (83) Kui liikmesriigi kohus või pädev asutus kaalub lapse paigutamist teise liikmesriiki, tuleks enne sellist paigutamist konsulteerida nõusoleku saamiseks. Lapse paigutamist kaaluv kohus või pädev asutus peaks enne paigutamise määramist või korraldamist saama nõusoleku selle liikmesriigi pädevalt asutuselt, kuhu laps paigutatakse. Lisaks peaksid liikmesriigid kooskõlas Euroopa Kohtu kohtupraktikaga kehtestama käesoleva määruse kohaselt nõusoleku andmiseks selged reeglid ja menetlused, et tagada õiguskindlus ja kiirus. Muu hulgas peaksid need menetlused võimaldama pädeval asutusel kiiresti anda oma nõusolek või see andmata jätta. Kui vastust kolme kuu jooksul ei saada, ei tohiks seda mõista nõusolekuna ja ilma nõusolekuta ei tohiks last ümber paigutada. Nõusoleku taotlus peaks sisaldama vähemalt aruannet lapse kohta ning põhjuseid, miks ta soovitakse asutuse- või perepõhisele hooldusele paigutada, paigutamise eeldatavat kestust, teavet igasuguse kavandatava rahastamise kohta ja muud teavet, mida taotluse saanud liikmesriik võib pidada asjakohaseks, näiteks meetme kavandatavat järelevalvet, seda, kuidas on korraldatud kontaktid lapse vanematega, muude sugulastega või muude isikutega, kellega laps on lähedaselt seotud, või põhjuseid, miks selliseid kontakte ei kaaluta, pidades silmas Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklit 8. Võttes arvesse Euroopa Kohtu kohtupraktikat, mille kohaselt nõusolek lapse paigutamiseks antakse konkreetseks ajavahemikuks, ei tohiks seda nõusolekut kohaldada lahendite või korralduste suhtes, mis asjaomase paigutamise kestust ületavad. Sellisel juhul tuleks esitada uus taotlus nõusoleku saamiseks.

- (84) Kui lahendit, mis käsitleb lapse asutuse- või perepõhisele hooldusele paigutamist, arutatakse lapse hariliku viibimiskoha liikmesriigis, peaks kohus menetluse kõige varasemas etapis kaaluma asjakohaste meetmete võtmist, et tagada lapse õiguste austamine, eeskätt mis puudutab õigust säilitada oma identiteet ning õigus säilitada kontakt vanematega või, kui see on asjakohane, muude sugulastega, pidades silmas ÜRO lapse õiguse konventsiooni artikleid 8, 9 ja 20. Kui kohus on teadlik lapse tihedast seotusest teise liikmesriigiga, võiksid asjakohased meetmed eeskätt hõlmata asjaomase liikmesriigi konsulaadi teavitamist, kui konsulaarsuhteid käsitleva Viini konventsiooni artikli 37 punkt b on kohaldatav. Sellist teadlikkust võiks suurendada ka asjaomase teise liikmesriigi keskasutuse poolt antav teave. Samuti võiksid asjakohased meetmed hõlmata käesoleva määruse alusel taotluse esitamist asjaomasele liikmesriigile, et saada teavet lapse vanema, sugulase või muude isikute kohta, kes võivad olla sobivad lapse eest hoolitsema. Lisaks võiks kohus, sõltuvalt asjaoludest, taotleda teavet ka lapse vanema, õe või vennaga seotud menetluste ja lahendite kohta. Lapse parimad huvid peaksid jääma kõige olulisemaks kaalutluseks. Eeskätt ei tohiks ükski neist sätetest mõjutada riigisisest õigust või menetlust, mis on kohaldatav lapse paigutamist käsitleva lahendi suhtes, mille on teinud paigutamist arutava liikmesriigi kohus või pädev asutus. Eelkõige ei kohustaks need sätted kohtualluvust omava liikmesriigi asutusi paigutama last teise liikmesriiki või kaasama asjaomase liikmesriigi ulatuslikumalt lapse paigutamist käsitlevasse lahendisse või menetlusse.
- (85) Kuna vanemliku vastutuse asjades on oluline kiire tegutsemine, peaks taotluse saanud liikmesriigi keskasutus edastama käesoleva määruse sätete alusel taotletava teabe koostöö, sealhulgas teabe kogumise ja vahetamise kohta vanemliku vastutuse menetlustes, ning lahendi, millega antakse nõusolek või keeldutakse andmast nõusolekut lapse paigutamiseks teise liikmesriiki, taotluse esitanud liikmesriigile hiljemalt kolme kuu jooksul pärast taotluse saamist, välja arvatud juhul, kui erakorralised asjaolud selle võimatuks muudavad. See peaks hõlmama pädeva riikliku asutuse kohustust anda taotluse saanud keskasutusele teavet sellise aja jooksul, mis võimaldab tal sellest tähtjast kinni pidada, või selgitada, miks teabe andmine ei ole võimalik. Kõik asjaomased pädevad asutused peaksid siiski püüdma anda vastuse veelgi kiiremini kui selle maksimaalse tähtaja jooksul.
- (86) Asjaolu, et keskasutuste koosolekud kutsutakse kokku eeskätt komisjoni poolt tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku raames, järgides otsust 2001/470/EÜ, ei tohiks piirata keskasutuste muude kohtumiste korraldamist.
- (87) Välja arvatud juhul, kui käesolevas määruses on ette nähtud teisiti, tuleks käesoleva määruse kohaldamisel liikmesriikide poolt toimuva isikuandmete töötlemise suhtes kohaldada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/679⁽⁹⁾. Eelkõige selleks et mitte seada ohtu käesoleva määruse kohase taotluse rahuldamist, näiteks lapse tagastamiseks kooskõlas 1980. aasta Haagi konventsiooniga, või et kohus kaaluks vajadust võtta meetmeid lapse või tema vara kaitseks, võib määruse (EL) 2016/679 artikli 14 lõigetes 1–4 nõutava andmesubjekti teavitamise, näiteks seoses lapse asukoha kohta küsitud andmetega, edasi lükata, kuni on rahuldatud taotlus, mille jaoks teavet nõuti. See erand tehakse kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 14 lõikega 5, samuti artikli 23 lõike 1 punktidega f, g, i ja j. See ei peaks takistama vahendajal, kohtul või pädeval asutusel, kellele on teave edastatud, võtta meetmeid lapse kaitseks või korraldada selliste meetmete võtmine, kui last ähvardab oht või kui on märke sellise ohu olemasolust.
- (88) Juhtudel, kus asjaomase teabe avaldamine või kinnitamine võiks seada ohtu lapse või teise isiku tervise, turvalisuse või vabaduse, näiteks kui on esinenud perevägivalda ja kohus on andnud korralduse lapse uut aadressi taotlejale mitte avaldada, püüab käesolev määrus leida tundliku tasakaalu. Samal ajal kui käesolevas määruses tuleks sätestada, et keskasutus, kohus või pädev asutus ei tohiks taotlejale või kolmandale isikule avaldada ega kinnitada käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil kogutud või edastatud teavet, kui ta teeb kindlaks, et see võiks seada ohtu lapse või teise isiku tervise, turvalisuse või vabaduse, tuleks määruses sellegipoolest rõhutada, et see ei tohiks takistada teabe kogumist ja edastamist keskasutuste, kohtute ja pädevate asutuste poolt ja nende vahel, niivõrd kui see on vajalik käesoleva määruse kohaste kohustuste täitmiseks. See tähendab, et kui see on võimalik ja asjakohane, peaks olema võimalik taotlust käesoleva määruse kohaselt menetleda ilma, et taotlejale esitataks kogu teavet, mis

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

on selle menetlemiseks vajalik. Näiteks kui riigisisene õigus seda ette näeb, võiks keskasutus algatada taotleja nimel menetluse, ilma et edastaks taotlejale teavet lapse asukoha kohta. Juhtudel, kui ainult taotluse esitamine võib juba seada ohtu lapse või teise isiku tervise, turvalisuse või vabaduse, ei peaks käesoleva määruse alusel olema kohustust sellist taotlust esitada.

- (89) Selleks et tagada koostöös käesoleva määruse III ja IV peatüki kohaldamisega kasutatavate tõendite ajakohastamine, tuleks komisjonile anda Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 290 kohaselt õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse I–IX lisa muutmiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe⁽¹⁰⁾ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saab nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nendel ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (90) Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel koostatud abieluasjade kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise 1998. aasta konventsiooni (edaspidi „Brüsseli II konventsiooni“),⁽¹¹⁾ määruse (EÜ) nr 1347/2000, määruse (EÜ) nr 2201/2003 ja käesoleva määruse vahel tuleks tagada järjepidevus selles osas, kus sätteid ei ole muudetud, ning sel eesmärgil tuleks ette näha üleminekusätted. Samuti on järjepidevust vaja Brüsseli II konventsiooni ning määruste (EÜ) nr 1347/2000 ja (EÜ) nr 2201/2003 tõlgendamises, sealhulgas Euroopa Kohtu poolt.
- (91) Tuletatakse meelde, et lepingute suhtes, mille liikmesriik on ühe või mitme kolmanda riigiga sõlminud enne oma ühinemist liiduga, kohaldatakse ELi toimimise lepingu artiklit 351.
- (92) Vanemliku vastutuse küsimustes kohaldatav õigus tuleks kindlaks määrata kooskõlas 1996. aasta Haagi konventsiooni III peatüki sätetega. Kui seda konventsiooni kohaldatakse sellise liikmesriigi kohtu menetluses, kus käesolev määrus on kohaldatav, tuleks selle konventsiooni artikli 15 lõikes 1 esitatud viidet sama konventsiooni II peatüki sätetele tõlgendada viitena käesoleva määruse sätetele.
- (93) Käesoleva määruse nõuetekohaseks toimimiseks peaks komisjon selle kohaldamist hindama ja tegema vajalikke muudatusettepanekuid.
- (94) Komisjon peaks liikmesriikide edastatud teabe tegema üldsusele kättesaadavaks ja seda ajakohastama.
- (95) Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 ning artikli 4a lõike 1 kohaselt on need liikmesriigid teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (96) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.
- (97) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001⁽¹²⁾ artikli 41 lõike 2 teise lõiguga ja artikli 46 punktiga d ning ta esitas oma arvamuse 15. veebruaril 2018⁽¹³⁾.

⁽¹⁰⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽¹¹⁾ EÜT C 221, 16.7.1998, lk 1.

⁽¹²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määrus (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta (EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1).

⁽¹³⁾ ELT C 120, 6.4.2018, lk 18.

- (98) Kuna erinevuste tõttu kohtualluvust ning lahendite tunnustamist ja täitmist reguleerivates riigisisestes õigusnormides ei saa liikmesriigid käesoleva määruse eesmärke piisavalt saavutada, kuid neid saaks määruse vahetu kohaldatavuse ja siduvuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

KOHALDAMISALA JA MÕISTED

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse järgmiste tsiviilasjade suhtes:
 - a) abielulahutus, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamine;
 - b) vanemliku vastutuse tekkimine, teostamine, piiramine või äravõtmine.
2. Lõike 1 punktis b osutatud küsimused võivad hõlmata eelkõige järgmist:
 - a) hooldusõigus ja suhtlusõigus;
 - b) eestkoste, hooldus ja samalaadsed institutsioonid;
 - c) sellise isiku või organi määramine ja ülesanded, kes vastutab lapse isiku või tema vara eest või esindab või abistab last;
 - d) lapse paigutamine asutuse- või perepõhisele hooldusele;
 - e) lapse kaitseks võetavad meetmed, mis käsitlevad lapse vara haldamist, säilitamist või käsutamist.
3. Käesoleva määruse III ja VI peatükki kohaldatakse lapse õigusvastase äraviimise või kinnihoidmise suhtes, kui see puudutab rohkem kui ühte liikmesriiki, ning need täiendavad 1980. aasta Haagi konventsiooni. Käesoleva määruse IV peatükki kohaldatakse lahendite suhtes, millega nõutakse lapse tagastamist teise liikmesriiki 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel ning mis kuuluvad täitmisele muus liikmesriigis kui see, kus lahend tehti.
4. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes:
 - a) lapse põlvnemise tuvastamine või vaidlustamine;
 - b) lapsendamisotsused, lapsendamisega seotud ettevalmistavad meetmed või lapsendamise kehtetuks tunnistamine või tühistamine;
 - c) lapse nimi ja eesnimed;
 - d) emantsipatsioon;
 - e) ülalpidamiskohustused;
 - f) usaldusomand või pärimine;
 - g) laste toime pandud kriminaalkuritegude tulemusel võetud meetmed.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid: „lahend“ – liikmesriigi kohtu otsus, sealhulgas dekreet, korraldus või kohtuotsus, millega nähakse ette lahutus, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamine või mis käsitleb vanemlikku vastutust;

IV peatüki kohaldamisel hõlmab „lahend“ järgmist:

- a) lahend, mis on tehtud liikmesriigis ja millega nõutakse lapse tagastamist teise liikmesriiki 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel ning mis kuulub täitmisele muus liikmesriigis kui see, kus lahend tehti;
- b) ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed, mille on kehtestanud kohus, kellel on käesoleva määruse kohaselt kohtualluvus asja sisuliseks arutamiseks, või meetmed, mis on kehtestatud vastavalt artikli 27 lõikele 5 koostoimes artikliga 15.

IV peatüki kohaldamisel ei hõlma „lahend“ ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, mille on kehtestanud see kohus ilma vastaspoolt kohale kutsumata, välja arvatud juhul, kui lahend on vastaspoolele kätte toimetatud enne täitmist.

2. Käesolevas määruses kasutatakse ka järgmisi mõisteid:

- 1) „kohus“ – liikmesriigi ametiasutus, mis on pädev käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes;
- 2) „ametlik dokument“ – dokument, mis on liikmesriigis ametlikult koostatud või ametliku dokumendina registreeritud käesoleva määruse kohaldamisalasse jäävates küsimustes ning mille ehtsus on
 - a) seotud allkirja ja dokumendi sisuga ning
 - b) kindlaks tehtud avalik-õigusliku asutuse või muu selleks volitatud pädeva asutuse poolt. Liikmesriigid teavitavad nendest ametiasutustest komisjoni kooskõlas artikliga 103;
- 3) „kokkulepe“ – IV peatüki kohaldamisel dokument, mis ei ole ametlik dokument, mille pooled on sõlminud käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes ning mille on registreerinud ametiasutus, kellest liikmesriik on sel eesmärgil teavitanud komisjoni vastavalt artiklile 103;
- 4) „päritoluliikmesriik“ – liikmesriik, kus on tehtud lahend, kus on ametlikult koostatud või registreeritud ametlik dokument või kus on registreeritud kokkulepe;
- 5) „lahendi täitmise liikmesriik“ – liikmesriik, kus taotletakse lahendi, ametliku dokumendi või kokkuleppe täitmist;
- 6) „laps“ – alla 18 aasta vanune isik;
- 7) „vanemlik vastutus“ – kõik lapse isiku või varaga seotud õigused ja kohustused, mis antakse füüsilisele või juriidilisele isikule lahendiga, seaduse alusel või õigusliku mõjuga kokkuleppe põhjal, sealhulgas hooldusõigus ja suhtlusõigus;
- 8) „vanemliku vastutuse kandja“ – iga isik, institutsioon või muu organ, kellel on lapse suhtes vanemlik vastutus;

- 9) „hooldusõigus“ – hõlmab lapse isiku eest hoolitsemisega seotud õigusi ja kohustusi, eeskätt õigust määrata lapse elukoht;
- 10) „suhtlusõigus“ – suhtlusõigus lapse suhtes, sealhulgas õigus viia laps piiratud ajavahemikuks kohta, mis ei ole tema harilik viibimiskoht;
- 11) „õigusvastane äraviimine või kinnihoidmine“ – lapse äraviimine või kinnihoidmine, kui
- a) sellise äraviimise või kinnihoidmisega rikutakse lahendiga, seaduse alusel või õigusliku mõjuga kokkuleppe põhjal saadud hooldusõigust selle liikmesriigi õiguse alusel, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne äraviimist või kinnihoidmist, ning
 - b) seda hooldusõigust teostati tegelikult äraviimise või kinnihoidmise ajal üksi või ühiselt või seda oleks teostatud, kui äraviimist või kinnihoidmist ei oleks toimunud.
3. Artiklite 3, 6, 10, 12, 13, 51, 59, 75, 94 ja 102 kohaldamisel asendab mõiste „alaline elukoht“ mõistet „koda-kondsus“ Iirimaa ja Ühendkuningriigi puhul ning sellel on sama tähendus nagu nende liikmesriikide õigussüsteemides.

II PEATÜKK

KOHTUALLUVUS ABIELUASJADES JA VANEMLIKU VASTUTUSE KÜSIMUSTES

1. JAGU

Abielulahutus, lahuselu ja abielu kehtetuks tunnistamine

Artikkel 3

Üldine kohtualluvus

Abielulahutuse, lahuselu ja abielu kehtetuks tunnistamisega seotud asjad on selle liikmesriigi kohtu alluvuses,

a) kelle territooriumil:

- i) on abikaasade harilik viibimiskoht,
- ii) oli abikaasade viimane harilik viibimiskoht, kui üks neist veel elab seal,
- iii) on vastaspoole harilik viibimiskoht,
- iv) on ühistaotluse puhul ühe abikaasa harilik viibimiskoht,
- v) on taotleja harilik viibimiskoht, kui ta on seal elanud vähemalt aasta vahetult enne taotluse esitamist, või
- vi) on taotleja harilik viibimiskoht, kui ta on seal elanud vähemalt kuus kuud vahetult enne taotluse esitamist ja kui ta on kõnealuse liikmesriigi kodanik, või

b) kelle kodanikud mõlemad abikaasad on.

Artikkel 4

Vastuhagi

Vastuhagi menetlemine on selle kohtu alluvuses, kus on pooleli menetlus artikli 3 alusel, kui vastuhagi kuulub käesoleva määruse kohaldamisalasse.

*Artikkel 5***Lahuselu muutmine abielulahutuseks**

Ilma et see piiraks artikli 3 kohaldamist, on selle liikmesriigi kohtul, kes on teinud lahuseluotsuse, kohtualluvus muuta see lahuselu abielulahutuseks, kui kõnealuse liikmesriigi õigus seda ette näeb.

*Artikkel 6***Kohtualluvus muudel juhtudel**

1. Ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist, kui liikmesriigi ühelgi kohtul ei ole artikli 3, 4 või 5 kohaselt kohtualluvust, määratakse kohtualluvus igas liikmesriigis kindlaks selle riigi õigusaktide alusel.
2. Abikaasat, kelle harilik viibimiskoht asub liikmesriigi territooriumil või kes on liikmesriigi kodanik, võib teises liikmesriigis kohtusse kaevata üksnes kooskõlas artiklitega 3, 4 ja 5.
3. Liikmesriigi kodanik, kelle harilik viibimiskoht on teise liikmesriigi territooriumil, võib sellise vastaspoole suhtes, kelle harilik viibimiskoht ei ole liikmesriigis ja kes ei ole liikmesriigi kodanik, tugineda oma hariliku viibimiskoha riigis kohaldatavatele kohtualluvusnormidele samamoodi kui selle riigi kodanikud.

*2. JAGU***Vanemlik vastutus***Artikkel 7***Üldine kohtualluvus**

1. Liikmesriigi kohtutel on vanemliku vastutuse asjus kohtualluvus lapse suhtes, kelle harilik viibimiskoht on kohtusse pöördumise ajal selles liikmesriigis.
2. Käesoleva artikli lõige 1 kohaldub, kui artiklitest 8–10 ei tulene teisiti.

*Artikkel 8***Suhtlusõigusega seotud jätkuv kohtualluvus**

1. Kui laps kolib seaduslikult ühest liikmesriigist teise ja saab seal uue hariliku viibimiskoha, säilitavad lapse varasema hariliku viibimiskoha riigi kohtud erandina artiklist 7 kohtualluvuse kolme kuu jooksul pärast kolimist, et muuta kõnealuses liikmesriigis enne lapse kolimist tehtud lahendit suhtlusõiguse kohta, kui selle isiku, kellele on vastavalt lahendile antud suhtlusõigus, harilik viibimiskoht on jätkuvalt lapse varasema hariliku viibimiskoha liikmesriigis.
2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui lõikes 1 osutatud suhtlusõigust omav isik on tunnustanud lapse uue hariliku viibimiskoha liikmesriigi kohtute kohtualluvust, osaledes sealsete kohtute menetlustes nende kohtualluvust vaidlustamata.

*Artikkel 9***Kohtualluvus lapse õigusvastase äraviimise või kinnihoidmise korral**

Ilma et see piiraks artikli 10 kohaldamist, säilitavad lapse õigusvastase äraviimise või kinnihoidmise korral selle liikmesriigi, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, kohtud oma kohtualluvuse, kuni laps on omandanud hariliku viibimiskoha teises liikmesriigis ja

- a) iga isik, institutsioon või muu organ, kellel on hooldusõigus, on nõustunud äraviimise või kinnihoidmisega, või

- b) laps on elanud kõnealuses teises liikmesriigis vähemalt ühe aasta pärast seda, kui isik, institutsioon või muu organ, kellel on hooldusõigus, on saanud või peaks olema saanud teada lapse asukoha ning laps on oma uues keskkonnas kohanenud ja vähemalt üks järgmistest tingimustest on täidetud:
- i) ühe aasta jooksul pärast seda, kui hooldusõiguslik isik on saanud või peaks olema saanud teada lapse asukoha, ei ole esitatud tagastamistaotlust pädevatele asutustele liikmesriigis, kuhu laps on ära viidud või kus last kinni hoitakse;
 - ii) hooldusõigusliku isiku esitatud tagastamisetaotlus on tühistatud ja punktis i sätestatud ajavahemiku jooksul ei ole esitatud uut taotlust;
 - iii) hooldusõigusliku isiku esitatud tagastamistaotlus lükati liikmesriigi kohtu poolt tagasi muudel alustel kui 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punktis b või artikli 13 teises lõigus esitatud alused ning lahendi kohta ei saa enam esitada tavalist edasikaebust;
 - iv) kohtusse ei ole vastavalt artikli 29 lõigetele 3 ja 5 pöördutud liikmesriigis, kus laps vahetult enne õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist harilikult viibis;
 - v) selle liikmesriigi kohtutes, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, on tehtud hooldusõigust käsitlev lahend, mis ei hõlma lapse tagastamist.

Artikkel 10

Kohtu valik

1. Liikmesriigi kohtutel on seoses vanemliku vastutusega kohtualluvus juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) lapsel on oluline side selle liikmesriigiga, eeskätt seetõttu, et

- i) vähemalt üks vanemliku vastutuse kandjatest viibib harilikult selles liikmesriigis,
- ii) see liikmesriik on lapse varasem harilik viibimiskoht või
- iii) laps on selle liikmesriigi kodanik;

- b) pooled ning muud vanemliku vastutuse kandjad

- i) on leppinud kohtualluvuses vabalt kokku hiljemalt kohtusse pöördumise ajal või
- ii) on sõnaselgelt tunnistanud kohtualluvust menetluste käigus ning kohus on taganud, et kõiki pooli on teavitatud nende õigusest kohtualluvusega mitte nõustuda, ning

- c) kohtualluvuse teostamine on lapse parimates huvides.

2. Lõike 1 punkti b kohane kohtualluvuse kokkulepe sõlmitakse kirjalikult ja dateeritakse ning sellele kirjutavad alla asjaomased pooled või see lisatakse kohtutoimikusse kooskõlas riigisisese õiguse ja menetlusega. Elektroonilisel teel edastatud kokkulepe, mida on võimalik alaliselt säilitada, võrdsustatakse kirjalikult vormistatuga.

Isikud, kellest saavad menetluse pooled pärast kohtusse pöördumist, võivad anda oma nõusoleku pärast kohtusse pöördumist. Nende vastuseisu puudumist käsitatakse vaikiva nõusolekuna.

3. Kui pooled ei lepi kokku teisiti, lõpeb lõikes 1 sätestatud kohtualluvus niipea, kui

- a) menetluses tehtud lahendi kohta ei saa enam esitada tavalist edasikaebust või

b) menetlus on lõppenud mõnel muul põhjusel.

4. Lõike 1 punkti b alapunkti ii kohaselt antud kohtualluvus on erandlik.

Artikkel 11

Lapse asukohal põhinev kohtualluvus

1. Kui lapse harilikku viibimiskohta ei saa kindlaks teha ja kohtualluvust määrata artikli 10 alusel, on kohtualluvus selle liikmesriigi kohtutel, kus laps asub.

2. Kohtualluvust lõike 1 alusel kohaldatakse samuti lapspagulaste või rahvusvaheliselt ümber asustatud laste suhtes nende hariliku viibimiskoha liikmesriigis toimuvate rahutuste tõttu.

Artikkel 12

Kohtualluvuse üleandmine teise liikmesriigi kohtule

1. Erandlikel asjaoludel võib liikmesriigi kohus, kelle kohtualluvuses on asja sisuline arutamine, ühe poole taotluse alusel või omal algatusel, kui ta leiab, et sellise teise liikmesriigi kohtul, millega lapsel on eriline side, oleks lapse parimate huvide hindamiseks konkreetses asjas paremad võimalused, peatada kõnealuse menetluse või mõne selle konkreetse osa ning

a) kehtestada ühele või enamale poolele tähtja kõnealuse teise liikmesriigi kohtu teavitamiseks pooleleiolevast menetlusest ja kohtualluvuse üleandmise võimalusest ning kõnealusele kohtule taotluse esitamiseks, või

b) taotleda, et teise liikmesriigi kohus võtaks asja enda kohtualluvusse vastavalt lõikele 2.

2. Kui see on asja konkreetsete asjaolude tõttu lapse parimates huvides, võib teise liikmesriigi kohus oma kohtualluvuse heaks kiita kuue nädala jooksul pärast

a) tema poole pöördumist vastavalt lõike 1 punktile a või

b) taotluse kättesaamist vastavalt lõike 1 punktile b.

Kohus, kelle poole pöördutakse hiljem või kellele esitatakse taotlus kohtualluvuse heakskiitmiseks, teavitab sellest viivitamata kohut, kelle poole pöörduti esimesena. Kohtualluvuse heakskiitmise korral loobub kohus, kelle poole pöörduti esimesena, oma kohtualluvusest.

3. Kohus, kelle poole pöörduti esimesena, jätkab oma kohtualluvuse teostamist, kui ta ei ole saanud kinnitust teise liikmesriigi kohtu poolt kohtualluvuse heakskiitmise kohta seitsme nädala jooksul pärast

a) poolte jaoks teise liikmesriigi kohtule lõike 1 punkti a kohase taotluse esitamiseks tähtja kehtestamist, või

b) teise kohtu poolt taotluse kättesaamist vastavalt lõike 1 punktile b.

4. Lõike 1 kohaldamiseks loetakse, et lapsel on eriline side liikmesriigiga, kui see liikmesriik

a) on saanud lapse harilikuks viibimiskohaks pärast lõikes 1 osutatud kohtusse pöördumist;

b) on lapse varasem harilik viibimiskoht;

c) on lapsele kodakondsuse andnud riik;

- d) on vanemliku vastutuse kandja harilik viibimiskoht või
- e) on koht, kus asub lapse vara ning kohtuasi käsitleb lapse kaitseks võetavaid meetmeid, mis on seotud tema vara haldamise, säilitamise või käsutamisega.
5. Kui erandlik kohtualluvus on tehtud kindlaks artikli 10 alusel, ei saa kõnealune kohus kohtualluvust teise liikmesriigi kohtule üle anda.

Artikkel 13

Kohtualluvust mitteomava liikmesriigi kohtu taotlus kohtualluvuse üleandmiseks

1. Kui liikmesriigi kohus, kellel ei ole kohtualluvust käesoleva määruse alusel, kuid millega lapsel on eriline side vastavalt artikli 12 lõikele 4, leiab erandlikel asjaoludel, et tal on lapse parimate huvide hindamiseks konkreetses asjas paremad võimalused, võib ta taotleda lapse hariliku viibimiskoha liikmesriigi kohtult kohtualluvuse üleandmist, ilma et see piiraks artikli 9 kohaldamist.
2. Kuue nädala jooksul lõike 1 kohase taotluse saamisest võib taotluse saanud kohus oma kohtualluvuse üleandmisega nõustuda, kui ta leiab, et selline üleandmine on asja konkreetsete asjaolude tõttu lapse parimates huvides. Kui taotluse saanud kohus nõustub oma alluvuse üleandmisega, teavitab ta sellest viivitamata taotluse esitanud kohut. Kui tähtjaks nõusolekut ei esitatud, ei või taotluse esitanud kohus kohtualluvust teostada.

Artikkel 14

Kohtualluvus muudel juhtudel

Kui liikmesriigi ühelgi kohtul ei ole artiklite 7–11 kohaselt kohtualluvust, määratakse kohtualluvus igas liikmesriigis kindlaks selle liikmesriigi õigusaktide alusel.

Artikkel 15

Kiireloomulistel juhtudel võetavad ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed

1. Kiireloomulistel juhtudel, isegi kui teise liikmesriigi kohtul on kohtualluvus asja sisuliseks arutamiseks, on liikmesriigi kohtud pädevad võtma ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, mida on võimalik kasutada kõnealuse liikmesriigi õiguse alusel

a) lapse suhtes, kes asub kõnealuses liikmesriigis, või

b) lapse vara suhtes, mis asub kõnealuses liikmesriigis.

2. Niivõrd kui lapse parimate huvide kaitse seda nõuab, teavitab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud meetmeid võtnud kohus viivitamata kas otse vastavalt artiklile 86 või vastavalt artiklile 76 määratud keskasutuste vahendusel selle liikmesriigi kohut või pädevat asutust, kellel on kohtualluvus artikli 7 alusel, või asjakohasel juhul selle liikmesriigi kohut, kelle kohtualluvusse kuulub käesoleva määruse alusel asja sisuline arutamine.

3. Lõike 1 alusel võetud meetmete kohaldamine lõpetatakse kohe, kui liikmesriigi kohus, kelle kohtualluvuses on vastavalt käesolevale määrusele asja sisuline arutamine, on võtnud meetmed, mida ta sobivaks peab.

Asjakohasel juhul võib see kohus oma lahendist teavitada ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid võtvat kohut kas otse vastavalt artiklile 86 või vastavalt artiklile 76 määratud keskasutuste vahendusel.

Artikkel 16

Kõrvalküsimused

1. Kui liikmesriigi kohtus käesoleva määruse kohaldamisalasse mittekuuluv küsimuses toimuva menetluse tulemus sõltub vanemliku vastutusega seotud kõrvalise küsimuse lahendamisest, võib kõnealuse liikmesriigi kohus asjaomase küsimuse seda menetlust silmas pidades lahendada, isegi kui kõnealusel liikmesriigil ei ole kohtualluvust käesoleva määruse alusel.

2. Lõike 1 kohaselt kõrvalküsimuse lahendamisel on mõju üksnes menetluses, mille käigus see küsimus lahendati.
3. Kui liikmesriigi kohtus pärimisasjas lapse nimel tehtud või tehtava õigusliku toimingu kehtivuse jaoks on nõutav kohtu luba või heakskiit, võib kõnealuse liikmesriigi kohus otsustada, kas lubada sellist õiguslikku toimingut või see heaks kiita, isegi kui tal ei ole kohtualluvust käesoleva määruse alusel.
4. Kohaldatakse vastavalt artikli 15 lõiget 2.

3. JAGU

Ühissätted

Artikkel 17

Kohtusse pöördumine

Kohtusse pöördumine loetakse toimunuks

- a) ajal, mil kohtule esitatakse menetluse algatamist käsitlev või võrdväärne dokument, tingimusel et taotleja teeb pärast seda vajaliku, et dokumendid vastaspoolele kätte toimetada;
- b) kui dokument tuleb kätte toimetada enne kohtule esitamist, ajal, mil kättetoimetamise eest vastutav asutus selle kätte saab, tingimusel et taotleja teeb pärast seda vajaliku, et dokument kohtule esitada, või
- c) kui kohus algatab menetluse omal algatusel, siis ajal, mil kohus teeb menetluse algatamise otsuse, või juhul, kui sellist otsust ei nõuta, siis ajal, mil asi kohtus registreeritakse.

Artikkel 18

Kohtualluvuse kontrollimine

Kui liikmesriigi kohtu poole pöördutakse asjas, mille sisuline arutamine ei ole käesoleva määruse kohaselt tema kohtualluvuses ning mille sisuline arutamine on käesoleva määruse alusel mõne teise liikmesriigi kohtu kohtualluvuses, teatab ta omal algatusel, et tal ei ole selles asjas kohtualluvust.

Artikkel 19

Nõuetekohasuse kontrollimine

1. Kui vastaspool, kelle harilik viibimiskoht ei ole liikmesriigis, kus menetlus algatati, ei ilmu kohtusse, peatab pädev kohus menetluse nii kauaks, kuni on tõendatud, et vastaspoolel on olnud võimalus menetluse algatamist käsitlev või samaväärne dokument kätte saada piisavalt aegsasti, et korraldada enda kaitset, või on tõendatud, et selleks on võetud kõik vajalikud meetmed.
2. Käesoleva artikli lõike 1 asemel kohaldatakse määruse (EÜ) nr 1393/2007 artiklit 19, kui menetluse algatamist käsitlev dokument või samaväärne dokument tuli vastavalt nimetatud määrusele edastada ühest liikmesriigist teise.
3. Kui määrus (EÜ) nr 1393/2007 ei ole kohaldatav ning kui menetluse algatamist käsitlev või samaväärne dokument tuli tsiviil- ja kaubandusajade kohtu- ja kohtuväliste dokumentide välisriikides kättetoimetamist käsitleva 15. novembri 1965. aasta Haagi konventsiooni kohaselt toimetada välismaale, kohaldatakse nimetatud konventsiooni artiklit 15.

Artikkel 20

Lis pendens ja sellega seotud menetlused

1. Kui eri liikmesriikide kohtutes algatatakse ühtede ja samade poolte vahel lahutus-, lahuselu- või abielu kehtetuks tunnistamise menetlus, peatab kohus, kelle poole pöördatakse hiljem, menetluse omal algatusel seni, kuni on kindlaks tehtud selle kohtu kohtualluvus, kelle poole pöörduiti esimesena.

2. Välja arvatud juhul, kui ühe kohtu kohtualluvus põhineb üksnes artiklil 15, kui eri liikmesriikide kohtutes algatatakse ühe ja sama lapse suhtes ühel ja samal alusel vanemlikku vastutust käsitlev menetlus, peatab kohus, kelle poole pöörduiti hiljem, menetluse omal algatusel seni, kuni on kindlaks tehtud selle kohtu kohtualluvus, kelle poole pöörduiti esimesena.

3. Kui on kindlaks tehtud selle kohtu kohtualluvus, kelle poole pöörduiti esimesena, loobub kohus, kelle poole pöörduiti hiljem, kohtualluvusest esimese kohtu kasuks.

Sel juhul võib pool, kes algatas menetluse kohtus, kelle poole pöörduiti hiljem, algatada menetluse kohtus, kelle poole pöörduiti esimesena.

4. Kui pöördatakse liikmesriigi kohtusse, kellele artiklis 10 osutatud kohtualluvuse heakskiitmisega on antud erandlik kohtualluvus, peatavad kõik ülejäänud liikmesriikide kohtud menetluse seni, kuni kohus, kuhu pöörduiti kohtualluvuse kokkuleppe või heakskiidu alusel, teatab, et tal puudub kohtualluvus kokkuleppe või heakskiidu alusel.

5. Juhul kui ja ulatuses, milles kohus on teinud kindlaks erandliku kohtualluvuse olemasolu artiklis 10 osutatud kohtualluvuse heakskiidu kohaselt, loobuvad ülejäänud liikmesriikide kohtud kohtualluvusest selle kohtu kasuks.

Artikkel 21

Lapse õigus oma arvamust avaldada

1. Käesoleva peatüki 2. jao alusel kohtualluvust teostades annavad liikmesriigi kohtud kooskõlas riigisisese õiguse ja menetlusega lapsele, kes on suuteline seisukohti omama, tegeliku ja tõhusa võimaluse oma arvamust kas otse või esindaja või asjakohase organi vahendusel avaldada.

2. Kui kohus annab kooskõlas riigisisese õiguse ja menetlusega lapsele võimaluse avaldada vastavalt käesolevale artiklile oma arvamust, kaalub kohus lapse arvamust nõuetekohaselt, võttes arvesse tema vanust ja küpsust.

III PEATÜKK

RAHVUSVAHELINE LAPSERÖÖV

Artikkel 22

Lapse tagastamine 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel

Kui isik, institutsioon või muu organ, kes väidab, et hooldusõigust on rikutud, taotleb liikmesriigi kohtult kas otse või keskasutuse vahendusel lahendi tegemist 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel, et nõuda alla 16aastase lapse tagastamist, kes on õigusvastaselt ära viidud või keda hoitakse kinni liikmesriigis, mis ei ole see liikmesriik, kus laps vahetult enne õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist harilikult viibis, kohaldatakse käesoleva määruse artikleid 23–29 ja VI peatükki ning need täiendavad 1980. aasta Haagi konventsiooni.

Artikkel 23

Keskasutuste poolt taotluste kättesaamine ja menetlemine

1. Artiklis 22 osutatud taotluse saanud keskasutus tegutseb 1980. aasta Haagi konventsioonil põhineva taotluse menetlemisel kiiresti.

2. Kui taotluse saanud liikmesriigi keskasutus saab artiklis 22 osutatud taotluse, teavitab ta viie tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamise kuupäevast taotluse kättesaamisest. Ta teavitab põhjendamatut viivitusteta taotluse esitanud liikmesriigi keskasutust või taotlejat, kui see on asjakohane, esialgsetest toimingutest, mis on tehtud või tehakse taotluse menetlemiseks, ning võib taotleda vajalikke lisadokumente ja vajalikku lisateavet.

Artikkel 24

Kiire kohtumenetlus

1. Kohus, kellele on esitatud artiklis 22 osutatud lapse tagastamise taotlus, tegutseb taotluse menetlemisel kiiresti, kasutades kõige kiiremat riigisisese õiguses sätestatud menetlust.
2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, teeb esimese astme kohus lahendi hiljemalt kuue nädala jooksul pärast tema poole pöördumist, välja arvatud juhul, kui see on erandlike asjaolude tõttu võimatu.
3. Välja arvatud juhul, kui see on erandlike asjaolude tõttu võimatu, teeb kõrgema astme kohus lahendi hiljemalt kuue nädala jooksul pärast kõigi edasikaebuse arutamiseks vajaminevate menetluslike sammude tegemist kas istungil või muus vormis.

Artikkel 25

Alternatiivne vaidluste lahendamine

Kohus kutsub nii kiiresti kui võimalik ja igas menetlusetapis kas otse või asjakohasel juhul keskasutuste vahendusel pooli üles kaaluma, kas nad soovivad kasutada vahendamist või mõnda muud alternatiivset vaidluste lahendamise võimalust, välja arvatud juhul, kui see on vastuolus lapse parimate huvidega, ei ole konkreetsel juhul asjakohane või põhjustaks menetluses põhjendamatut viivitust.

Artikkel 26

Lapse õigus avaldada tagastamise menetluses oma arvamust

Käesoleva määruse artiklit 21 kohaldatakse ka 1980. aasta Haagi konventsiooni kohaste tagastamise menetluste suhtes.

Artikkel 27

Lapse tagastamise kord

1. Kohus ei saa lapse tagastamisest keelduda, kui lapse tagastamist taotlenud isikule ei ole antud võimalust lasta enda ära kuulata.
2. Kohus võib igas menetlusetapis vastavalt artiklile 15 analüüsida, kas tuleks tagada suhtlus lapse ja lapse tagastamist taotlenud isiku vahel, võttes arvesse lapse parimaid huve.
3. Kui kohus kaalub lapse tagastamisest keeldumist üksnes 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punkti b alusel, ei või ta keelduda lapse tagastamisest, kui lapse tagastamist sooviv pool esitab kohut rahuldavad piisavad tõendid või kui kohus jõuab teisiti veendumusele, et lapse kaitseks pärast tema tagastamist on tehtud piisavad korraldused.
4. Käesoleva artikli lõike 3 kohaldamisel võib kohus võtta kas otse vastavalt artiklile 86 või keskasutuste vahendusel ühendust selle liikmesriigi pädevate asutustega, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist.
5. Kui kohus otsustab lapse tagastada, võib kohus võtta vastavalt käesoleva määruse artiklile 15 ajutisi meetmeid, sealhulgas kaitsemeetmeid, et kaitsta last 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punktis b nimetatud tõsise ohu eest, tingimusel et selliste meetmete kaalumise ja võtmise ei tekita põhjendamatuid viivitusi tagastamise menetluses.

6. Lapse tagastamise kohta tehtud lahendi võib tunnistada viivitamata täidetavaks, olenemata võimalikest edasikaebustest olenemata, kui lapse tagastamine enne edasikaebuse kohta otsuse tegemist on nõutav tulenevalt lapse parimatest huvidest.

Artikkel 28

Lapse tagastamise lahendite täitmine

1. Pädev täitevasutus, kellele tehakse taotlus lapse teise liikmesriigi tagastamist käsitleva lahendi täitmiseks, tegutseb taotluse menetlemisel kiiresti.
2. Kui lõikes 1 osutatud lahendit ei ole täitemenetluse algatamise kuupäevast kuue nädala jooksul täidetud, on lahendi täitmist taotleval poolel või lahendi täitmise liikmesriigi keskasutusel õigus taotleda pädevalt täitevasutuselt põhjendusi, miks täitmisega on viivitatud.

Artikkel 29

1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punkti b ja artikli 13 teise lõigu alusel lapse tagastamisest keeldumisele järgnev menetlus

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse, kui lapse teise liikmesriigi tagastamisest keeldumise lahend põhineb üksnes 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punktil b või artikli 13 teisel lõigul.
2. Lõikes 1 osutatud lahendi teinud kohus väljastab omal algatusel tõendi, kasutades I lisas sätestatud vormi. Tõend täidetakse ja antakse välja lahendi keeles. Tõendi võib väljastada ka mõnes muus poole soovitud Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles. See ei pane tõendit väljastavale kohtule kohustust esitada vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlge või transliteratsioon.
3. Kui kohtu poolt lõikes 1 osutatud lahendi tegemise ajal on selle liikmesriigi kohus, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, juba alustanud menetlust hooldusõiguse sisuliseks arutamiseks, edastab kohus, kui ta on sellest menetlusest teadlik, ühe kuu jooksul alates lõikes 1 osutatud lahendi tegemise kuupäevast kõnealuse liikmesriigi kohtule kas otse või keskasutuste vahendusel järgmised dokumendid:
 - a) lõikes 1 osutatud oma lahendi koopia,
 - b) lõike 2 kohaselt väljastatud tõend ja
 - c) asjakohasel juhul kohtuistungi stenogramm, kokkuvõte või protokoll ning kõik muud dokumendid, mida ta peab asjakohaseks.
4. Selle liikmesriigi kohus, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, võib vajaduse korral nõuda poolelt vastavalt artiklile 91 lõikes 1 osutatud lahendi tõlget või transliteratsiooni ning kõiki muid vastavalt käesoleva artikli lõike 3 punktile c tõendiga seotud dokumente.
5. Kui muudel kui lõikes 3 osutatud juhtudel pöördub üks pool alates lõikes 1 osutatud lahendist teavitamisest selle liikmesriigi kohtusse, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, hooldusõiguse sisuliseks arutamiseks, esitab kõnealune pool kohtule järgmised dokumendid:
 - a) lõikes 1 osutatud lahendi koopia;
 - b) lõike 2 kohaselt väljastatud ja
 - c) asjakohasel juhul lapse tagastamisest keeldunud kohtus toimunud istungi stenogramm, kokkuvõte või protokoll.

6. Ilma et see piiraks lõikes 1 osutatud tagastamata jätmise lahendi kohaldamist, on lõigetes 3 ja 5 osutatud menetluste tulemusel tehtud lahend hooldusõiguse sisuliste aspektide kohta ja millega kaasneb lapse tagastamine, täidetav teises liikmesriigis vastavalt IV peatükile.

IV PEATÜKK

TUNNUSTAMINE JA TÄITMINE

1. JAGU

Tunnustamise ja täitmise üldsätted

1. Alajagu

Tunnustamine

Artikkel 30

Lahendi tunnustamine

1. Ühes liikmesriigis tehtud lahendit tunnustatakse teistes liikmesriikides ühegi erimenetluse järgimist nõudmata.
2. Eelkõige ja ilma et see piiraks lõike 3 kohaldamist ei nõuta erimenetluse järgimist liikmesriigi perekonnaseisuregistrite ajakohastamise puhul, mille aluseks on abielulahutust, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamist käsitlev lahend, mis on tehtud teises liikmesriigis ja mida ei ole selle liikmesriigi õiguse kohaselt võimalik edasi kaevata.
3. Huvitatud isik võib kooskõlas artiklites 59–62 sätestatud menetlusega ning asjakohasel juhul käesoleva peatüki 5. jao ja VI peatükiga taotleda, et tuvastataks artiklites 38 ja 39 osutatud lahendi tunnustamisest keeldumise aluste puudumine.
4. Sellise kohtu kohalik pädevus, millest iga liikmesriik teatab komisjonile vastavalt artiklile 103, määratakse selle liikmesriigi õigusega, kus algatatakse käesoleva artikli lõike 3 kohane menetlus.
5. Kui lahendi tunnustamise küsimus tõstatatakse kõrvalküsimusena liikmesriigi kohtus, võib kõnealune kohus selle küsimuse lahendada.

Artikkel 31

Tunnustamiseks esitatavad dokumendid

1. Pool, kes soovib liikmesriigis tugineda teises liikmesriigis tehtud lahendile, esitab järgmised dokumendid:
 - a) lahendi koopia, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele, ning
 - b) artikli 36 kohaselt väljastatud asjakohane tõend.
2. Kohus või pädev asutus, kelle menetluses teises liikmesriigis tehtud lahendile tuginetakse, võib vajaduse korral nõuda poolelt, kes lahendile tugineb, et ta esitaks artikli 91 kohaselt käesoleva artikli lõike 1 punktis b osutatud tõendi vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlke või transliteratsiooni.
3. Kohus või pädev asutus, kelle menetluses teises liikmesriigis tehtud lahendile tuginetakse, võib nõuda poolelt, et ta esitaks artikli 91 kohaselt lisaks tõendi vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlkele või transliteratsioonile ka lahendi tõlke või transliteratsiooni, kui tal ei ole võimalik selle tõlketa või transliteratsioonita asja menetleda.

*Artikkel 32***Dokumentide puudumine**

1. Kui artikli 31 lõikes 1 nimetatud dokumente ei esitata, võib kohus või pädev asutus määrata nende esitamiseks tähtaja, aktsepteerida võrdväärseid dokumente või kui ta leiab, et tal on piisavalt teavet, nende esitamise nõudmisest loobuda.
2. Kui kohus või pädev asutus seda nõuab, esitatakse artikli 91 kohaselt selliste võrdväärsete dokumentide tõlge või transliteratsioon.

*Artikkel 33***Menetluse peatamine**

Kohus, kus tuginetakse teises liikmesriigis tehtud lahendile, võib oma menetluse täielikult või osaliselt peatada järgmistel juhtudel:

- a) päritoluliikmesriigis on lahendi peale esitatud tavaline edasikaebus või
- b) taotletakse lahendit, mille kohaselt puuduvad artiklites 38 ja 39 osutatud tunnustamisest keeldumise alused, või lahendit, mille kohaselt tuleb tunnustamisest keelduda ühel neist alustest.

2. Alajagu**Täidetavus ja täitmine***Artikkel 34***Täidetavad lahendid**

1. Vanemliku vastutuse küsimust käsitlev lahend, mis on tehtud liikmesriigis ja on selles liikmesriigis täidetav, on täidetav teistes liikmesriikides, ilma et oleks nõutav lahendi täidetavaks tunnistamine.
2. Suhtlusõigust andva lahendi teises liikmesriigis täitmiseks võib lahendi teinud kohus kuulutada, et lahend on võimalikest edasikaebustest olenemata viivitamata täidetav.

*Artikkel 35***Täitmiseks esitatavad dokumendid**

1. Selleks et liikmesriigis täita teises liikmesriigis tehtud lahendit, esitab täitmist taotlev pool pädevale täitevasutusele järgmised dokumendid:
 - a) lahendi koopia, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele, ning
 - b) artikli 36 kohaselt väljastatud asjakohane tõend.
2. Selleks et liikmesriigis täita teises liikmesriigis tehtud lahendit, millega kehtestatakse ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed, esitab täitmist taotlev pool pädevale täitevasutusele järgmised dokumendid:
 - a) lahendi koopia, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele;
 - b) artikli 36 kohaselt väljastatud asjakohane tõend, mis tõendab, et lahend on päritoluliikmesriigis täidetav ning et lahendi teinud kohus:
 - i) omab kohtualluvust asja sisuliseks arutamiseks või
 - ii) on määranud meetme vastavalt artikli 27 lõikele 5 koostoimes artikliga 15 ning
 - c) tõend lahendi kättetoimetamise kohta, kui meede määrati, ilma et vastaspoolt oleks kohtusse kutsutud.

3. Pädev täitevasutus võib vajaduse korral nõuda, et täitmist taotlev pool esitaks vastavalt artiklile 91 tõendi, milles on märgitud täidetav kohustus, vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlke või transliteratsiooni.

4. Pädev täitevasutus võib nõuda, et täitmist taotlev pool esitaks vastavalt artiklile 91 lahendi tõlke või transliteratsiooni, kui tal ei ole võimalik selle tõlketa või transliteratsioonita asja menetleda.

3. Alajaagu

Tõend

Artikkel 36

Tõendi väljastamine

1. Päritoluliikmesriigi kohus, millest teatatakse komisjonile vastavalt artiklile 103, väljastab poole taotlusel tõendi

a) lahendi kohta abieluasjades, kasutades II lisas esitatud vormi;

b) vanemlikku vastutust käsitleva lahendi kohta, kasutades III lisas esitatud vormi;

c) artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud lapse tagastamist käsitleva lahendi kohta ja asjakohasel juhul lahendiga kaasnevate ajutiste meetmete, sealhulgas kaitsemeetmete võtmise kohta vastavalt artikli 27 lõikele 5, kasutades IV lisas esitatud vormi.

2. Tõend täidetakse ja väljastatakse lahendi keeles. Tõendi võib väljastada ka mõnes muus poole soovitud Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles. See ei pane tõendit väljastavale kohtule kohustust esitada vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlge või transliteratsioon.

3. Tõendi väljastamist ei ole võimalik vaidlustada.

Artikkel 37

Tõendi parandamine

1. Päritoluliikmesriigi kohus, millest teatatakse komisjonile vastavalt artiklile 103, parandab tõendit taotluse alusel või võib seda teha omal algatusel, kui olulise vea või teabe väljajätmise tõttu on täidetava lahendi ja tõendi vahel lahknevusi.

2. Tõendi parandamise menetluse suhtes kohaldatakse päritoluliikmesriigi õigust.

4. Alajaagu

Tunnustamisest või täitmisest keeldumine

Artikkel 38

Tunnustamisest keeldumise alused abieluasjades

Abielulahutust, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamist käsitlevat lahendit keeldutakse tunnustamast,

a) kui selline tunnustamine on ilmselt vastuolus selle liikmesriigi avaliku korraga, kus taotletakse tunnustamist;

b) kui see on tehtud tagaselja ja algatamist käsitlevat või samaväärset dokumenti ei ole vastaspoolele kätte toimetatud küllalt aegsasti ja viisil, et ta oleks saanud korraldada enda kaitset, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et vastaspool on lahendi sõnaselgelt heaks kiitnud;

- c) kui see on vastuolus lahendiga, mis on tehtud samade poolte vahelise menetluse käigus selles liikmesriigis, kus taotletakse tunnustamist, või
- d) kui see on vastuolus varasema lahendiga, mis on tehtud teises liikmesriigis või mitteliikmesriigis samade poolte vahel, tingimusel et varasem lahend vastab tingimustele, mis on vajalikud selle tunnustamiseks liikmesriigis, kus seda taotletakse.

Artikkel 39

Vanemlikku vastutust käsitlevate lahendite tunnustamisest keeldumise alused

1. Vanemlikku vastutust käsitlevat lahendit keeldutakse tunnustamast,
 - a) kui selline tunnustamine on ilmselt vastuolus selle liikmesriigi avaliku korraga, kus taotletakse tunnustamist, võttes arvesse lapse parimaid huve;
 - b) kui see on tehtud tagaselja ja algatamist käsitlevat või samaväärset dokumenti ei ole kohale ilmumata jäänud isikule kätte toimetatud piisavalt aegsasti ja viisil, et ta oleks saanud korraldada enda kaitset, välja arvatud juhul, kui on tõendatud, et selline isik on lahendi sõnaselgelt heaks kiitnud;
 - c) iga isiku, kes väidab, et lahend kahjustab tema vanemlikku vastutust, taotluse alusel, kui lahend on tehtud ilma seda isikut ära kuulamata;
 - d) juhul ja niivõrd, kui see on vastuolus hilisema vanemlikku vastutust käsitleva lahendiga, mis tehti liikmesriigis, kus taotletakse tunnustamist;
 - e) juhul ja niivõrd, kui see on vastuolus hilisema vanemlikku vastutust käsitleva lahendiga, mis on tehtud teises liikmesriigis või mitteliikmesriigis, kus on lapse harilik viibimiskoht, tingimusel et hilisem lahend vastab tingimustele, mis on vajalikud selle tunnustamiseks liikmesriigis, kus seda taotletakse, või
 - f) kui ei järgitud artiklis 82 sätestatud menetlust.
2. Vanemlikku vastutust käsitleva lahendi tunnustamisest võib keelduda, kui lahend on tehtud ilma, et lapsele, kes on suuteline seisukohti omama, antakse võimalus arvamus avaldada vastavalt artiklile 21, välja arvatud juhul, kui
 - a) menetlus käsitles ainult lapse vara ning sellise võimaluse andmine ei olnud menetluse sisu arvesse võttes nõutav või
 - b) olid olemas tõsised põhjused, võttes eelkõige arvesse asja kiireloomulisust.

Artikkel 40

Tunnustamisest keeldumise menetlus

1. Tunnustamisest keeldumise taotluse suhtes kohaldatakse artiklites 59–62 sätestatud menetlust ning vajaduse korral käesoleva peatüki 5. jagu ja VI peatükki.
2. Sellise kohtu kohalik pädevus, millest iga liikmesriik teatab komisjonile vastavalt artiklile 103, määratakse selle liikmesriigi õigusega, kus algatatakse mittetunnustamise menetlus.

*Artikkel 41***Vanemlikku vastutust käsitlevate lahendite täitmisest keeldumise alused**

Ilma et see piiraks artikli 56 lõike 6 kohaldamist, keeldutakse vanemlikku vastutust käsitleva lahendi täitmisest, kui tuvastatakse, et üks artiklis 39 osutatud tunnustamisest keeldumise alus on olemas.

*2. JAGU****Teatavate privilegeeritud lahendite tunnustamine ja täitmine****Artikkel 42***Kohaldamisala**

1. Käesolevat jagu kohaldatakse järgmiste lahendiliikide suhtes, tingimusel et need on päritoluliikmesriigis vastavalt artiklile 47 tõendiga kinnitatud:

- a) lahendid sellisel määral, mil nendega antakse suhtlusõigus, ning
- b) artikli 29 lõike 6 kohaselt tehtud lahendid, niivõrd kui need hõlmavad lapse tagastamist.

2. Käesolev jagu ei takista pooltel taotleda lõikes 1 osutatud lahendi tunnustamist ja täitmist vastavalt käesoleva peatüki 1. jaos sätestatud tunnustamist ja täitmist käsitlevatele sätetele.

*1. Alajagu***T u n n u s t a m i n e***Artikkel 43***Tunnustamine**

1. Ühes liikmesriigis tehtud lahendit, millele on osutatud artikli 42 lõikes 1, tunnustatakse teises liikmesriigis ilma erimenetluseta ja ilma võimaluseta selle tunnustamist vastustada, välja arvatud juhul ja niivõrd, kui lahend on vastuolus artiklis 50 osutatud hilisema lahendiga.

2. Pool, kes soovib liikmesriigis tugineda teises liikmesriigis tehtud lahendile, millele on osutatud artikli 42 lõikes 1, esitab järgmised dokumendid:

- a) lahendi koopia, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele, ning
- b) artikli 47 kohaselt väljastatud nõuetekohane tõend.

3. Kohaldatakse vastavalt artikli 31 lõikeid 2 ja 3.

*Artikkel 44***Menetluse peatamine**

Kohus, kus tuginetakse teises liikmesriigis tehtud lahendile, millele on osutatud artikli 42 lõikes 1, võib menetluse täielikult või osaliselt peatada järgmistel juhtudel:

- a) esitatud on avaldus, milles väidetakse, et nimetatud lahend on vastuolus artiklis 50 osutatud hilisema lahendiga, või
- b) isik, kelle suhtes täitmist taotletakse, on vastavalt artiklile 48 taotlenud artikli 47 kohaselt väljastatud tõendi tühistamist.

2. Alajagu

Täidetavus ja täitmine*Artikkel 45***Täidetavad lahendid**

1. Artikli 42 lõikes 1 osutatud lahend, mis on tehtud liikmesriigis ja on selles liikmesriigis täidetav, on käesoleva jao alusel täidetav teistes liikmesriikides, ilma et oleks nõutav lahendi täidetavaks tunnistamine.
2. Artikli 42 lõike 1 punktis a osutatud lahendi teises liikmesriigis täitmiseks võib päritoluliikmesriigi kohus kuulutada, et lahend on võimalikest edasikaebustest olenemata viivitamata täidetav.

*Artikkel 46***Täitmise taotlemisel esitatavad dokumendid**

1. Selleks et liikmesriigis täita teises liikmesriigis tehtud lahendit, millele on osutatud artikli 42 lõikes 1, esitab täitmist taotlev pool pädevale täitevasutusele järgmised dokumendid:
 - a) lahendi koopia, mis vastab selle ehtsuse kindlakstegemiseks vajalikele tingimustele, ning
 - b) artikli 47 kohaselt väljastatud asjakohane tõend.
2. Selleks et liikmesriigis täita teises liikmesriigis tehtud lahendit, millele on osutatud artikli 42 lõike 1 punktis a, võib pädev täitevasutus vajaduse korral nõuda, et taotleja esitaks vastavalt artiklile 91 tõendi, milles on märgitud täidetav kohustus, vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlke või transliteratsiooni.
3. Selleks et liikmesriigis täita teises liikmesriigis tehtud lahendit, millele on osutatud artikli 42 lõikes 1, võib pädev täitevasutus nõuda, et taotleja esitaks vastavalt artiklile 91 lahendi tõlke või transliteratsiooni, kui tal ei ole võimalik selle tõlketa või transliteratsioonita asja menetleda.

3. Alajagu

Privilegeeritud lahendeid käsitlev tõend*Artikkel 47***Tõendi väljastamine**

1. Kohus, kes on teinud artikli 42 lõikes 1 osutatud lahendi, väljastab poole taotlusel tõendi järgmiste lahendite kohta:
 - a) suhtlusõigust andev lahend, kasutades V lisas esitatud vormi;
 - b) artikli 29 lõike 6 kohaselt tehtud lahend hooldusõiguse sisuliste aspektide kohta, millega kaasneb lapse tagastamine, kasutades VI lisas esitatud vormi.
2. Tõend täidetakse ja väljastatakse lahendi keeles. Tõendi võib väljastada ka mõnes muus poole soovitud Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles. See ei pane tõendit väljastavale kohtule kohustust esitada vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlge või transliteratsioon.
3. Kohus väljastab tõendi üksnes juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - a) kõigile asjassepuutuvatele isikutele on antud võimalus olla ära kuulatud;

- b) lapsele on antud võimalus oma arvamust avaldada vastavalt artiklile 21;
 - c) kui lahend on tehtud tagaselja ja
 - i) algatamist käsitlev või samaväärne dokument toimetati kohale ilmumata jäänud isikule kätte piisavalt aegsasti ja viisil, et korraldada enda kaitset, või
 - ii) on tehtud kindlaks, et kohale ilmumata jäänud isik on lahendi sõnaselgelt heaks kiitnud.
4. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõiget 3, väljastatakse artikli 42 lõike 1 punktis b osutatud lahendi kohta tõend üksnes siis, kui kohus on lahendit tehes arvesse võtnud varem teises liikmesriigis vastavalt 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punktile b või artikli 13 teisele lõigule tehtud lahendi põhjuseid ja asjaolusid.
5. Tõend kehtib ainult lahendi täidetavuse piires.
6. Tõendi väljastamist ei ole võimalik vaidlustada muul alusel kui artiklis 48 loetletud alused.

Artikkel 48

Tõendi parandamine ja tühistamine

1. Päritoluliikmesriigi kohus, millest teatatakse komisjonile vastavalt artiklile 103, parandab tõendi taotluse alusel või võib seda teha omal algatusel, kui olulise vea või teabe väljajätmise tõttu on lahendi ja tõendi vahel lahknevusi.
2. Taotluse korral või omal algatusel tühistab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kohus tõendi, kui see väljastati mittenõuetekohaselt, võttes arvesse artiklis 47 sätestatud nõudeid. Kohaldatakse vastavalt artiklit 49.
3. Tõendi parandamise või tühistamise kord, sealhulgas võimaliku parandamise või tühistamise vaidlustamine, on reguleeritud päritoluliikmesriigi õigusega.

Artikkel 49

Täidetavuse puudumist või piiranguid käsitlev tõend

1. Juhul ja niivõrd, kui vastavalt artiklile 47 tõendiga kinnitatud lahend ei ole enam täidetav või selle täidetavus on peatatud või piiratud, väljastatakse mis tahes ajal päritoluliikmesriigi kohtule, millest teatatakse komisjonile vastavalt artiklile 103, taotluse esitamisel täidetavuse puudumist või piiranguid käsitlev tõend, kasutades VII lisas esitatud tüüp-vormi.
2. Tõend täidetakse ja väljastatakse lahendi keeles. Tõendi võib anda välja ka mõnes muus poole soovitud Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles. See ei pane tõendit väljastavale kohtule kohustust esitada vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlge või transliteratsioon.

4. Alajagu

Tunnustamisest või täitmisest keeldumine

Artikkel 50

Vastuolus olevad lahendid

Artikli 42 lõikes 1 osutatud lahendi tunnustamisest ja täitmisest keeldutakse juhul ja niivõrd, kui see on vastuolus hilisema sama last puudutava vanemlikku vastutust käsitleva lahendiga, mis tehti

- a) selles liikmesriigis, kus tuginetakse tunnustamisele, või

- b) teises liikmesriigis või mitteliikmesriigis, kus on lapse harilik viibimiskoht, tingimusel et hilisem lahend vastab tingimustele, mis on vajalikud selle tunnustamiseks liikmesriigis, kus sellele tuginetakse.

3. JAGU

Täitmise üldsätted

1. Alajagu

T ä i t m i n e

Artikkel 51

Täitemenetlus

1. Teises liikmesriigis tehtud lahendite täitmisele kohaldatakse lahendi täitmise liikmesriigi õigust, kui käesolevas jaos ei ole sätestatud teisiti. Ilma et see piiraks artiklite 41, 50, 56 ja 57 kohaldamist, kuulub lahend, mida tuleb täita päritoluliikmesriigis, täitmisele samadel tingimustel lahendi täitmise liikmesriigis nagu lahend, mis on tehtud lahendi täitmise liikmesriigis.

2. Poolel, kes soovib teises liikmesriigis tehtud lahendi täitmist, ei pea olema lahendi täitmise liikmesriigis postiaadressi. Sellel poolel peab lahendi täitmise liikmesriigis olema volitatud esindaja üksnes siis, kui sellise esindaja olemasolu on kohustuslik täitmise liikmesriigi õiguse alusel, sõltumata poolte kodakondsusest.

Artikkel 52

Pädevad täitevasutused

Täitmisavaldus esitatakse asutusele, mis on täitmise liikmeriigi õiguse alusel pädev lahendit täitma ja millest nimetatud liikmesriik teatab komisjonile vastavalt artiklile 103.

Artikkel 53

Osaline täitmine

1. Pool, kes soovib lahendi täitmist, võib taotleda lahendi osalist täitmist.
2. Kui lahend on tehtud mitme nõude kohta ja täitmisest keelduti ühe või mitme nõude osas, on võimalik täita need lahendi osad, mida keeldumine ei puuduta.
3. Käesoleva artikli lõikeid 1 ja 2 ei kasutata lapse tagastamist käsitleva lahendi täitmiseks, ilma et täidetaks ka ajutised meetmed, sealhulgas kaitsemeetmed, mille võtmist nõuti, et kaitsta last 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu 1 punktis b osutatud ohu eest.

Artikkel 54

Suhtlusõiguse teostamise kord

1. Lahendi täitmise liikmesriigi pädevad täitevasutused või kohtud võivad kehtestada korra suhtlusõiguse teostamise korraldamiseks, kui lahendis, mille teevad liikmesriigi kohtud, kelle kohtualluvuses on asja sisuline arutamine, ei ole vajalikku korda üldse kehtestatud või ei ole piisavalt kehtestatud ning juhul, kui selle lahendi olulisi osi järgitakse.
2. Lõike 1 kohaselt kehtestatud korra kohaldamine lõpeb, kui selle liikmesriigi kohtud, kelle kohtualluvuses on asja sisuline arutamine, teevad hilisema lahendi.

Artikkel 55

Tõendi ja lahendi kättetoimetamine

1. Kui taotletakse teises liikmesriigis tehtud lahendi täitmist, toimetatakse artikli 36 või 47 kohaselt väljastatud asjakohane tõend kätte isikule, kelle suhtes täitmist taotletakse, enne esimese täitemeetme võtmist. Tõendile lisatakse lahend, kui seda ei ole veel kõnealusele isikule kätte toimetatud ning, kui see on kohaldatav, artikli 54 lõikes 1 osutatud korra üksikasjad.

2. Kui kättetoimetamine toimub muus liikmesriigis kui päritoluliikmesriik, võib isik, kelle suhtes täitmist taotletakse, taotleda järgmiste dokumentide tõlget või transliteratsiooni:

a) lahend, et vaidlustada täitmine;

b) kui see on kohaldatav, artikli 47 kohaselt väljastatud tõendi vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlge või transliteratsioon;

kui need ei ole koostatud või kui neile ei ole lisatud tõlget või transliteratsiooni keeles, millest ta aru saab, või selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus on tema harilik viibimiskoht, või kui liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, siis selle piirkonna ametlikus keeles või keeltes, kus on isiku harilik viibimiskoht.

3. Kui lõike 2 alusel taotletakse tõlget või transliteratsiooni, ei või võtta muid täitemeetmeid kui kaitsemeetmed seni, kuni isikule, kelle suhtes täitmist taotletakse, esitatakse tõlge või transliteratsioon.

4. Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata niivõrd kui lahend ja, kui see on kohaldatav, lõikes 1 osutatud tõend, on juba isikule, kelle suhtes täitmist taotletakse, kätte toimetatud kooskõlas lõikes 2 esitatud tõlget või transliteratsiooni käsitlevate nõuetega.

2. Alajagu

Täitemenetluse peatamine ja täitmisest keeldumine

Artikkel 56

Peatamine ja keeldumine

1. Lahendi täitmise liikmesriigi pädev täitevasutus või kohus peatab täitemenetluse omal algatusel või selle isiku taotlusel, kelle suhtes täitmist taotletakse, või kui see on riigisisese õiguse alusel kohaldatav, asjaomase lapse taotlusel, kui otsuse täidetavus päritoluliikmesriigis peatatakse.

2. Lahendi täitmise liikmesriigi pädev täitevasutus või kohus võib täitemenetluse selle isiku taotlusel, kelle suhtes täitmist taotletakse, või kui see on riigisisese õiguse alusel kohaldatav, asjaomase lapse taotlusel, osaliselt või täielikult peatada ühel järgmisel põhjusel:

a) päritoluliikmesriigis on lahendi peale esitatud tavaline edasikaebus;

b) punktis a osutatud tavalise edasikaebuse esitamiseks ette nähtud tähtaeg ei ole veel saabunud;

c) esitatud on artikli 41, 50 või 57 kohane täitmisest keeldumise avaldus

d) isik, kelle suhtes täitmist taotletakse, on vastavalt artiklile 48 taotlenud artikli 47 kohaselt väljastatud tõendi tühistamist.

3. Kui pädev täitevasutus või kohus peatab täitemenetluse lõike 2 punktis b osutatud põhjusel, võib ta määrata tähtaja, mille jooksul tuleb esitada edasikaebus.

4. Erandjuhtudel võib pädev täitevasutus või kohus selle isiku taotlusel, kelle suhtes täitmist taotletakse, või kui see on riigisisese õiguse alusel kohaldatav, asjaomase lapse või tema parimates huvides tegutseva huvitatud isiku taotlusel, täitemenetluse peatada, kui täitmisest tekiks lapsele tõsine füüsiliste või psüühiliste kannatuste oht ajutiste takistuste tõttu, mis ilmnesid pärast lahendi tegemist, või muude märkimisväärtsete muutuste tõttu asjaoludes.

Täitemenetlus taastatakse niipea, kui tõsist füüsiliste või psüühiliste kannatuste ohtu enam ei ole.

5. Lõikes 4 osutatud juhtudel võtab pädev täitevasutus või kohus enne lõike 6 alusel lahendi täitmisest keeldumist asjakohased meetmed täitmise hõlbustamiseks kooskõlas riigisisese õiguse ja menetlusega ning lapse parimates huvides.

6. Kui lõikes 4 osutatud tõsine oht on püsiva iseloomuga, võib pädev täitevasutus või kohus avalduse alusel lahendi täitmisest keelduda.

Artikkel 57

Riigisiseses õiguses sätestatud täitmise peatamise või täitmisest keeldumise alused

Lahendi täitmise liikmesriigi õiguses sätestatud täitmise peatamise või täitmisest keeldumise aluseid kohaldatakse niivõrd, kui need ei lähe vastuollu artiklite 41, 50 ja 56 kohaldamisega.

Artikkel 58

Täitmisest keeldumiseks pädevate asutuste või kohtute pädevus

1. Artiklil 39 põhinev täitmisest keeldumise avaldus esitatakse kohtule, millest iga liikmesriik teatab komisjonile vastavalt artiklile 103. Täitmisest keeldumise avaldus, mis põhineb muul käesolevas määruses sätestatud või käesoleva määrusega lubatud alusel, esitatakse ametiasutusele või kohtule, millest iga liikmesriik teatab komisjonile vastavalt artiklile 103.

2. Sellise ametiasutuse või kohtu kohalik pädevus, millest liikmesriik on teatanud komisjonile vastavalt artiklile 103, määratakse selle liikmesriigi õigusega, kus algatatakse käesoleva artikli lõike 1 kohane menetlus.

Artikkel 59

Täitmisest keeldumise avaldus

1. Täitmisest keeldumiseks avalduse esitamise menetlust reguleerib osas, mida ei reguleeri käesolev määrus, täitmise liikmesriigi täiteväõigus.

2. Taotleja esitab pädevale täitevasutusele või kohtule lahendi koopia ning kui see on kohaldatav ja võimalik, asjakohase artikli 36 või 47 kohaselt väljastatud tõendi.

3. Pädev täitevasutus või kohus võib vajaduse korral nõuda, et taotleja esitaks vastavalt artiklile 91 asjakohase tõendi, mis on väljastatud artikli 36 või 47 kohaselt, milles on märgitud täidetav kohustus, vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlke või transliteratsiooni.

4. Pädev täitevasutus või kohus võib nõuda, et taotleja esitaks vastavalt artiklile 91 lahendi tõlke või transliteratsiooni, kui tal ei ole võimalik selle tõlketa või transliteratsioonita asja menetleda.

5. Pädev täitevasutus või kohus võib loobuda lõikes 2 osutatud dokumentide esitamise nõudest, kui tal on dokumendid

a) juba olemas või

b) ta peab taotlejalt dokumentide nõudmist ebamõistlikuks.

Esimese lõigu punktis b osutatud juhul võib pädev täitevasutus või kohus nõuda neid dokumente teiselt poolelt.

6. Poolel, kes taotleb teises liikmesriigis tehtud lahendi täitmisest keeldumist, ei pea olema lahendi täitmise liikmesriigis postiaadressi. Sellel poolel peab lahendi täitmise liikmesriigis olema volitatud esindaja üksnes siis, kui sellise esindaja olemasolu on kohustuslik täitmise liikmesriigi õiguse alusel, sõltumata poolte kodakondsusest.

Artikkel 60

Kiirendatud menetlus

Pädev täitevasutus või kohus tegutseb täitmisest keeldumise avalduse menetlemisel põhjendamatu viivitusega.

Artikkel 61

Vaidlustamine või edasikaebus

1. Kumbki pool võib täitmisest keeldumise avalduse kohta tehtud lahendi vaidlustada või edasi kaevata.
2. Vaidlustus või edasikaebus esitatakse asutusele või kohtule, millest lahendi täitmise liikmesriik teatab komisjonile vastavalt artiklile 103 kui kohtust, kellele tuleb selline vaidlustus või edasikaebus esitada.

Artikkel 62

Edasine vaidlustamine või edasikaebus

Vaidlustuse või edasikaebuse kohta tehtud lahendi võib vaidlustada üksnes vaidlustamise või edasi kaebamisega nendes kohtutes, millest asjaomane liikmesriik teatab komisjonile vastavalt artiklile 103 kui kohtust, kellele tuleb järgnevad vaidlustused või edasikaebused esitada.

Artikkel 63

Menetluse peatamine

1. Pädev täitevasutus või kohus, kellele täitmisest keeldumise avaldus esitati või kellele esitatakse artikli 61 või 62 kohaselt edasikaebus, võib menetluse peatada ühel järgmisel põhjusel:
 - a) päritoluliikmesriigis on lahendi peale esitatud tavaline edasikaebus;
 - b) punktis a osutatud tavalise edasikaebuse esitamiseks ette nähtud tähtaeg ei ole veel saabunud või
 - c) isik, kelle suhtes täitmist taotletakse, on vastavalt artiklile 48 taotlenud artikli 47 kohaselt väljastatud tõendi tühistamist.
2. Kui pädev täitevasutus või kohus peatab menetluse lõike 1 punktis b osutatud põhjusel, võib ta määrata aja, mille jooksul edasikaebus tuleb esitada.

4. JAGU

Ametlikud dokumendid ja kokkulepped

Artikkel 64

Kohaldamisala

Käesolevat jagu kohaldatakse lahutuse, lahuselu ja vanemliku vastutuse küsimustes ametlike dokumentide suhtes, mis on ametlikult koostatud või registreeritud, ning kokkulepete suhtes, mis on registreeritud liikmesriigis, kes omandab kohtualluvuse II peatüki alusel.

*Artikkel 65***Ametlike dokumentide ja kokkulepete tunnustamine ja täitmine**

1. Lahuselu ja lahutust käsitlevaid ametlikke dokumente ja kokkuleppeid, millel on päritoluliikmesriigis siduv õiguslik mõju, tunnustatakse teistes liikmesriikides ühegi erimenetluse järgimist nõudmata. Vastavalt kohaldatakse käesoleva peatüki 1. jagu, kui käesolevas jaos ei ole ette nähtud teisiti.
2. Vanemliku vastutuse küsimusi käsitlevaid ametlikke dokumente ja kokkuleppeid, millel on siduv õiguslik mõju ja mis on täidetavad päritoluliikmesriigis, tunnustatakse ja täidetakse teistes liikmesriikides, ilma et oleks nõutav nende täidetavaks tunnistamine. Vastavalt kohaldatakse käesoleva peatüki 1. ja 3. jagu, kui käesolevas jaos ei ole ette nähtud teisiti.

*Artikkel 66***Tõend**

1. Päritoluliikmesriigi kohus või pädev asutus, millest teatatakse komisjonile vastavalt artiklile 103, väljastab poole taotluse alusel tõendi ametliku dokumendi või kokkuleppe kohta

- a) abieluasjades, kasutades VIII lisas esitatud vormi;
- b) vanemlikku vastutust käsitlevates küsimustes, kasutades IX lisas esitatud vormi.

Punktis b osutatud tõend sisaldab ametlikus dokumendis või kokkuleppes märgitud täidetavate kohustuste kokkuvõtet.

2. Tõendi võib väljastada ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- a) liikmesriigil, kes volitas avalik-õigusliku asutuse või muu asutuse ametlikult koostama või registreerima ametlikku dokumenti või registreerima kokkulepet, oli II peatüki alusel kohtualluvus ning
- b) ametlikul dokumendil või kokkuleppel on selles liikmesriigis siduv õiguslik mõju.

3. Ilma et see piiraks lõiget 2, ei tohi vanemlikku vastutust käsitlevates küsimustes tõendit väljastada, kui miski osutab sellele, et ametliku tõendi või kokkuleppe sisu ei ole lapse parimates huvides.

4. Tõend täidetakse ametliku dokumendi või kokkuleppe koostamise keeles. Selle võib väljastada ka mõnes muus poole soovitud Euroopa Liidu institutsioonide ametlikus keeles. See ei pane tõendit väljastavale kohtule või pädevale asutusele kohustust esitada vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlge või transliteratsioon.

5. Kui tõendit ei väljastata, ei tunnustata ega täideta teises liikmesriigis ametlikku dokumenti või kokkulepet.

*Artikkel 67***Tõendi parandamine ja tühistamine**

1. Päritoluliikmesriigi kohus või pädev asutus, millest teatatakse komisjonile vastavalt artiklile 103, parandab tõendit taotluse alusel või võib seda teha omal algatusel, kui olulise vea või väljajätmise tõttu on ametliku dokumendi või kokkuleppe ja tõendi vahel lahknevusi.
2. Taotluse korral või omal algatusel tühistab käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kohus või pädev asutus tõendi, kui on selge, et see anti mittenõuetekohaselt, võttes arvesse artiklis 66 kehtestatud nõudeid.
3. Tõendi parandamise või tühistamise kord, sealhulgas võimaliku parandamise või tühistamise vaidlustamine, on reguleeritud päritoluliikmesriigi õigusega.

*Artikkel 68***Tunnustamisest või täitmisest keeldumise alused**

1. Lahuselu või lahutust käsitlevaid ametlikke dokumente või kokkuleppeid keeldutakse tunnustamast, kui
 - a) selline tunnustamine on ilmselt vastuolus selle liikmesriigi avaliku korraga, kus taotletakse tunnustamist;
 - b) see on vastuolus lahendi, ametliku dokumendi või kokkuleppega, mis on tehtud samade poolte vahel selles liikmesriigis, kus taotletakse tunnustamist, või
 - c) see on vastuolus varasema lahendi, ametliku dokumendi või kokkuleppega, mis on tehtud teises liikmesriigis või mitteliikmesriigis samade poolte vahel, tingimusel et varasem lahend, ametlik dokument või kokkulepe vastab tingimustele, mis on vajalikud selle tunnustamiseks liikmesriigis, kus seda taotletakse.
2. Vanemliku vastutuse küsimusi käsitlevate ametlike dokumentide või kokkulepete tunnustamisest või täitmisest keeldutakse,
 - a) kui selline tunnustamine on ilmselt vastuolus selle liikmesriigi avaliku korraga, kus taotletakse tunnustamist, võttes arvesse lapse parimaid huve;
 - b) iga isiku taotlusel, kes väidab, et ametlik dokument või kokkulepe kahjustab tema vanemlikku vastutust, kui ametlik dokument koostati või registreeriti või kui kokkulepe sõlmiti ja registreeriti ilma seda isikut kaasamata;
 - c) kui ja niivõrd, kui see on vastuolus hilisema vanemlikku vastutust käsitleva lahendi, ametliku dokumendi või kokkuleppega, mis tehti liikmesriigis, kus tunnustamist või täitmist taotletakse;
 - d) kui ja niivõrd, kui see on vastuolus hilisema vanemlikku vastutust käsitleva lahendi, ametliku dokumendi või kokkuleppega, mis on tehtud teises liikmesriigis või mitteliikmesriigis, kus on lapse harilik viibimiskoht, tingimusel et hilisem lahend, ametlik dokument või kokkulepe vastab tingimustele, mis on vajalikud selle tunnustamiseks liikmesriigis, kus tunnustamist või täitmist taotletakse.
3. Vanemliku vastutuse küsimusi käsitleva ametliku dokumendi või kokkuleppe tunnustamisest või täitmisest võib keelduda, kui ametlik dokument ametlikult koostati või registreeriti või kui kokkulepe registreeriti, ilma et lapsele, kes on suuteline seisukohti omama, oleks antud võimalus oma arvamust avaldada.

*5. JAGU***Muud sätted***Artikkel 69***Lahendi teinud kohtu kohtualluvuse kontrollimise keeld**

Päritoluliikmesriigi kohtu kohtualluvust ei kontrollita. Artikli 38 punktis a ja artikli 39 punktis a osutatud avalikule korrale vastavuse kontrollimist ei või kohaldada artiklites 3–14 sätestatud kohtualluvusnormide suhtes.

*Artikkel 70***Erinevused kohaldatavas õiguses**

Lahendi tunnustamisest abieluasjades ei või keelduda põhjusel, et selle liikmesriigi õigus, kus taotletakse tunnustamist, ei luba abielulahutust, lahuselu või abielu kehtetuks tunnistamist samade faktide põhjal.

*Artikkel 71***Lahendi sisu mittekontrollimine**

Mitte mingil tingimusel ei või kontrollida teises liikmesriigis tehtud lahendi sisu.

*Artikkel 72***Edasikaebus teatavates liikmesriikides**

Kui lahend on tehtud Iirimaa, Küprosel või Ühendkuningriigis, käsitatakse kõiki päritoluliikmesriigis kasutatavaid vaidlustamisvahendeid käesolevas peatükis osutatud tavaliste edasikaebustena.

*Artikkel 73***Kulud**

Käesolevat peatükki kohaldatakse ka käesoleva määruse kohastest menetlustest tulenevate kulude suuruse kindlaksmääramise ja selliseid kulusid käsitlevate lahendite täitmise suhtes.

*Artikkel 74***Õigusabi**

1. Taotlejal, kes on lahendi teinud liikmesriigis saanud täielikult või osaliselt tasuta õigusabi või kes on vabastatud kulude kandmisest, on artikli 30 lõikes 3, artiklites 40 ja 59 sätestatud menetlustes õigus saada sellist kõige soodsamat õigusabi või sellist kõige ulatuslikumat vabastust kulude tasumisest, mis on lahendi täitmise liikmesriigi õigusega ette nähtud.

2. Taotleja, kellele päritoluliikmesriigis on võimaldatud tasuta menetlust komisjonile artikli 103 alusel teatatud haldusasutuses, on õigus saada artikli 30 lõikes 3 ning artiklites 40 ja 59 sätestatud menetlustes õigusabi käesoleva artikli lõike 1 kohaselt. Sel eesmärgil esitab see pool päritoluliikmesriigi pädeva asutuse tõendi selle kohta, et ta vastab majanduslikele tingimustele, mille puhul on õigus saada täielikult või osaliselt õigusabi või vabastust kulude tasumisest.

*Artikkel 75***Kautsjon või deposiit**

Poolet, kes taotleb ühes liikmesriigis teises liikmesriigis tehtud lahendi täitmist, ei nõuta kautsjoni ega deposiiti, olenemata vormist, põhjusel, et ta on välisriigi kodanik või et tema harilik viibimiskoht ei ole lahendi täitmise liikmesriigis.

*V PEATÜKK***KOOSTÖÖ VANEMLIKU VASTUTUSE KÜSIMUSTES***Artikkel 76***Keskasutuste määramine**

Iga liikmesriik määrab ühe või mitu keskasutust, kes aitavad kaasa käesoleva määruse kohaldamisele vanemliku vastuse küsimustes, ja täpsustab iga asutuse geograafilise või funktsionaalse pädevuse. Kui liikmesriik on määranud rohkem kui ühe keskasutuse, võib teateid tavaliselt saata otse asjakohasele pädevale keskasutusele. Kui teade saadetakse keskasutusele, kes ei ole pädev, edastab viimane selle pädevale keskasutusele ja teavitab sellest saatjat.

*Artikkel 77***Keskasutuste üldised ülesanded**

1. Keskasutused edastavad teavet riigisiseste õigusaktide, menetluste ja kättesaadavate teenuste kohta vanemliku vastutuse küsimustes ning võtavad meetmeid, mis nende arvates sobivad käesoleva määruse kohaldamise parendamiseks.

2. Keskasutused teevad omavahel koostööd ja edendavad koostööd oma liikmesriigi pädevate asutuste vahel käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks.
3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamise eesmärgil võib kasutada tsiviil- ja kaubandusasju käsitlevat Euroopa õiguslase koostöö võrgustikku.

Artikkel 78

Taotluse esitamine keskasutuste vahendusel

1. Keskasutused teevad teise liikmesriigi keskasutuse taotluse alusel konkreetsetel juhtudel koostööd käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks.
2. Käesoleva peatüki kohaseid taotlusi võib esitada kohus või pädev asutus. Artikli 79 punktide c ja g ning artikli 80 lõike 1 punkti c kohaseid taotlusi võivad esitada ka vanemliku vastutuse kandjad.
3. Välja arvatud kiireloomulistel juhtudel ja ilma et see piiraks artikli 86 kohaldamist, esitatakse käesoleva peatüki kohased taotlused selle liikmesriigi keskasutusele, kus asub taotluse esitanud kohus või pädev asutus või kus on taotleja harilik viibimiskoht.
4. Käesolev artikkel ei välista keskasutuste või pädevate asutuste jaoks võimalust sõlmida ühe või mitme teise liikmesriigi keskasutuste või pädevate asutustega lepinguid või kokkuleppeid, mille kohaselt on nende vahel lubatud otse-suhtlus, või jätta sellised olemasolevad lepingud või kokkulepped kehtima.
5. Käesolev peatükk ei takista vanemliku vastutuse kandjal pöörduda otse teise liikmesriigi kohtusse.
6. Artiklitega 79 ja 80 ei kehtestata mingil juhul keskasutusele kohustust täita ülesandeid, mida taotluse saanud liikmesriigi õiguse alusel saavad täita ainult kohtud.

Artikkel 79

Taotluse saanud keskasutuste eriülesanded

Taotluse saanud keskasutused võtavad otse või kohtute, pädevate asutuste või muude organite kaudu tegutsedes kõik sobivad meetmed, et

- a) kooskõlas oma riigisisese õiguse ja menetlusega anda abi lapse asukoha kindlakstegemisel, kui näib, et laps võib asuda taotluse saanud liikmesriigi territooriumil ja asjaomane teave on vajalik taotluse rahuldamiseks käesoleva määruse alusel;
- b) koguda ja vahetada teavet, mis on artikli 80 alusel vanemliku vastutuse menetlustes asjakohane;
- c) anda teavet ja abi vanemliku vastutuse kandjatele, kes taotlevad taotluse saanud keskasutuse territooriumil lahendite tunnustamist ja täitmist, eeskätt suhtlusõiguse ja lapse tagastamise osas, sealhulgas vajaduse korral teavet selle kohta, kuidas saada õigusabi;
- d) hõlbustada suhtlemist kohtute, pädevate asutuste ja muude asjaomaste organite vahel, eeskätt artikli 81 kohaldamiseks;
- e) hõlbustada vajaduse korral suhtlemist kohtute vahel, eeskätt artiklite 12, 13, 15 ja 20 kohaldamiseks;
- f) anda teavet ja abi, mida kohtud ja pädevad asutused vajavad artikli 82 kohaldamiseks; ning
- g) hõlbustada vanemliku vastutuse kandjate vahelist kokkulepet vahenduse teel või muul alternatiivse vaidluste lahendamise viisil ning hõlbustada sel eesmärgil piiriülest koostööd.

Artikkel 80

Koostöö seoses vanemliku vastutuse menetlustes asjakohase teabe kogumise ja vahetamisega

1. Selle liikmesriigi keskasutus, kus on või oli lapse harilik viibimiskoht või asukoht, teeb põhjendustega taotluse saamisel otse või kohtute, pädevate asutuste või muude organite kaudu järgmist:

a) esitab, kui see on kättesaadav, või koostab ja esitab aruande järgmise kohta:

i) lapse olukord;

ii) kõik käimasolevad menetlused, mis käsitlevad vanemlikku vastutust lapse eest, või

iii) tehtud lahendid, mis käsitlevad vanemlikku vastutust lapse eest;

b) esitab muu teabe, mis on taotluse esitanud liikmesriigis vanemliku vastutuse menetlustes asjakohane, eeskätt vanema, sugulase või muu isiku olukorra kohta, kes võib olla sobiv lapse eest hoolitsema, kui lapse olukord seda nõuab, või

c) võib taotleda oma liikmesriigi kohtult või pädevalt asutuselt kaaluda vajadust võtta meetmeid lapse või tema vara kaitseks.

2. Last ähvardava tõsise ohu korral teavitab lapse kaitseks meetmete võtmist kaaluv või meetmeid võtnud kohus või pädev asutus, kui ta on teadlik, et lapse viibimiskoht on üle viidud teise liikmesriiki või et laps asub teises liikmesriigis, igal juhul selle teise liikmesriigi kohtuid või pädevaid asutusi asjaomasest ohust ning võetud või kaalumisel olevatest meetmetest. Selle teabe võib esitada otse või keskasutuste vahendusel.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud taotlustele ja täiendavatele dokumentidele tuleb lisada tõlge taotluse saanud liikmesriigi ametlikku keelde või, kui selles liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, siis selle koha ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kus taotlus tuleb täita, või muusse keelde, millega taotluse saanud liikmesriik sõnaselgelt nõustub. Liikmesriigid edastavad sellise nõusoleku artikli 103 kohaselt komisjonile.

4. Lõikes 1 osutatud teave edastatakse taotluse esitanud keskasutusele hiljemalt kolme kuu jooksul pärast taotluse saamist, välja arvatud juhul, kui erakorralised asjaolud selle võimatuks muudavad.

Artikkel 81

Vanemlikku vastutust käsitlevate lahendite elluviimine teises liikmesriigis

1. Liikmesriigi kohus võib taotleda teise liikmesriigi kohtutelt või pädevatelt asutustelt abi käesoleva määruse alusel tehtud vanemlikku vastutust käsitlevate lahendite elluviimisel, eelkõige suhtlusõiguse tõhusa teostamise tagamisel.

2. Lõikes 1 osutatud taotlusele ja täiendavatele dokumentidele tuleb lisada tõlge taotluse saanud liikmesriigi ametlikku keelde või, kui selles liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, siis selle koha ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kus taotlus tuleb täita, või muusse keelde, millega taotluse saanud liikmesriik sõnaselgelt nõustub. Liikmesriigid edastavad sellise nõusoleku artikli 103 kohaselt komisjonile.

*Artikkel 82***Lapse paigutamine teise liikmesriiki**

1. Kui kohus või pädev asutus arutab lapse paigutamist teise liikmesriiki, taotleb ta esmalt selle teise liikmesriigi pädeva asutuse nõusolekut. Selleks edastab taotluse esitanud liikmesriigi keskasutus selle taotluse saanud liikmesriigi keskasutusele, kuhu laps soovitakse paigutada, taotluse nõusoleku saamiseks, mis sisaldab aruannet lapse kohta ning põhjuseid, miks ta soovitakse asutuse- või perepõhisele hooldusele paigutada, teavet igasuguse kavandatava rahastamise kohta ja muud teavet, mida ta peab asjakohaseks, näiteks paigutamise eeldatavat kestust.

2. Lõiget 1 ei kohaldata, kui laps soovitakse paigutada vanema juurde.

Liikmesriigid võivad otsustada, et nende lõike 1 kohane nõusolek ei ole nõutav, kui laps paigutatakse nende oma territooriumil teatavate kategooriate lähisugulaste juurde lisaks vanematele. Need kategooriad edastatakse komisjonile artikli 103 alusel.

3. Teise liikmesriigi keskasutus võib teavitada kohut või pädevat asutust, kes lapse paigutamist arutab, lapse tihedast seosest selle liikmesriigiga. See ei mõjuta selle liikmesriigi õigust ja menetlust, kus paigutamist arutatakse.

4. Lõikes 1 osutatud taotlusele ja täiendavatele dokumentidele tuleb lisada tõlge taotluse saanud liikmesriigi ametlikku keelde või, kui selles liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, siis selle koha ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kus taotlus tuleb täita, või muusse keelde, millega taotluse saanud liikmesriik sõnaselgelt nõustub. Liikmesriigid edastavad sellise nõusoleku artikli 103 kohaselt komisjonile.

5. Taotluse esitanud liikmesriik teeb lõikes 1 osutatud lapse paigutamiseks otsuse või korraldab selle ainult pärast seda, kui taotluse saanud liikmesriigi pädev asutus on paigutamisega nõustunud.

6. Nõusolekut andev või sellest keelduv lahend edastatakse taotluse esitanud keskasutusele hiljemalt kolme kuu jooksul pärast taotluse saamist, välja arvatud juhul, kui erakorralised asjaolud selle võimatuks muudavad.

7. Nõusoleku saamise korda reguleerib taotluse saanud liikmesriigi õigus.

8. Käesolev artikkel ei välista keskasutuste või pädevate asutuste jaoks võimalust sõlmida ühe või mitme teise liikmesriigi keskasutuste või pädevate asutustega lepinguid või kokkuleppeid, mis lihtsustavad nende vahelist konsulteerimis- menetlust nõusoleku saamiseks, või jätta sellised olemasolevad lepingud või kokkulepped kehtima.

*Artikkel 83***Keskasutuste kulud**

1. Keskasutuste poolt käesoleva määruse alusel antav abi on tasuta.

2. Iga keskasutus kannab ise oma kulud, mis tulenevad käesoleva määruse kohaldamisest.

*Artikkel 84***Keskasutuste kohtumised**

1. Käesoleva määruse kohaldamise hõlbustamiseks kohtuvad keskasutused korrapäraselt.

2. Keskasutuste kohtumised kutsutakse kokku, eeskätt komisjoni poolt tsiviil- ja kaubandusasju käsitleva Euroopa õigusalase koostöö võrgustiku raames, järgides otsust 2001/470/EÜ.

VI PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 85

Kohaldamisala

Käesolevat peatükki kohaldatakse III–V peatüki kohaste taotluste menetlemise suhtes.

Artikkel 86

Kohtutevaheline koostöö ja teabevahetus

1. Käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil võivad kohtud teha koostööd ja omavahel otse suhelda või taotleda üksteiselt otse teavet, eeldusel et sellise suhtluse raames austatakse poolte menetlusõigusi ja järgitakse teabe konfidentsiaalsuse nõuet.
2. Lõikes 1 osutatud koostöö võib toimuda mis tahes vahendite abil, mida kohtud peavad asjakohaseks. Koostöö võib puudutada eelkõige järgmist:
 - a) suhtlus artiklite 12 ja 13 kohaldamise eesmärgil;
 - b) teavitamine kooskõlas artikliga 15;
 - c) teave käimasolevate menetluste kohta artikli 20 kohaldamise eesmärgil;
 - d) suhtlus III–V peatüki kohaldamise eesmärgil.

Artikkel 87

Teabe kogumine ja edastamine

1. Taotluse saanud keskasutus edastab asjaoludest lähtuvalt iga taotluse või selles sisalduva teabe, mis on seotud vanemliku vastutusega või rahvusvahelise lapsrööbiga, käesoleva määruse alusel oma liikmesriigi kohtule, pädevale asutusele või vahendajale, kes on riigisisese õiguse ja menetluse kohaselt asjakohane.
2. Iga vahendaja, kohus või pädev asutus, kellele on käesoleva määruse alusel edastatud lõikes 1 osutatud teave, võib seda kasutada ainult käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil.
3. Vahendaja, kohus või pädev asutus, kelle valduses on käesoleva määruse alusel taotluse rahuldamiseks nõutav teave või kes on pädev sellist teavet taotluse saanud riigi piires koguma, esitab selle teabe taotluse saanud keskasutusele tema nõudmisel, kui keskasutusel ei ole kõnealusele teabele otsest juurdepääsu.
4. Taotluse saanud keskasutus edastab vajaduse korral käesoleva artikli kohaselt saadud teabe taotluse esitanud keskasutusele kooskõlas riigisisese õiguse ja menetlusega.

Artikkel 88

Andmesubjekti teavitamine

Kui on oht, et see võib takistada taotluse või avalduse, mille tarbeks teavet edastati, tõhusat rahuldamist käesoleva määruse alusel, võib määruse (EL) 2016/679 artikli 14 lõigete 1–4 kohase andmesubjekti teavitamise kohustuse edasi lükata, kuni taotlus või avaldus on täidetud.

Artikkel 89

Teabe mitteavalikustamine

1. Keskasutus, kohus või pädev asutus ei avalda ega kinnita III–VI peatüki kohaldamise eesmärgil kogutud või edastatud teavet, kui ta teeb kindlaks, et see võiks seada ohtu lapse või teise isiku tervise, turvalisuse või vabaduse.

2. Ühes liikmesriigis tehtud sellekohast lahendit võtavad arvesse teiste liikmesriikide keskasutused, kohtud ja pädevad asutused, eeskätt perevägivalda juhtumite korral.
3. Ükski käesoleva artikli säte ei takista teabe kogumist ja edastamist keskasutuste, kohtute ja pädevate asutuste poolt ja nende vahel, niivõrd kui see on vajalik, et täita III–VI peatüki kohaseid kohustusi.

Artikkel 90

Legaliseerimine või muu sarnane formaalsus

Käesoleva määruse raames ei nõuta legaliseerimist ega muu sarnase formaalsuse täitmist.

Artikkel 91

Keeled

1. Ilma et see piiraks artikli 55 lõike 2 punkti a kohaldamist, kui käesoleva määruse kohaselt nõutakse tõlget või transliteratsiooni, tehakse selline tõlge või transliteratsioon asjaomase liikmesriigi ametlikku keelde, või juhul, kui nimetatud liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, selle kohtumenetluse toimumiskoha ametlikku keelde või ühte selle kohtumenetluse toimumiskoha ametlikest keeltest, kus teises liikmesriigis tehtud lahendile soovitakse tugineda või kus taotlus on esitatud, vastavalt kõnealuse liikmesriigi õigusele.
2. Artiklites 29, 36, 47, 49 ja 66 osutatud tõendite vabade tekstiväljade tõlgitava teksti tõlked või transliteratsioonid võib teha selle Euroopa Liidu institutsioonide muusse ametlikku keelde või muudesse ametlikesse keeltesse, mille vastu võetavuse kohta on asjaomane liikmesriik edastanud teabe vastavalt artiklile 103.
3. Liikmesriigid edastavad komisjonile muude Euroopa Liidu institutsioonide ametliku keele või keeled, milles keskasutused teateid vastu võtavad.
4. III ja IV peatüki alusel nõutud tõlke teeb isik, kes on pädev ühes liikmesriigis tõlkeid tegema.

VII PEATÜKK

DELEGEERITUD ÕIGUSAKTID

Artikkel 92

Lisade muutmine

Komisjonil on õigus võtta artikli 93 kohaselt vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad I–IX lisa muudatusi, et neid lisasid ajakohastada või teha nendes tehnilisi muudatusi.

Artikkel 93

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 92 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 22. juulist 2019.
3. Nõukogu võib artiklis 92 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle teatavaks nõukogule.
6. Artikli 92 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et ta ei esita vastuväidet. Nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.
7. Euroopa Parlamenti teavitatakse komisjoni poolt delegeeritud õigusakti vastuvõtmisest, delegeeritud õigusakti suhtes esitatud vastuväidetest ja volituste delegeerimise tagasivõtmisest nõukogu poolt.

VIII PEATÜKK

SEOS MUUDE ÕIGUSAKTIDEGA

Artikkel 94

Seos muude õigusaktidega

1. Kui käesoleva artikli lõikest 2 ja artiklitest 95–100 ei tulene teisiti, asendab käesolev määrus liikmesriikide puhul konventsioone, mis kehtivad määruse (EÜ) nr 2201/2003 jõustumise ajal ja on sõlmitud kahe või enama liikmesriigi vahel ning käsitlevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimusi.
2. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 2201/2003 artikli 59 lõikega 2 ning nimetatud sätte punktides b ja c ette nähtud tingimustel võivad Soome ja Rootsi deklareerida, et 6. veebruaril 1931 Islandi, Norra, Rootsi, Soome ja Taani vahel sõlmitud konventsiooni, mis sisaldab abielu, lapsendamist ja eestkostet käsitlevaid rahvusvahelise eraõiguse sätteid, ja selle lõpp-protokolli, kohaldatakse nendevahelistes suhetes kas täielikult või osaliselt kõnealuse määruse õigusnormide asemel. Nende vastavad deklaratsioonid on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas määruse (EÜ) nr 2201/2003 lisana. Nimetatud liikmesriigid võivad need igal ajal osaliselt või täielikult tühistada.
3. Kohtualluvusnormid, mis sisalduvad lõikes 2 osutatud liikmesriikide vahel edaspidi sõlmitavates kokkulepetes, mis käsitlevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimusi, peavad olema kooskõlas käesolevas määruses sätestatud õigusnormidega.
4. Järgitakse põhimõtet, et liidu kodanikke ei diskrimineerita kodakondsuse alusel.
5. Lahendeid, mis on tehtud lõikes 2 ette nähtud deklaratsiooni teinud Põhjamaade II peatüki kohaselt pädevas kohtus, tunnustatakse ja täidetakse teistes liikmesriikides IV peatüki 1. jaos sätestatud korras.
6. Liikmesriigid saadavad komisjonile:
 - a) koopia lõikes 3 nimetatud kokkulepetest ja nende rakendamist käsitlevatest ühtsetest õigusaktidest;
 - b) kõik lõigetes 2 ja 3 osutatud kokkulepete ja ühtsete õigusaktide denonsseerimised või muudatused.

Selline teave avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 95

Suhe teatavate mitmepoolsete konventsioonidega

Liikmesriikide vahelistes suhetes on käesolev määrus ülimuslik järgmiste konventsioonide suhtes, niivõrd kui need käsitlevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimusi:

- a) alaealiste kaitse suhtes ametiasutuste volitusi ja kohaldatavat õigust käsitlev 5. oktoobri 1961. aasta Haagi konventsioon;

- b) abielude kehtivusega seotud otsuste tunnustamist käsitlev 8. septembri 1967. aasta Luxembourgigi konventsioon;
- c) abielulahutuste ja kooselu lõpetamise tunnustamise 1. juuni 1970. aasta Haagi konventsioon;
- d) laste hooldusõigust ja laste hooldusõiguse taastamist käsitlevate otsuste tunnustamise ja täitmise 20. mai 1980. aasta Euroopa konventsioon.

Artikkel 96

Seos 1980. aasta Haagi konventsiooniga

Kui laps on õigusvastaselt ära viidud või kui teda peetakse õigusvastaselt kinni muus liikmesriigis kui see, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne äraviimist või kinnihoidmist, kohaldatakse jätkuvalt 1980. aasta Haagi konventsiooni sätteid ning neid täiendavad käesoleva määruse III ja VI peatüki sätted. Kui ühes liikmesriigis tehtud lahendit, millega nõutakse lapse tagastamist 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel, tuleb tunnustada ja täita teises liikmesriigis pärast lapse uut õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, kohaldatakse IV peatükki.

Artikkel 97

Seos 1996. aasta Haagi konventsiooniga

1. Seoses 1996. aasta Haagi konventsiooniga kohaldatakse käesolevat määrust:
 - a) käesoleva artikli lõike 2 kohaselt juhul, kui kõnealuse lapse harilik viibimiskoht on liikmesriigi territooriumil;
 - b) liikmesriigi kohtu tehtud lahendi tunnustamise ja täitmise osas teise liikmesriigi territooriumil isegi juhul, kui kõnealuse lapse harilik viibimiskoht on sellise riigi territooriumil, mis on nimetatud konventsiooni osaline ja käesolev määrus kohaldamisele ei kuulu.
2. Olenemata lõikest 1,
 - a) kui pooled on kokku leppinud 1996. aasta Haagi konventsiooni sellise osalisriigi kohtu kohtualluvuses, kus käesolev määrus kohaldamisele ei kuulu, kohaldatakse konventsiooni artiklit 10;
 - b) liikmesriigi kohtu ja 1996. aasta Haagi konventsiooni osalisriigi, kus käesolev määrus kohaldamisele ei kuulu, kohtu vahelise kohtualluvuse üleandmise suhtes kohaldatakse konventsiooni artikleid 8 ja 9;
 - c) kui vanemlikku vastutust käsitlev menetlus on pooleli 1996. aasta Haagi konventsiooni sellise osalisriigi kohtus, kus käesolev määrus ei kuulu kohaldamisele ajal, mil liikmesriigi kohtus algatatakse menetlus sama lapse suhtes samadel alustel, kohaldatakse konventsiooni artiklit 13.

Artikkel 98

Mõju ulatus

1. Artiklites 94–97 osutatud kokkulepped ja konventsioonid kehtivad edasi küsimustes, mida käesolev määrus ei reguleeri.
2. Käesoleva määruse artiklites 95–97 osutatud konventsioonid, eeskätt 1980. aasta ja 1996. aasta Haagi konventsioonid, kohalduvad jätkuvalt nende liikmesriikide vahel, kes on nende konventsioonide osalised, kooskõlas käesoleva määruse artiklitega 95–97.

Artikkel 99

Lepingud Püha Tooliga

1. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira 18. mail 2004 Vatikanis Püha Tooli ja Portugali vahel sõlmitud rahvusvahelise lepingu (konkordadi) kohaldamist.

2. Kõiki lõikes 1 osutatud lepingu alusel tehtud lahendeid abielu kehtetuse kohta tunnustatakse liikmesriikides käesoleva määruse IV peatüki 1. jao 1. alajaos sätestatud tingimustel.
3. Lõigete 1 ja 2 sätteid kohaldatakse ka järgmiste Püha Tooliga sõlmitud rahvusvaheliste lepingute suhtes:
 - a) 11. veebruaril 1929 Itaalia ja Püha Tooli vahel sõlmitud Concordato lateranense, mida on muudetud 18. veebruaril 1984 Roomas alla kirjutatud kokkuleppe ja selle lisaprotokolliga;
 - b) 3. jaanuaril 1979 Püha Tooli ja Hispaania vahel sõlmitud kokkulepe õigusküsimuste kohta;
 - c) 3. veebruaril 1993 Malta ja Püha Tooli vahel sõlmitud leping kanooniliste abielude ja nende abielude suhtes tehtud kiriklike võimude ja kohtute otsuste tsiviilõiguslike tagajärgede tunnustamise kohta koos samal kuupäeval sõlmitud rakendamisprotokolliga ja lepingu 27. jaanuari 2014. aasta kolmas lisaprotokoll.
4. Hispaania, Itaalia ja Malta võivad lõikes 2 sätestatud lahendite tunnustamise suhtes kohaldada sama menetlust ja samu kontrolle, mida kohaldatakse lõikes 3 osutatud Püha Tooliga sõlmitud rahvusvaheliste kokkulepete kohaselt kiriklike kohtute lahendite suhtes.
5. Liikmesriigid saadavad komisjonile:
 - a) koopia lõigetes 1 ja 3 osutatud lepingutest;
 - b) kõik nende lepingute denonsseerimised või muudatused.

IX PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 100

Üleminekusätted

1. Käesolevat määrust kohaldatakse ainult 1. augustil 2022 või pärast seda algatatud kohtumenetluste, ametlikult koostatud või registreeritud ametlike dokumentide ning registreeritud kokkulepete suhtes.
2. Määrust (EÜ) nr 2201/2003 kohaldatakse jätkuvalt enne 1. augustit 2022 algatatud kohtumenetluses tehtud lahendite suhtes, enne 1. augustit 2022 ametlikult koostatud või registreeritud ametlike dokumentide ning selliste kokkulepete suhtes, mis muutusid liikmesriigis, kus need sõlmiti, täidetavaks enne 1. augustit 2022 ja mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse.

Artikkel 101

Järelevalve ja hindamine

1. Komisjon esitab 2. augustiks 2032 Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteele määruse järeelhindamise aruande, millele on lisatud liikmesriikide antud teave. Aruandele lisatakse vajaduse korral seadusandlik ettepanek.
2. 2. augustiks 2025 esitavad liikmesriigid komisjonile taotluse korral teabe, kui see on kättesaadav, mis on oluline, et hinnata käesoleva määruse toimimist ja kohaldamist järgmise suhtes:
 - a) nendes abieluasjades või vanemliku vastutusega seoses tehtud lahendite arv, mille puhul kohtualluvus põhines käesolevas määruses kehtestatud alustel;
 - b) artikli 28 lõike 1 osutatud lahendi peale esitatud täitmisavalduste osas nende juhtumite arv, mille puhul ei ole täitmist toimunud kuue nädala jooksul täitemenetluse algatamise hetkest;

- c) artikli 40 alusel esitatud lahendite tunnustamisest keeldumise avalduste arv ja nende juhtumite arv, kus tunnustamisest keeldumise avaldus rahuldati;
- d) artikli 58 alusel esitatud lahendi täitmisest keeldumise avalduste arv ja nende juhtumite arv, kus täitmisest keeldumise avaldus rahuldati;
- e) artiklite 61 ja 62 alusel esitatud edasikaebuste arv.

Artikkel 102

Kahe või enama õigussüsteemiga liikmesriigid

Sellises liikmesriigis, kus käesoleva määrusega reguleeritud küsimuste suhtes kohaldatakse erinevates territoriaalüksustes kahte või enamat õigussüsteemi või normistikku, tähendab viide

- a) harilikule viibimiskohale selles liikmesriigis viidet harilikule viibimiskohale territoriaalüksuses;
- b) kodakondsusele viidet selle liikmesriigi õiguses kindlaks määratud territoriaalüksusele;
- c) liikmesriigi asutusele viidet kõnealuse riigi territoriaalüksuse asutusele;
- d) taotluse saaja liikmesriigi õigusnormidele viidet selle territoriaalüksuse õigusnormidele, kus taotletakse kohtualluvust, tunnustamist või täitmist.

Artikkel 103

Komisjonile esitatav teave

1. Liikmesriigid esitavad komisjonile järgmise teabe:

- a) artikli 2 lõike 1 punkti 2 alapunktis b ja punktis 3 ning artikli 74 lõikes 2 osutatud ametiasutused;
- b) kohtud ja ametiasutused, kes on pädevad väljastama tõendeid vastavalt artikli 36 lõikele 1 ja artiklile 66, ning kohtud, kes on pädevad parandama tõendeid vastavalt artikli 37 lõikele 1, artikli 48 lõikele 1, artiklile 49 ja artikli 66 lõikele 3 koostoimes artikli 37 lõikega 1;
- c) artikli 30 lõikes 3, artiklis 52, artikli 40 lõikes 1, artikli 58 lõikes 1, ja artiklis 62 osutatud kohtud ning artikli 61 lõikes 2 osutatud ametiasutused ja kohtud;
- d) artiklis 52 osutatud pädevad täitevasutused;
- e) artiklites 61 ja 62 osutatud edasikaebemenetlused;
- f) vastavalt artiklile 76 määratud keskasutuste nimed, aadressid ja suhtlusvahendid;
- g) artikli 82 lõikes 2 osutatud lähisugulaste kategooriad, kui see on kohaldatav;
- h) vastavalt artikli 91 lõikele 3 keskasutustega suhtlemiseks vastu võetavad keeled;
- i) vastuvõetavad keeled, milles võib teha tõlkeid artikli 80 lõike 3, artikli 81 lõike 2, artikli 82 lõike 4 ja artikli 91 lõike 2 alusel.

2. Liikmesriigid edastavad lõikes 1 osutatud teabe komisjonile 23. aprilliks 2021.
3. Liikmesriigid edastavad komisjonile teabe lõikes 1 osutatud teabe muutmise kohta.
4. Komisjon teeb lõikes 1 osutatud teabe üldsusele kättesaadavaks sobivate vahendite abil, sealhulgas Euroopa e-õiguskeskkonna portaalis.

Artikkel 104

Kehtetuks tunnistamine

1. Määrus (EÜ) nr 2201/2003 tunnistatakse käesoleva määruse artikli 100 lõike 2 alusel kehtetuks alates 1. augustist 2022.
2. Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ning neid loetakse vastavalt X lisa vastavustabelile.

Artikkel 105

Jõustumine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Käesolevat määrust kohaldatakse alates 1. augustist 2022, välja arvatud artiklid 92, 93 ja 103, mida kohaldatakse alates 22. juulist 2019.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Luxembourg, 25. juuni 2019

Nõukogu nimel

eesistuja

A. ANTON

I LISA

TÕEND, MILLE KOHUS VÄLJASTAB PÄRAST SEDA, KUI ON TEINUD LAPSE TEISE LIIKMESRIIKI TAGASTAMISEST KEELDUMISE LAHENDI ÜKSNES 1980. AASTA HAAGI KONVENTSIOONI ARTIKLI 13 ESIMESE LÕIGU PUNKTI B VÕI ARTIKLI 13 TEISE LÕIGU VÕI MÕLEMA ALUSEL ⁽¹⁾

(Nõukogu määruse (EL) 2019/1111 ⁽²⁾ artikli 29 lõige 2).

Teave, mis esitatakse käesoleva tõendi saavatele isikutele määruse artikli 29 lõike 5 kohaldamise eesmärgil

Kui punktis 3 osutatud lapse tagastamisest keeldumise lahendi tegemise kuupäeval ei ole liikmesriigis, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne lapse õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, veel alustatud menetlust hooldusõiguse sisuliste aspektide kohta, on teil võimalus esitada selle riigi kohtule taotlus hooldusõiguse sisuliseks arutamiseks kooskõlas määruse artikli 29 lõikega 5.

Kui kohtu poole pööratakse kolme kuu jooksul pärast lapse tagastamisest keeldumise lahendist teavitamist, on iga kõnealusest hooldusõiguse sisulisi aspekte käsitlevast menetlusest tulenev lahend lapse tagastamise kohta asjaomasesse liikmesriiki täidetav muus liikmesriigis kooskõlas määruse artikli 29 lõikega 6, ilma et selleks oleks vaja erimenetlust ja ilma võimaluseta selle lahendi tunnustamist vaidlustada, välja arvatud juhul ja niivõrd, kui see on vastuolus määruse artiklis 50 osutatud lahendiga, tingimusel et kooskõlas artikliga 47 on selle lahendi jaoks väljastatud tõend. Kui kohtu poole pööratakse pärast kolmekuulise tähtaja möödumist või kui tingimused tõendi väljastamiseks kooskõlas määruse artikliga 47 ei ole täidetud, tunnustatakse ja täidetakse hooldusõiguse sisulisi aspekte käsitlevat lahendit teistes liikmesriikides kooskõlas määruse IV peatüki 1. jaoga.

Kohtusse pöördunud pool esitab selle liikmesriigi kohtule, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne lapse õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, järgmised dokumendid:

- a) lapse tagastamisest keeldumise lahendi koopia;
- b) käesolev tõend ning
- c) kui see on kohaldatav, istungi stenogramm, kokkuvõtte või protokoll, nagu on osutatud punktis 4.1.

Teave kohtule, kes saab käesoleva tõendi määruse artikli 29 lõike 3 kohaldamise eesmärgil ⁽³⁾

Käesolev tõend väljastati, kuna punktis 5 osutatud laps (lapsed) viidi õigusvastaselt ära või hoiti õigusvastaselt kinni liikmesriigis, mille kohus käesoleva tõendi väljastas. Menetlus lapse (laste) tagastamiseks 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel algatati, kuna punktis 6.1 osutatud isik väitis, et lapse (laste) äraviimise või kinnihoidmisega rikuti hooldusõigust ning et äraviimise või kinnihoidmise ajal seda õigust tegelikult teostati, kas üksi või ühiselt, või seda oleks teostatud kooskõlas 1980. aasta Haagi konventsiooniga, kui äraviimist või kinnihoidmist ei oleks toimunud. Kõnealune kohus on ühe või mitme lapse, keda menetlus puudutab, tagastamisest keeldunud ainult 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punkti b või artikli 13 teise lõigu või mõlema alusel.

Kui hooldusõiguse sisulisi aspekte käsitlev menetlus on liikmesriigis, kus oli lapse harilik viibimiskoht vahetult enne lapse õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, juba käimas ajal, mil kõnealune kohus tegi punktis 3 osutatud lahendi, millega lapse tagastamisest keeldutakse ainult 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punkti b või artikli 13 teise lõigu või mõlema alusel, näeb määruse artikli 29 lõige 3 ette, et kõnealune kohus, kui ta on sellest menetlusest teadlik, edastab ühe kuu jooksul pärast oma lahendi tegemise kuupäeva kohtule, kelle poole pööruti hooldusõiguse sisuliseks arutamiseks, kas otse või keskasutuste vahendusel järgmised dokumendid:

⁽¹⁾ Rahvusvahelise lapseröövi suhtes tsiviilõiguse kohaldamise 25. oktoobri 1980. aasta Haagi konventsioon (edaspidi „1980. aasta Haagi konventsioon“).

⁽²⁾ Nõukogu 25. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1111, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades lahendite tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi lapserööve (ELT L 178, 2.7.2019, lk 1) (edaspidi „määrus“).

⁽³⁾ Kui pool algatab menetluse hooldusõiguse sisuliseks arutamiseks kooskõlas määruse artikli 29 lõikega 5 liikmesriigis, kus oli lapse (laste) harilik viibimiskoht vahetult enne lapse (laste) õigusvastast äraviimist või kinnihoidmist, pärast seda, kui kohus on teinud punktis 3 osutatud otsuse, vaadake palun jaotist „Teave, mis esitatakse käesoleva tõendi saavatele isikutele määruse artikli 29 lõike 5 kohaldamise eesmärgil“.

- a) lapse tagastamisest keeldumise lahendi koopia;
- b) käesolev tõend ning
- c) kui see on kohaldatav, istungi stenogramm, kokkuvõte või protokoll, nagu on osutatud punktis 4.1, ning muud dokumendid, mida see kohus peab asjakohaseks, nagu on osutatud punktis 4.2.

Kohus, kelle poole pööruti hooldusõiguse sisuliseks arutamiseks, võib vajaduse korral nõuda, et pool esitaks kooskõlas määruse artikliga 91 lahendi ja muu käesolevale tõendile lisatud dokumendi tõlke või transliteratsiooni (määruse artikli 29 lõige 4).

1. LAPSE (LASTE) TAGASTAMISEST KEELDUMISE LAHENDI PÄRITOLULIIKMESRIIK* ⁽⁴⁾

☐ Belgia (BE)	☐ Bulgaaria (BG)	☐ Tšehhi (CZ)	☐ Saksamaa (DE)
☐ Eesti (EE)	☐ Iirimaa (IE)	☐ Kreeka (EL)	☐ Hispaania (ES)
☐ Prantsusmaa (FR)	☐ Horvaatia (HR)	☐ Itaalia (IT)	☐ Küpros (CY)
☐ Läti (LV)	☐ Leedu (LT)	☐ Luksemburg (LU)	☐ Ungari (HU)
☐ Malta (MT)	☐ Madalmaad (NL)	☐ Austria (AT)	☐ Poola (PL)
☐ Portugal (PT)	☐ Rumeenia (RO)	☐ Sloveenia (SI)	☐ Slovakkia (SK)
☐ Soome (FI)	☐ Rootsi (SE)	☐ Ühendkuningriik (UK)	

2. KOHUS, KES TEGI LAHENDI JA VÄLJASTAB TÕENDI*

2.1 Nimi*

2.2. Aadress*

2.3. Telefon/faks/e-post*

3. LAHEND*

3.1. Kuupäev (pp/kk/aaaa)*

3.2. Viitenumber*

4. LISADOKUMENDID (MIDA VÕIB POOLTEGA JAGADA)*

4.1. Istungi stenogramm, kokkuvõte või protokoll*

4.1.1. ☐ Jah

4.1.2. ☐ Ei

4.2. Muud dokumendid, mida kohus peab asjakohaseks* ⁽⁵⁾

4.2.1. ☐ Jah (palun täpsustage)

4.2.2. ☐ Ei

⁽⁴⁾ Tärniga (*) tähistatud väljad on kohustuslikud.

⁽⁵⁾ Täidetakse ainult määruse artikli 29 lõike 3 kohaldamise eesmärgil.

5. LAPS (LAPSED), ⁽⁶⁾ KEDA VASTAVALT LAHENDILE EI TAGASTATA*
- 5.1. Laps 1*
- 5.1.1. Perekonnanimi (-nimed)*
- 5.1.2. Eesnimi (-nimed)*
- 5.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*
- 5.1.4. Sünnikoht (kui teada)
- 5.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 5.2. Laps 2
- 5.2.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 5.2.2. Eesnimi (-nimed)
- 5.2.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 5.2.4. Sünnikoht (kui teada)
- 5.2.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 5.3. Laps 3
- 5.3.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 5.3.2. Eesnimi (-nimed)
- 5.3.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 5.3.4. Sünnikoht (kui teada)
- 5.3.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
6. ISIKUD, ⁽⁷⁾ KEDA TAGASTAMISE MENETLUS PUUDUTAB*
- 6.1. Lapse (laste) tagastamist taotlev isik*
- 6.1.1. ☐ Füüsiline isik
- 6.1.1.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 6.1.1.2. Eesnimi (-nimed)
- 6.1.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 6.1.1.4. Sünnikoht (kui teada)
- 6.1.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

⁽⁶⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

⁽⁷⁾ Kui asjaomaseid isikuid on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

- 6.1.1.6. Aadress (kui teada)
- 6.1.1.6.1. nagu on märgitud lahendis
- 6.1.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)
- 6.1.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ
- 6.1.2.1. Täielik nimi
- 6.1.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 6.1.2.3. Aadress (kui teada)
- 6.2. Vastaspool*
- 6.2.1. ☐ Füüsiline isik
- 6.2.1.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 6.2.1.2. Eesnimi (-nimed)
- 6.2.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 6.2.1.4. Sünnikoht (kui teada)
- 6.2.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 6.2.1.6. Aadress (kui teada)
- 6.2.1.6.1. nagu on märgitud lahendis
- 6.2.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)
- 6.2.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ
- 6.2.2.1. Täielik nimi
- 6.2.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 6.2.2.3. Aadress (kui teada)
7. LAPSE (LASTE) ⁽⁸⁾ TEISE LIIKMESRIIKI TAGASTAMISEST KEELDUMISE LAHEND ON TEHTUD ÜKSNES 1980. AASTA HAAGI KONVENTSIOONI ÜHE VÕI MÖLEMA JÄRGMISE SÄTTE ALUSEL*
- 7.1. ☐ Laps 1*
- 7.1.1. ☐ 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punkt b
- 7.1.2. ☐ 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 teine lõik
- 7.2. ☐ Laps 2*
- 7.2.1. ☐ 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punkt b
- 7.2.2. ☐ 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 teine lõik
- 7.3. ☐ Laps 3*
- 7.3.1. ☐ 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punkt b

⁽⁸⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

7.3.2. ☐ 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 teine lõik

8. PUNKTIS 3 OSUTATUD LAHENDI TEGEMISE KUUPÄEVAL ON LIIKMESRIIGIS, KUS OLI LAPSE (LASTE) HARILIK VIIBIMISKOHT VAHETULT ENNE ÕIGUSVASTAST ÄRAVIIMIST VÕI KINNIHOIDMIST, JUBA ALUSTATUD MENETLUST HOOLDUSÕIGUSE SISULISTE ASPEKTIDE ARUTAMISEKS*

8.1. ☐ Ei

8.2. ☐ Ei ole kohtule teada

8.3. ☐ Jah

8.3.1. Kohus, kelle poole pöörduiti hooldusõiguse sisuliseks arutamiseks

8.3.1.1. Nimi

8.3.1.2. Aadress (kui teada)

8.3.1.3. Telefon/faks/e-post (kui teada)

8.3.2. Viitenumber (kui teada)

8.3.3. Pool 1 ⁽⁹⁾

8.3.3.1. ☐ Füüsiline isik

8.3.3.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

8.3.3.1.2. Eesnimi (-nimed)

8.3.3.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

8.3.3.2.1. Täielik nimi

8.3.4. Pool 2

8.3.4.1. ☐ Füüsiline isik

8.3.4.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

8.3.4.1.2. Eesnimi (-nimed)

8.3.4.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

8.3.4.2.1. Täielik nimi

8.3.5. Asjaomane laps (asjaomased lapsed), ⁽¹⁰⁾ nagu on osutatud punktis 5:

8.3.5.1. ☐ Laps 1

8.3.5.2. ☐ Laps 2

8.3.5.3. ☐ Laps 3

⁽⁹⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

⁽¹⁰⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

9. LAPSE (LASTE) TAGASTAMISEST KEELDUMISE LAHENDIST ON TEAVITATUD*

9.1. Isik 1, nagu on osutatud punktis 6.1*

9.1.1. ☐ Ei9.1.2. ☐ Ei ole kohtule teada9.1.3. ☐ Jah

9.1.3.1. Teatamiskuupäev (pp/kk/aaaa)

9.1.3.2. Lahendist teavitati järgmis(t)es keel(t)es:

☐ BG	☐ ES	☐ CS	☐ DE	☐ ET	☐ EL	☐ EN	☐ FR
☐ GA	☐ HR	☐ IT	☐ LV	☐ LT	☐ HU	☐ MT	☐ NL
☐ PL	☐ PT	☐ RO	☐ SK	☐ SL	☐ FI	☐ SV	

9.2. Isik 2, nagu on osutatud punktis 6.2*

9.2.1. ☐ Ei9.2.2. ☐ Ei ole kohtule teada9.2.3. ☐ Jah

9.2.3.1. Teatamiskuupäev (pp/kk/aaaa)

9.2.3.2. Lahendist teavitati järgmis(t)es keel(t)es:

☐ BG	☐ ES	☐ CS	☐ DE	☐ ET	☐ EL	☐ EN	☐ FR
☐ GA	☐ HR	☐ IT	☐ LV	☐ LT	☐ HU	☐ MT	☐ NL
☐ PL	☐ PT	☐ RO	☐ SK	☐ SL	☐ FI	☐ SV	

10. TEAVITAMISE EESMÄRGIL: ON VÕETUD MEETMEID, ET TAGADA LAPSE (LASTE) KONTAKT LAPSE (LASTE) TAGASTAMIST TAOTLEVA ISIKUGA MÄÄRUSE ARTIKLI 27 LÕIKE 2 ALUSEL*

10.1. ☐ Ei10.2. ☐ Jah

10.2.1. Kui jah, palun lisada lahendi koopia või kokkuvõte.

Kui on lisatud lehti, siis märkida lehtede arv: ...

..., kuupäev ... (pp/kk/aaaa)

Allkiri ja/või tempel

II LISA

TÕEND, MIS KÄSITLEB ABIELUASJADES TEHTAVAD LAHENDEID
(Nõukogu määruse (EL) 2019/1111 ⁽¹⁾ artikli 36 lõike 1 punkt a).

OLULINE

Tõendi väljastab poole taotlusel seoses abielulahutust, lahusele või abielu kehtetuks tunnistamist käsitleva lahendiga päritoluliikmesriigi kohus, kellest on teatatud komisjonile määruse artikli 103 alusel.

1. PÄRITOLULIIKMESRIIK* ⁽²⁾

☐ Belgia (BE)	☐ Bulgaaria (BG)	☐ Tšehhi (CZ)	☐ Saksamaa (DE)
☐ Eesti (EE)	☐ Iirimaa (IE)	☐ Kreeka (EL)	☐ Hispaania (ES)
☐ Prantsusmaa (FR)	☐ Horvaatia (HR)	☐ Itaalia (IT)	☐ Küpros (CY)
☐ Läti (LV)	☐ Leedu (LT)	☐ Luksemburg (LU)	☐ Ungari (HU)
☐ Malta (MT)	☐ Madalmaad (NL)	☐ Austria (AT)	☐ Poola (PL)
☐ Portugal (PT)	☐ Rumeenia (RO)	☐ Sloveenia (SI)	☐ Slovakkia (SK)
☐ Soome (FI)	☐ Rootsi (SE)	☐ Ühendkuningriik (UK)	

2. TÕENDI VÄLJASTANUD KOHUS*

2.1. Nimi*

2.2. Aadress*

2.3. Telefon/faks/e-post*

3. LAHENDI TEINUD KOHUS (kui on erinev)

3.1. Nimi

3.2. Aadress

4. LAHEND*

4.1. Kuupäev (pp/kk/aaaa)*

4.2. Viitenumber*

4.3. Lahendi liik*

4.3.1. ☐ Abielulahutus4.3.2. ☐ Abielu kehtetuks tunnistamine4.3.3. ☐ Lahusele

⁽¹⁾ Nõukogu 25. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1111, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades lahendite tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi lapserööve (ELT L 178, 2.7.2019, lk 1) (edaspidi „määrus“).

⁽²⁾ Tärniga (*) tähistatud väljad on kohustuslikud.

5. ABIELU*

5.1. Abikaasad*

5.1.1.

5.1.1.1. Perekonnanimi (-nimed)*

5.1.1.2. Eesnimi (-nimed)*

5.1.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*

5.1.1.4. Sünnikoht

5.1.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

5.1.1.6. Aadress (kui teada)

5.1.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

5.1.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

5.1.2.

5.1.2.1. Perekonnanimi (-nimed)*

5.1.2.2. Eesnimi (-nimed)*

5.1.2.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*

5.1.2.4. Sünnikoht

5.1.2.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

5.1.2.6. Aadress (kui teada)

5.1.2.6.1. nagu on märgitud lahendis

5.1.2.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

5.2. Abiellumise kuupäev, riik ja koht*

5.2.1. Kuupäev (pp/kk/aaaa)*

5.2.2. Riik*

5.2.3. Koht (kui teada)

6. LAHEND ON TEHTUD TAGASELJA*

6.1. ☐ Ei

6.2. ☐ Jah

6.2.1. Pool, kelle tagaselja lahend tehti, on osutatud punktis ... (palun märkida)

6.2.2. Kõnealusele poolele esitati menetluse algatamist käsitlev dokument või samaväärne dokument.

6.2.2.1. ☐ Ei

6.2.2.2. ☐ Ei ole kohtule teada

6.2.2.3. ☐ Jah

6.2.2.3.1. Kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)

7. LAHENDI VÕIB PÄRITOLULIIKMESRIIGI ÕIGUSE KOHASELT EDASI KAEVATA*

7.1. ☐ Ei

7.2. ☐ Jah

8. ÕIGUSLIKU MÕJU ALGUSKUUPÄEV LAHENDI TEGEMISE LIIKMESRIIGIS (pp/kk/aaaa)*

9. POOLE NIMI (POOLTE NIMED), KES SAID KOOSKÖLAS MÄÄRUSE ARTIKLI 74 LÕIKEGA 1 ÕIGUSABI

9.1. Pool (pooled)

9.1.1. ☐ nagu on osutatud punktis 5.1.1

9.1.2. ☐ nagu on osutatud punktis 5.1.2

10. MENETLUSKULUD ⁽³⁾

10.1. ☐ Lahend hõlmab ka vanemliku vastutuse küsimusi ning teave käesoleva määruse kohaste menetlustega seotud kulude kohta esitatakse ainult tõendis, mis käsitleb lahendeid vanemliku vastutuse küsimustes.

10.2. ☐ Lahendis nähakse ette, et ⁽⁴⁾

..... (perekonnanimi (-nimed))

..... (eesnimi (-nimed))

⁽³⁾ See punkt hõlmab ka olukordi, kus kulud mõisteti välja eraldi lahendiga. Pelgalt asjaolu, et kulude suurus ei ole veel kindlaks määratud, ei tohiks takistada kohtul tõendit väljastamast, kui üks pool soovib taotleda lahendi olulise osa tunnustamist.

⁽⁴⁾ Kui kulud on välja mõistetud rohkem kui ühelt poolelt, lisage lisaleht.

peab maksma

..... (perekonnanimi (-nimed))

..... (eesnimi (-nimed))

.....

☐ eurot (EUR)

☐ Bulgaaria leevi (BGN)

☐ Horvaatia kuna (HRK)

☐ Tšehhi krooni (CZK)

☐ Ungari forintit (HUF)

☐ Poola zloti (PLN)

☐ naelsterlingit (GBP)

☐ Rumeenia leud (RON)

☐ Rootsi krooni (SEK)

☐ muud rahaühikut (palun märkige ISO-kood):

- 10.3. Lisateave, mis võib olla asjakohane (nt kindlaksmääratud summa või protsent; intressid; jagatud kulud; kui kulud on välja mõistetud rohkem kui ühelt poolelt, siis kas kogu summa võib sisse nõuda ühelt neist isikutest):

.....

..., kuupäev ... (pp/kk/aaaa)

Allkiri ja/või tempel

III LISA

TÕEND, MIS KÄSITLEB LAHENDEID VANEMLIKU VASTUTUSE KÜSIMUSTES

(Nõukogu määruse (EL) 2019/1111 ⁽¹⁾ artikli 36 lõike 1 punkt b).

OLULINE

Tõendi väljastab poole taotlusel seoses vanemliku vastutuse küsimusi käsitleva lahendiga päritoluliikmesriigi kohus, kellest on teatatud komisjonile määruse artikli 103 alusel.

1. PÄRITOLULIIKMESRIIK* ⁽²⁾

☐ Belgia (BE)	☐ Bulgaaria (BG)	☐ Tšehhi (CZ)	☐ Saksamaa (DE)
☐ Eesti (EE)	☐ Iirimaa (IE)	☐ Kreeka (EL)	☐ Hispaania (ES)
☐ Prantsusmaa (FR)	☐ Horvaatia (HR)	☐ Itaalia (IT)	☐ Küpros (CY)
☐ Läti (LV)	☐ Leedu (LT)	☐ Luksemburg (LU)	☐ Ungari (HU)
☐ Malta (MT)	☐ Madalmaad (NL)	☐ Austria (AT)	☐ Poola (PL)
☐ Portugal (PT)	☐ Rumeenia (RO)	☐ Sloveenia (SI)	☐ Slovakkia (SK)
☐ Soome (FI)	☐ Rootsi (SE)	☐ Ühendkuningriik (UK)	

2. TÕENDI VÄLJASTANUD KOHUS*

2.1. Nimi*

2.2. Aadress*

2.3. Telefon/faks/e-post*

3. LAHENDI TEINUD KOHUS (kui on erinev)

3.1. Nimi

3.2. Aadress

4. LAHEND*

4.1. Kuupäev (pp/kk/aaaa)*

4.2. Viitenumber*

5. LAHENDIGA HÕLMATUD LAPS(ED) ⁽³⁾*

5.1. Laps 1*

5.1.1. Perekonnanimi (-nimed)*

5.1.2. Eesnimi (-nimed)*

⁽¹⁾ Nõukogu 25. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1111, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades lahendite tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi lapserööve (ELT L 178, 2.7.2019, lk1) (edaspidi „määrus“).

⁽²⁾ Täpniga (*) tähistatud väljad on kohustuslikud.

⁽³⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

- 5.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*
- 5.1.4. Sünnikoht (kui teada)
- 5.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 5.2. Laps 2
- 5.2.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 5.2.2. Eesnimi (-nimed)
- 5.2.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 5.2.4. Sünnikoht (kui teada)
- 5.2.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 5.3. Laps 3
- 5.3.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 5.3.2. Eesnimi (-nimed)
- 5.3.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 5.3.4. Sünnikoht (kui teada)
- 5.3.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
6. ☐ HOOLDUSÕIGUS ⁽⁴⁾
- 6.1. Lahendi kohaselt antud hooldusõigus ⁽⁵⁾
-
- 6.2. Antud järgmis(t)ele pool(t)ele ⁽⁶⁾
- 6.2.1. Pool 1
- 6.2.1.1. ☐ Füüsiline isik
- 6.2.1.1.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 6.2.1.1.2. Eesnimi (-nimed)
- 6.2.1.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 6.2.1.1.4. Sünnikoht (kui teada)

⁽⁴⁾ Palun tähele panna, et mõiste „hooldusõigus“ on määratletud määruse artikli 2 lõike 2 punktis 9.

⁽⁵⁾ Palun esitage lahendi asjaomase osa koopia.

⁽⁶⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

6.2.1.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

6.2.1.1.6. Aadress (kui teada)

6.2.1.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

6.2.1.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

6.2.1.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

6.2.1.2.1. Täielik nimi

6.2.1.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

6.2.1.2.3. Aadress (kui teada)

6.2.2. Pool 2

6.2.2.1. ☐ Füüsiline isik

6.2.2.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

6.2.2.1.2. Eesnimi (-nimed)

6.2.2.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

6.2.2.1.4. Sünnikoht (kui teada)

6.2.2.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

6.2.2.1.6. Aadress (kui teada)

6.2.2.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

6.2.2.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

6.2.2.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

6.2.2.2.1. Täielik nimi

6.2.2.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

6.2.2.2.3. Aadress (kui teada)

6.3. Lahend hõlmab lapse (laste) üleandmist

6.3.1. ☐ Ei

6.3.2. ☐ Jah

- 6.3.2.1. ☐ Üleandmise üksikasjad, mis on lahendi täitmise seisukohalt olulised, kui need ei ole juba märgitud punktis 6.1 (näiteks kellele, milline laps (millised lapsed), perioodiline või ühekordne üleandmine)

.....

7. ☐ SUHTLUSÕIGUS7.1. Lahendi kohaselt antud suhtlusõigus (⁷)

.....

7.2. Antud järgmis(t)ele pool(t)ele (⁸)

7.2.1. Pool 1

7.2.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

7.2.1.2. Eesnimi (-nimed)

7.2.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

7.2.1.4. Sünnikoht (kui teada)

7.2.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.2.1.6. Aadress (kui teada)

7.2.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

7.2.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

7.2.2. Pool 2

7.2.2.1. Perekonnanimi (-nimed)

7.2.2.2. Eesnimi (-nimed)

7.2.2.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

7.2.2.4. Sünnikoht (kui teada)

7.2.2.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.2.2.6. Aadress (kui teada)

7.2.2.6.1. nagu on märgitud lahendis

(⁷) Palun esitage lahendi asjaomase osa koopia.

(⁸) Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

7.2.2.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

7.3. Lahend hõlmab lapse (laste) üleandmist

7.3.1. ☐ Ei

7.3.2. ☐ Jah

7.3.2.1. ☐ Üleandmise üksikasjad, mis on lahendi täitmise seisukohalt olulised, kui need ei ole juba märgitud punktis 7.1 (näiteks kellele, milline laps (millised lapsed), perioodiline või ühekordne üleandmine)

.....

8. ☐ MUUD ÕIGUSED VANEMLIKU VASTUTUSE KÜSIMUSTES

8.1. Lahendi kohaselt antud õigus(ed) ⁽⁹⁾

.....

8.2. Antud järgmis(t)ele pool(t)ele ⁽¹⁰⁾

8.2.1. Pool 1

8.2.1.1. ☐ Füüsiline isik

8.2.1.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

8.2.1.1.2. Eesnimi (-nimed)

8.2.1.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

8.2.1.1.4. Sünnikoht (kui teada)

8.2.1.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

8.2.1.1.6. Aadress (kui teada)

8.2.1.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

8.2.1.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

8.2.1.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

8.2.1.2.1. Täielik nimi

8.2.1.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

8.2.1.2.3. Aadress (kui teada)

⁽⁹⁾ Palun esitage lahendi asjaomase osa koopia.

⁽¹⁰⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

8.2.2. Pool 2

8.2.2.1. ☐ Füüsiline isik

8.2.2.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

8.2.2.1.2. Eesnimi (-nimed)

8.2.2.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

8.2.2.1.4. Sünnikoht (kui teada)

8.2.2.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

8.2.2.1.6. Aadress (kui teada)

8.2.2.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

8.2.2.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

8.2.2.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

8.2.2.2.1. Täielik nimi

8.2.2.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

8.2.2.2.3. Aadress (kui teada)

8.3. Lahend hõlmab lapse (laste) üleandmist

8.3.1. ☐ Ei8.3.2. ☐ Jah8.3.2.1. ☐ Üleandmise üksikasjad, mis on lahendi täitmise seisukohalt olulised, kui need ei ole juba märgitud punktis 8.1 (näiteks kellele, milline laps (millised lapsed), perioodiline või ühekordne üleandmine)

.....

9. LAHENDIS NÄHAKE ETTE AJUTIS(T)E MEETME(TE), SEALHULGAS KAITSEMEETME(TE) VÕTMINE*

9.1. ☐ Ei9.2. ☐ Jah9.2.1. Meetme(te) kirjeldus ⁽¹¹⁾

.....

⁽¹¹⁾ Palun esitage lahendi asjaomase osa koopia.

10. LAHENDI VÕIB PÄRITOLULIIKMESRIIGI ÕIGUSE KOHASELT EDASI KAEVATA*
- 10.1. ☐ Ei
- 10.2. ☐ Jah
11. LAHEND ON PÄRITOLULIIKMESRIIGIS TÄIDETAV*
- 11.1. ☐ Seoses punktis 6 osutatud hooldusõigusega
- 11.1.1. ☐ Ei
- 11.1.1.1. ☐ Lahend ei sisalda täidetavat kohustust (kui see on kohaldatav)
- 11.1.2. ☐ Jah, ilma piiranguteta (palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus täidetavaks):
.../.../.....
- 11.1.3. ☐ Jah, kuid ainult punktis (palun märkige) osutatud poole ⁽¹²⁾ suhtes
- 11.1.3.1. Palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus selle poole suhtes täidetavaks:
.../.../.....
- 11.1.4. ☐ Jah, kuid ainult lahendi järgmine osa (järgmised osad) (palun täpsustage)
- 11.1.4.1. Palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahendi see osa (need osad) muutus(id) täidetavaks:
.../.../.....
- 11.2. ☐ Seoses punktis 7 osutatud suhtlusõigusega
- 11.2.1. ☐ Ei
- 11.2.1.1. ☐ Lahend ei sisalda täidetavat kohustust (kui see on kohaldatav)
- 11.2.2. ☐ Jah, ilma piiranguteta (palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus täidetavaks):
.../.../.....
- 11.2.3. ☐ Jah, kuid ainult punktis (palun märkige) osutatud poole ⁽¹³⁾ suhtes
- 11.2.3.1. Palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus selle poole suhtes täidetavaks:
.../.../.....
- 11.2.4. ☐ Jah, kuid ainult lahendi järgmine osa (järgmised osad) (palun täpsustage)
- 11.2.4.1. Palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahendi see osa (need osad) muutus(id) täidetavaks:
.../.../.....
- 11.3. ☐ Seoses punktis 8 osutatud muude õigustega vanemliku vastutuse küsimustes
- 11.3.1. ☐ Ei

⁽¹²⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

⁽¹³⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

11.3.1.1. ☐ Lahend ei sisalda täidetavat kohustust (kui see on kohaldatav)

11.3.2. ☐ Jah, ilma piiranguteta (palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus täidetavaks):
.../.../.....

11.3.3. ☐ Jah, kuid ainult punktis (palun märkige) osutatud poole ⁽¹⁴⁾ suhtes

11.3.3.1. Palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus selle poole suhtes täidetavaks:
.../.../.....

11.3.4. ☐ Jah, kuid ainult lahendi järgmine osa (järgmised osad) (palun täpsustage)

11.3.4.1. Palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahendi see osa (need osad) muutus(id) täidetavaks:
.../.../.....

12. KÄESOLEVA TÕENDI VÄLJASTAMISE KUUPÄEVAL ON LAHEND TOIMETATUD KÄTTE POOL(T)ELE, ⁽¹⁵⁾ KELLE SUHTES TÄITMIST TAOTLETAKSE*

12.1. Punktis (palun märkige) osutatud poole suhtes

12.1.1. ☐ Ei

12.1.2. ☐ Ei ole kohtule teada

12.1.3. ☐ Jah

12.1.3.1. Kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)

12.1.3.2. Lahend toimetati kätte järgmis(t)es keel(t)es:

☐ BG	☐ ES	☐ CS	☐ DE	☐ ET
☐ EL	☐ EN	☐ FR	☐ GA	☐ HR
☐ IT	☐ LV	☐ LT	☐ HU	☐ MT
☐ NL	☐ PL	☐ PT	☐ RO	☐ SK
☐ SL	☐ FI	☐ SV		

12.2. Punktis (palun märkige) osutatud poole suhtes

12.2.1. ☐ Ei

12.2.2. ☐ Ei ole kohtule teada

12.2.3. ☐ Jah

12.2.3.1. Kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)

⁽¹⁴⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

⁽¹⁵⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

12.2.3.2. Lahend toimetati kätte järgmis(t)es keel(t)es:

☐ BG	☐ ES	☐ CS	☐ DE	☐ ET
☐ EL	☐ EN	☐ FR	☐ GA	☐ HR
☐ IT	☐ LV	☐ LT	☐ HU	☐ MT
☐ NL	☐ PL	☐ PT	☐ RO	☐ SK
☐ SL	☐ FI	☐ SV		

13. LAHEND ON TEHTUD TAGASELJA*

13.1. ☐ Ei

13.2. ☐ Jah

13.2.1. Pool, ⁽¹⁶⁾ kelle tagaselja lahend tehti, on osutatud punktis (palun märkige)

13.2.2. Kõnealusele poolele esitati menetluse algatamist käsitlev dokument või samaväärne dokument.

13.2.2.1. ☐ Ei

13.2.2.2. ☐ Ei ole kohtule teada

13.2.2.3. ☐ Jah

13.2.2.3.1. Kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)

14. PUNKTIS 5 OSUTATUD LAPS (LAPSED) ⁽¹⁷⁾ OLI SUUTELINE (OLID SUUTELISED) OMA SEISUKOHTI OMAMA*

14.1. ☐ Punktis 5.1 osutatud laps

14.1.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 15)

14.1.2. ☐ Ei

14.2. ☐ Punktis 5.2 osutatud laps

14.2.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 15)

14.2.2. ☐ Ei

14.3. ☐ Punktis 5.3 osutatud laps

14.3.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 15)

14.3.2. ☐ Ei

⁽¹⁶⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

⁽¹⁷⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

15. LAPSELE (LASTELE), KES OLI SUUTELINE (OLID SUUTELISED) OMA SEISUKOHTI OMAMA, NAGU ON OSUTATUD PUNKTIS 14, ANTI TEGELIK JA TÕHUS VÕIMALUS AVALDADA OMA ARVAMUST KOOSKÖLAS MÄÄRUSE ARTIKLI- GA 21

15.1. ☐ Punktis 5.1 osutatud laps

15.1.1. ☐ Jah

15.1.2. ☐ Ei, järgmistel põhjustel:

15.2. ☐ Punktis 5.2 osutatud laps

15.2.1. ☐ Jah

15.2.2. ☐ Ei, järgmistel põhjustel:

15.3. ☐ Punktis 5.3 osutatud laps

15.3.1. ☐ Jah

15.3.2. ☐ Ei, järgmistel põhjustel:

16. POOLE NIMI (POOLTE NIMED), ⁽¹⁸⁾ KES SAID KOOSKÖLAS MÄÄRUSE ARTIKLI 74 LÕIKEGA 1 ÕIGUSABI

16.1. Pool (pooled)

16.1.1. ☐ vastavalt punktile (palun märkige)

16.1.2. ☐ vastavalt punktile (palun märkige)

17. MENETLUSKULUD ⁽¹⁹⁾

17.1. ☐ Lahend hõlmab ka abieluasjade küsimusi ning teavet käesoleva määruse kohaste menetlustega seotud kulude kohta esitatakse ainult käesolevas tõendis.

17.2. Lahendis nähakse ette, et ⁽²⁰⁾

..... (perekonnanimi (-nimed))

..... (eesnimi (-nimed))

peab maksma

..... (perekonnanimi (-nimed))

..... (eesnimi (-nimed))

.....

⁽¹⁸⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

⁽¹⁹⁾ See punkt hõlmab ka olukordi, kus kulud mõisteti välja eraldi lahendiga. Pelgalt asjaolu, et kulude suurus ei ole veel kindlaks määratud, ei tohiks takistada kohtul tõendit väljastamast, kui üks pool soovib taotleda lahendi olulise osa tunnustamist või täitmist.

⁽²⁰⁾ Kui kulud on välja mõistetud rohkem kui ühelt poolelt, lisage lisaleht.

☐ eurot (EUR)	☐ Bulgaaria leevi (BGN)	☐ Horvaatia kuna (HRK)
☐ Tšehhi krooni (CZK)	☐ Ungari forintit (HUF)	☐ Poola zlotti (PLN)
☐ naelsterlingit (GBP)	☐ Rumeenia leud (RON)	☐ Rootsi krooni (SEK)
☐ muud rahaühikut (palun märkige ISO-kood):		

- 17.3. Lisateave, mis võib olla asjakohane (nt kindlaksmääratud summa või protsent; intressid; jagatud kulud; kui kulud on välja mõistetud rohkem kui ühelt poolt, siis kas kogu summa võib sisse nõuda ühelt neist isikutest):

.....

..., kuupäev ... (pp/kk/aaaa)

Allkiri ja/või tempel

IV LISA

TÕEND, MIS KÄSITLEB LAHENDEID, MILLEGA NÕUTAKSE LAPSE TAGASTAMIST TEISE LIIKMESRIIKI 1980. AASTA HAAGI KONVENTSIOONI ⁽¹⁾ ALUSEL, NING NENDE LAHENDITEGA KAASNEVAID AJUTISI MEETMEID, SEALHULGAS KAITSEMEETMEID, MIS ON VÕETUD KOOSKÖLAS MÄÄRUSE ARTIKLI 27 LÕIKEGA 5

(Nõukogu määruse (EL) 2019/1111 ⁽²⁾ artikli 36 lõike 1 punkt c).

OLULINE

Tõendi väljastab poole taotlusel lapse tagastamist nõudva lahendi päritoluliikmesriigi kohus, kellest on teatatud komisjonile määruse artikli 103 alusel, kui tagastamist nõudev lahend on vaja täita teises liikmesriigis tulenevalt pärast tagastamise lahendit toimunud uut lapse(laste)röövi või kui tagastamist nõudev lahend sisaldab määruse artikli 27 lõike 5 alusel võetavat ajutist meetet, sealhulgas kaitsemeetet, et kaitsta last 1980. aasta Haagi konventsiooni artikli 13 esimese lõigu punktis b osutatud tõsise ohu eest.

1. LAPSE (LASTE) TAGASTAMIST NÕUDVA LAHENDI PÄRITOLULIIKMESRIIK* ⁽³⁾

☐ Belgia (BE)	☐ Bulgaaria (BG)	☐ Tšehhi (CZ)	☐ Saksamaa (DE)
☐ Eesti (EE)	☐ Iirimaa (IE)	☐ Kreeka (EL)	☐ Hispaania (ES)
☐ Prantsusmaa (FR)	☐ Horvaatia (HR)	☐ Itaalia (IT)	☐ Küpros (CY)
☐ Läti (LV)	☐ Leedu (LT)	☐ Luksemburg (LU)	☐ Ungari (HU)
☐ Malta (MT)	☐ Madalmaad (NL)	☐ Austria (AT)	☐ Poola (PL)
☐ Portugal (PT)	☐ Rumeenia (RO)	☐ Sloveenia (SI)	☐ Slovakkia (SK)
☐ Soome (FI)	☐ Rootsi (SE)	☐ Ühendkuningriik (UK)	

2. TÕENDI VÄLJASTANUD KOHUS*

2.1. Nimi*

2.2. Aadress*

2.3. Telefon/faks/e-post*

3. LAHENDI TEINUD KOHUS (kui on erinev)

3.1. Nimi

3.2. Aadress

4. LAHEND*

4.1. Kuupäev (pp/kk/aaaa)*

4.2. Viitenumber*

⁽¹⁾ Rahvusvahelise lapseröövi suhtes tsiviilõiguse kohaldamise 25. oktoobri 1980. aasta Haagi konventsioon (edaspidi „1980. aasta Haagi konventsioon“).

⁽²⁾ Nõukogu 25. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1111, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades lahendite tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi lapserööve (ELT L 178, 2.7.2019, lk 1) (edaspidi „määrus“).

⁽³⁾ Tärniga (*) tähistatud väljad on kohustuslikud.

5. LAPS (LAPSED), ⁽⁴⁾ KES VASTAVALT LAHENDILE TAGASTATAKSE*
- 5.1. Laps 1*
- 5.1.1. Perekonnanimi (-nimed)*
- 5.1.2. Eesnimi (-nimed)*
- 5.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*
- 5.1.4. Sünnikoht (kui teada)
- 5.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 5.2. Laps 2
- 5.2.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 5.2.2. Eesnimi (-nimed)
- 5.2.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 5.2.4. Sünnikoht (kui teada)
- 5.2.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 5.3. Laps 3
- 5.3.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 5.3.2. Eesnimi (-nimed)
- 5.3.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 5.3.4. Sünnikoht (kui teada)
- 5.3.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
6. LIIKMESRIIK, Kuhu LAPS(ED) TULEKS LAHENDI KOHASELT TAGASTADA*
☐ Belgia (BE)	☐ Bulgaaria (BG)	☐ Tšehhi (CZ)	☐ Saksamaa (DE)
☐ Eesti (EE)	☐ Iirimaa (IE)	☐ Kreeka (EL)	☐ Hispaania (ES)
☐ Prantsusmaa (FR)	☐ Horvaatia (HR)	☐ Itaalia (IT)	☐ Küpros (CY)
☐ Läti (LV)	☐ Leedu (LT)	☐ Luksemburg (LU)	☐ Ungari (HU)
☐ Malta (MT)	☐ Madalmaad (NL)	☐ Austria (AT)	☐ Poola (PL)
☐ Portugal (PT)	☐ Rumeenia (RO)	☐ Sloveenia (SI)	☐ Slovakkia (SK)
☐ Soome (FI)	☐ Rootsi (SE)	☐ Ühendkuningriik (UK)	

⁽⁴⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

7. JUHUL JA NIIVÕRD, KUI SEE ON LAHENDIS MÄRGITUD, TULEB LAPS(ED) TAGASTADA ⁽⁵⁾

7.1. Pool 1

7.1.1. ☐ Füüsiline isik

7.1.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

7.1.1.2. Eesnimi (-nimed)

7.1.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

7.1.1.4. Sünnikoht (kui teada)

7.1.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.1.1.6. Aadress (kui teada)

7.1.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

7.1.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

7.1.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

7.1.2.1. Täielik nimi

7.1.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.1.2.3. Aadress (kui teada)

7.2. Pool 2

7.2.1. ☐ Füüsiline isik

7.2.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

7.2.1.2. Eesnimi (-nimed)

7.2.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

7.2.1.4. Sünnikoht (kui teada)

7.2.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.2.1.6. Aadress (kui teada)

7.2.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

⁽⁵⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

7.2.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

7.2.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

7.2.2.1. Täielik nimi

7.2.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.2.2.3. Aadress (kui teada)

8. TAGASTAMISE PRAKILINE KORD (JUHUL JA NIIVÕRD, KUI SEE ON LAHENDIS MÄRGITUD) ⁽⁶⁾

.....

9. LAHEND SISALDAB MÄÄRUSE ARTIKLI 27 LÕIKE 5 ALUSEL VÕETAVAD AJUTISI MEETMEID, SEALHULGAS KAITSEMEETMEID, ET KAITSTA LAST 1980. AASTA HAAGI KONVENTSIOONI ARTIKLI 13 ESIMESE LÕIGU PUNKTIS B OSUTATUD TÕSISE OHU EEST*

9.1. ☐ Ei

9.2. ☐ Jah

9.2.1. Meetme(te) kirjeldus ⁽⁷⁾

.....

10. POOL, ⁽⁸⁾ KELLE SUHTES TÄITMIST TAOTLETAKSE*

10.1. Perekonnanimi (-nimed)*

10.2. Eesnimi (-nimed)*

10.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*

10.4. Sünnikoht (kui teada)

10.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

10.6. Aadress (kui teada)

10.6.1. nagu on märgitud lahendis

10.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

11. LAHENDI VÕIB PÄRITOLULIHKESRIIGI ÕIGUSE KOHASELT EDASI KAEVATA*

11.1. ☐ Ei

11.2. ☐ Jah

⁽⁶⁾ Palun esitage lahendi asjaomase osa koopia.

⁽⁷⁾ Palun esitage lahendi asjaomase osa koopia.

⁽⁸⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

12. LAHEND ON PÄRITOLULIHKESRIIGIS TÄIDETAV*

12.1. ☐ Ei12.2. ☐ Jah, ilma piiranguteta (palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus täidetavaks): .../.../.....12.3. ☐ Jah, kuid ainult punktis ... (palun märkige) osutatud poole ⁽⁹⁾ suhtes

12.3.1. Palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus selle poole suhtes täidetavaks: .../.../.....

13. TÕENDI VÄLJASTAMISE KUUPÄEVAL ON LAHEND TOIMETATUD KÄTTE POOL(T)ELE, ⁽¹⁰⁾ KELLE SUHTES TÄITMIST TAOTLETAKSE, NAGU ON MÄRGITUD PUNKTIS 10*13.1. ☐ Ei13.2. ☐ Ei ole kohtule teada13.3. ☐ Jah

13.3.1. Kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)

13.3.2. Lahend toimetati kätte järgmis(t)es keel(t)es:

☐ BG	☐ ES	☐ CS	☐ DE	☐ ET
☐ EL	☐ EN	☐ FR	☐ GA	☐ HR
☐ IT	☐ LV	☐ LT	☐ HU	☐ MT
☐ NL	☐ PL	☐ PT	☐ RO	☐ SK
☐ SL	☐ FI	☐ SV		

14. LAHEND ON TEHTUD TAGASELJA*

14.1. ☐ Ei14.2. ☐ Jah

14.2.1. Pool, kelle tagaselja lahend tehti, on osutatud punktis ... (palun märkige)

14.2.2. Kõnealusele poolele toimetati kätte menetluse algatamist käsitlev dokument või samaväärne dokument.

14.2.2.1. ☐ Ei14.2.2.2. ☐ Ei ole kohtule teada14.2.2.3. ☐ Jah

14.2.2.3.1. Kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)

⁽⁹⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.⁽¹⁰⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

15. PUNKTIS 5 OSUTATUD LAPS (LAPSED) ⁽¹¹⁾ OLI SUUTELINE (OLID SUUTELISED) OMA SEISUKOHTI OMAMA*
- 15.1. ☐ Punktis 5.1 osutatud laps
- 15.1.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 16)
- 15.1.2. ☐ Ei
- 15.2. ☐ Punktis 5.2 osutatud laps
- 15.2.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 16)
- 15.2.2. ☐ Ei
- 15.3. ☐ Punktis 5.3 osutatud laps
- 15.3.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 16)
- 15.3.2. ☐ Ei
16. LAPSELE (LASTELE), ⁽¹²⁾ KES OLI SUUTELINE (OLID SUUTELISED) OMA SEISUKOHTI OMAMA, NAGU ON OSUTATUD PUNKTIS 15, ANTI TEGELIK JA TÕHUS VÕIMALUS AVALDADA OMA ARVAMUST KOOSKÕLAS MÄÄRUSE ARTIKLI- GA 21
- 16.1. ☐ Punktis 5.1 osutatud laps
- 16.1.1. ☐ Jah
- 16.1.2. ☐ Ei, järgmistel põhjustel:
- 16.2. ☐ Punktis 5.2 osutatud laps
- 16.2.1. ☐ Jah
- 16.2.2. ☐ Ei, järgmistel põhjustel:
- 16.3. ☐ Punktis 5.3 osutatud laps
- 16.3.1. ☐ Jah
- 16.3.2. ☐ Ei, järgmistel põhjustel:
17. POOLE NIMI (POOLTE NIMED), ⁽¹³⁾ KES SAID KOOSKÕLAS MÄÄRUSE ARTIKLI 74 LÕIKEGA 1 ÕIGUSABI

⁽¹¹⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

⁽¹²⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

⁽¹³⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

17.1. Pool (pooled)

17.1.1. ☐ vastavalt punktile ... (palun märkige)17.1.2. ☐ vastavalt punktile ... (palun märkige)18. MENETLUSKULUD ⁽¹⁴⁾18.1. Lahendis nähakse ette, et ⁽¹⁵⁾

..... (perekonnanimi (-nimed))

..... (eesnimi (-nimed))

peab maksma

..... (perekonnanimi (-nimed))

..... (eesnimi (-nimed))

.....

☐ eurot (EUR)☐ Bulgaaria leevi (BGN)☐ Horvaatia kuna (HRK)☐ Tšehhi krooni (CZK)☐ Ungari forintit (HUF)☐ Poola zlotti (PLN)☐ naelsterlingit (GBP)☐ Rumeenia leud (RON)☐ Rootsi krooni (SEK)☐ muud rahaühikut (palun märkige ISO-kood):

18.2. Lisateave kulude kohta, mis võib olla asjakohane (nt kindlaksmääratud summa või protsent; intressid; jagatud kulud; kui kulud on välja mõistetud rohkem kui ühelt poolelt, siis kas kogu summa võib sisse nõuda ühelt neist isikutest):

.....

Kui on lisatud lehti, siis märkida lehtede arv: ...

..., kuupäev ... (pp/kk/aaaa)

Allkiri ja/või tempel

⁽¹⁴⁾ See punkt hõlmab ka olukordi, kus kulud mõisteti välja eraldi lahendiga. Pelgalt asjaolu, et kulude suurus ei ole veel kindlaks määratud, ei tohiks takistada kohtul tõendit väljastamast, kui üks pool soovib taotleda lahendi olulise osa tunnustamist või täitmist.

⁽¹⁵⁾ Kui kulud on välja mõistetud rohkem kui ühelt poolelt, lisage lisaleht.

V LISA

TÕEND, MIS KÄSITLEB TEATAVAID SUHTLUSÕIGUST ANDVAID LAHENDEID

(Nõukogu määruse (EL) 2019/1111 ⁽¹⁾ artikli 42 lõike 1 punkt a ja artikli 47 lõike 1 punkt a).

OLULINE

Tõendi väljastab poole taotlusel lahendi teinud kohus ainult juhul, kui on täidetud määruse artikli 47 lõike 3 tingimused, nagu on osutatud punktides 11–14. Vastasel korral tuleks kasutada määruse III lisa.

1. PÄRITOLULIIKMESRIIK* ⁽²⁾

☐ Belgia (BE)	☐ Bulgaaria (BG)	☐ Tšehhi (CZ)	☐ Saksamaa (DE)
☐ Eesti (EE)	☐ Iirimaa (IE)	☐ Kreeka (EL)	☐ Hispaania (ES)
☐ Prantsusmaa (FR)	☐ Horvaatia (HR)	☐ Itaalia (IT)	☐ Küpros (CY)
☐ Läti (LV)	☐ Leedu (LT)	☐ Luksemburg (LU)	☐ Ungari (HU)
☐ Malta (MT)	☐ Madalmaad (NL)	☐ Austria (AT)	☐ Poola (PL)
☐ Portugal (PT)	☐ Rumeenia (RO)	☐ Sloveenia (SI)	☐ Slovakkia (SK)
☐ Soome (FI)	☐ Rootsi (SE)	☐ Ühendkuningriik (UK)	

2. KOHUS, KES TEGI LAHENDI JA VÄLJASTAB KÄESOLEVA TÕENDI*

2.1. Nimi*

2.2. Aadress*

2.3. Telefon/faks/e-post*

3. LAHEND*

3.1. Kuupäev (pp/kk/aaaa)*

3.2. Viitenumber*

4. LAHENDIGA HÕLMATUD LAPS(ED) ⁽³⁾*

4.1. Laps 1*

4.1.1. Perekonnanimi (-nimed)*

4.1.2. Eesnimi (-nimed)*

4.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*

4.1.4. Sünnikoht (kui teada)

⁽¹⁾ Nõukogu 25. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1111, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades lahendite tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi (ELT L 178, 2.7.2019, lk 1) (edaspidi „määrus“).

⁽²⁾ Tärniga (*) tähistatud väljad on kohustuslikud.

⁽³⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

- 4.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 4.2. Laps 2
- 4.2.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 4.2.2. Eesnimi (-nimed)
- 4.2.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 4.2.4. Sünnikoht (kui teada)
- 4.2.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 4.3. Laps 3
- 4.3.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 4.3.2. Eesnimi (-nimed)
- 4.3.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 4.3.4. Sünnikoht (kui teada)
- 4.3.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
5. POOL(ED), ⁽⁴⁾ KELLELE SUHTLUSÕIGUS ANTI*
- 5.1. Pool 1*
- 5.1.1. Perekonnanimi (-nimed)*
- 5.1.2. Eesnimi (-nimed)*
- 5.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*
- 5.1.4. Sünnikoht (kui teada)
- 5.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 5.1.6. Aadress (kui teada)
- 5.1.6.1. nagu on märgitud lahendis
- 5.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

⁽⁴⁾ Kui suhtlusõigus anti rohkem kui kahele poolele, lisage lisaleht.

5.2. Pool 2

5.2.1. Perekonnanimi (-nimed)

5.2.2. Eesnimi (-nimed)

5.2.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

5.2.4. Sünnikoht (kui teada)

5.2.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

5.2.6. Aadress (kui teada)

5.2.6.1. nagu on märgitud lahendis

5.2.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

6. VASTAVALT LAHENDILE ANTUD SUHTLUSÕIGUS JA SELLE TEOSTAMISE PRAKTILINE KORD (LAHENDIS MÄRGITUD MÄÄRAL) ⁽⁵⁾

.....

7. POOL(ED), ⁽⁶⁾ KELLE SUHTES TÄITMIST TAOTLETAKSE*

7.1. Pool 1*

7.1.1. ☐ Füüsiline isik

7.1.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

7.1.1.2. Eesnimi (-nimed)

7.1.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

7.1.1.4. Sünnikoht (kui teada)

7.1.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.1.1.6. Aadress (kui teada)

7.1.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

7.1.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

7.1.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

7.1.2.1. Täielik nimi

⁽⁵⁾ Palun esitage lahendi asjaomase osa koopia.⁽⁶⁾ Kui täitmist taotletakse rohkem kui kahe poole suhtes, lisage lisaleht.

7.1.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.1.2.3. Aadress (kui teada)

7.2. Pool 2

7.2.1. ☐ Füüsiline isik

7.2.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

7.2.1.2. Eesnimi (-nimed)

7.2.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

7.2.1.4. Sünnikoht (kui teada)

7.2.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.2.1.6. Aadress (kui teada)

7.2.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

7.2.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

7.2.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

7.2.2.1. Täielik nimi

7.2.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.2.2.3. Aadress (kui teada)

8. LAHENDI VÕIB PÄRITOLULIIKMESRIIGI ÕIGUSE KOHASELT EDASI KAEVATA*

8.1. ☐ Ei

8.2. ☐ Jah

9. LAHEND ON PÄRITOLULIIKMESRIIGIS TTÄIDETAV*

9.1. ☐ Ei

9.2. ☐ Jah, ilma piiranguteta (palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus täidetavaks): .../.../.....

9.3. ☐ Jah, kuid ainult punktis ... (palun märkige) osutatud poole (7) suhtes

9.3.1. Palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus selle poole suhtes täidetavaks: .../.../.....

(7) Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

9.4. ☐ Jah, kuid ainult lahendi järgmine osa (järgmised osad) (palun täpsustage)

9.4.1. Palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahendi see osa (need osad) muutus(id) täidetavaks:
.../.../.....

10. TÕENDI VÄLJASTAMISE KUUPÄEVAL ON LAHEND TOIMETATUD KÄTTE POOL(T)ELE, ⁽⁸⁾ KELLE SUHTES TÄITMIST TAOTLETAKSE*

10.1. Punktis 7.1 osutatud poole suhtes*

10.1.1. ☐ Ei

10.1.2. ☐ Ei ole kohtule teada

10.1.3. ☐ Jah

10.1.3.1. Kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)

10.1.3.2. Lahend toimetati kätte järgmis(t)es keel(t)es:

☐ BG	☐ ES	☐ CS	☐ DE	☐ ET
☐ EL	☐ EN	☐ FR	☐ GA	☐ HR
☐ IT	☐ LV	☐ LT	☐ HU	☐ MT
☐ NL	☐ PL	☐ PT	☐ RO	☐ SK
☐ SL	☐ FI	☐ SV		

10.2. Punktis 7.2 osutatud poole suhtes

10.2.1. ☐ Ei

10.2.2. ☐ Ei ole kohtule teada

10.2.3. ☐ Jah

10.2.3.1. Kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)

10.2.3.2. Lahend toimetati kätte järgmis(t)es keel(t)es:

☐ BG	☐ ES	☐ CS	☐ DE	☐ ET
☐ EL	☐ EN	☐ FR	☐ GA	☐ HR
☐ IT	☐ LV	☐ LT	☐ HU	☐ MT
☐ NL	☐ PL	☐ PT	☐ RO	☐ SK
☐ SL	☐ FI	☐ SV		

⁽⁸⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

11. KÕIGILE ASJAOMASTELE POOLTELE ANTI VÕIMALUS OLLA ÄRA KUULATUD*
- 11.1. ☐ Jah (vastasel juhul tuleks kasutada määruse III lisa)
12. PUNKTIS 4 OSUTATUD LAPS (LAPSED) ⁽⁹⁾ OLI SUUTELINE (OLID SUUTELISED) OMA SEISUKOHTI OMAMA*
- 12.1. ☐ Punktis 4.1 osutatud laps
- 12.1.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 13)
- 12.1.2. ☐ Ei
- 12.2. ☐ Punktis 4.2 osutatud laps
- 12.2.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 13)
- 12.2.2. ☐ Ei
- 12.3. ☐ Punktis 4.3 osutatud laps
- 12.3.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 13)
- 12.3.2. ☐ Ei
13. LAPSELE (LASTELE), KES OLI SUUTELINE (OLID SUUTELISED) OMA SEISUKOHTI OMAMA, NAGU ON OSUTATUD PUNKTIS 12, ANTI TEGELIK JA TÕHUS VÕIMALUS AVALDADA OMA ARVAMUST KOOSKÕLAS MÄÄRUSE ARTIKLI- GA 21
- 13.1. ☐ Punktis 4.1 osutatud laps
- 13.1.1. ☐ Jah (kui mitte, tuleks kasutada määruse III lisa)
- 13.2. ☐ Punktis 4.2 osutatud laps
- 13.2.1. ☐ Jah (kui mitte, tuleks kasutada määruse III lisa)
- 13.3. ☐ Punktis 4.3 osutatud laps
- 13.3.1. ☐ Jah (kui mitte, tuleks kasutada määruse III lisa)
14. LAHEND ON TEHTUD TAGASELJA*
- 14.1. ☐ Ei
- 14.2. ☐ Jah
- 14.2.1. Pool, ⁽¹⁰⁾ kelle tagaselja lahend tehti, on osutatud punktis ... (palun märkige)
- 14.2.2. Kõnealusele poolele on kätte toimetatud menetluse algatamist käsitlev dokument või samaväärne dokument piisavalt aegsasti ja viisil, mis võimaldab sellel poolel (nendel pooltel) korraldada enda kaitset

⁽⁹⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

⁽¹⁰⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

14.2.2.1. ☐ Jah

14.2.2.1.1. Kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)

14.2.2.2. ☐ Ei, kuid pool, kelle tagaselja lahend tehti, on lahendi sõnaselgelt heaks kiitnud (kui mitte, tuleks kasutada määruse III lisa)15. POOLE NIMI (POOLTE NIMED), ⁽¹¹⁾ KES SAID KOOSKÖLAS MÄÄRUSE ARTIKLI 74 LÕIKEGA 1 ÕIGUSABI

15.1. Pool (pooled)

15.1.1. ☐ vastavalt punktile ... (palun märkige)15.1.2. ☐ vastavalt punktile ... (palun märkige)16. MENETLUSKULUD ⁽¹²⁾16.1. ☐ Lahend hõlmab ka abieluasjade küsimusi ning teavet käesoleva määruse kohaste menetlustega seotud kulude kohta esitatakse ainult tõendis, mis käsitleb lahendeid abieluasjades.16.2. ☐ Lahend hõlmab ka muid vanemliku vastutuse küsimusi ning teave käesoleva määruse kohaste menetlustega seotud kulude kohta esitatakse ainult tõendis, mis käsitleb lahendeid vanemliku vastutuse küsimustes.16.3. Lahendis nähakse ette, et ⁽¹³⁾

..... (perekonnanimi (-nimed))

..... (eesnimi (-nimed))

peab maksma

..... (perekonnanimi (-nimed))

..... (eesnimi (-nimed))

.....

☐ eurot (EUR)☐ Bulgaaria leevi (BGN)☐ Horvaatia kuna (HRK)☐ Tšehhi krooni (CZK)☐ Ungari forintit (HUF)☐ Poola zlotti (PLN)☐ naelsterlingit (GBP)☐ Rumeenia leud (RON)☐ Rootsi krooni (SEK)☐ muud rahaühikut (palun märkige ISO-kood):⁽¹¹⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.⁽¹²⁾ See punkt hõlmab ka olukordi, kus kulud mõisteti välja eraldi lahendiga. Pelgalt asjaolu, et kulude suurus ei ole veel kindlaks määratud, ei tohiks takistada kohtul tõendit väljastamast, kui üks pool soovib taotleda lahendi olulise osa tunnustamist või täitmist.⁽¹³⁾ Kui kulud on välja mõistetud rohkem kui ühelt poolelt, lisage lisaleht.

- 16.4. Lisateave kulude kohta, mis võib olla asjakohane (nt kindlaksmääratud summa või protsent; intressid; jagatud kulud; kui kulud on välja mõistetud rohkem kui ühelt poolelt, siis kas kogu summa võib sisse nõuda ühelt neist isikutest):

.....

Kui on lisatud lehti, siis märkida lehtede arv: ...

..., kuupäev ... (pp/kk/aaaa)

Allkiri ja/või tempel

VI LISA

TÕEND, MIS KÄSITLEB TEATAVAID MÄÄRUSE ARTIKLI 29 LÕIKE 6 ALUSEL TEHTUD LAHENDEID HOOLDUSÕIGUSE SISULISTE ASPEKTIDE JA LAPSE TAGASTAMISE KOHTA

(Nõukogu määruse (EL) 2019/1111 ⁽¹⁾ artikli 29 lõige 6, artikli 42 lõike 1 punkt b ja artikli 47 lõike 1 punkt b)

OLULINE

Tõendi väljastab artikli 29 lõike 6 alusel lahendi teinud kohus poole taotlusel ainult juhul, kui selle lahendiga kaasneb lapse tagastamine ning kui on täidetud määruse artikli 47 lõigete 3 ja 4 tingimused, nagu on osutatud punktides 11–15. Vastasel korral tuleks kasutada määruse III lisa.

1. PÄRITOLULIIKMESRIIK* ⁽²⁾

☐ Belgia (BE)	☐ Bulgaaria (BG)	☐ Tšehhi (CZ)	☐ Saksamaa (DE)
☐ Eesti (EE)	☐ Iirimaa (IE)	☐ Kreeka (EL)	☐ Hispaania (ES)
☐ Prantsusmaa (FR)	☐ Horvaatia (HR)	☐ Itaalia (IT)	☐ Küpros (CY)
☐ Läti (LV)	☐ Leedu (LT)	☐ Luksemburg (LU)	☐ Ungari (HU)
☐ Malta (MT)	☐ Madalmaad (NL)	☐ Austria (AT)	☐ Poola (PL)
☐ Portugal (PT)	☐ Rumeenia (RO)	☐ Sloveenia (SI)	☐ Slovakkia (SK)
☐ Soome (FI)	☐ Rootsi (SE)	☐ Ühendkuningriik (UK)	

2. KOHUS, KES TEGI LAHENDI JA VÄLJASTAB KÄESOLEVA TÕENDI*

2.1. Nimi*

2.2. Aadress*

2.3. Telefon/faks/e-post*

3. LAHEND*

3.1. Kuupäev (pp/kk/aaaa)*

3.2. Viitenumber*

4. LAPS (LAPSED), ⁽³⁾ KES VASTAVALT LAHENDILE TAGASTATAKSE*

4.1. Laps 1*

4.1.1. Perekonnanimi (-nimed)*

4.1.2. Eesnimi (-nimed)*

4.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*

4.1.4. Sünnikoht (kui teada)

⁽¹⁾ Nõukogu 25. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1111, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades lahendite tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi lapserööve (ELT L 178, 2.7.2019, lk 1) (edaspidi „määrus“).

⁽²⁾ Täpniga (*) tähistatud väljad on kohustuslikud.

⁽³⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

- 4.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 4.2. Laps 2
- 4.2.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 4.2.2. Eesnimi (-nimed)
- 4.2.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 4.2.4. Sünnikoht (kui teada)
- 4.2.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 4.3. Laps 3
- 4.3.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 4.3.2. Eesnimi (-nimed)
- 4.3.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 4.3.4. Sünnikoht (kui teada)
- 4.3.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
5. JUHUL JA NIIVÕRD, KUI SEE ON LAHENDIS MÄRGITUD, TULEB LAPS(ED) TAGASTADA ⁽⁴⁾
- 5.1. Pool 1
- 5.1.1. ☐ Füüsiline isik
- 5.1.1.1. Perekonnanimi (-nimed)
- 5.1.1.2. Eesnimi (-nimed)
- 5.1.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)
- 5.1.1.4. Sünnikoht (kui teada)
- 5.1.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)
- 5.1.1.6. Aadress (kui teada)
- 5.1.1.6.1. nagu on märgitud lahendis
- 5.1.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)
- 5.1.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

⁽⁴⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

5.1.2.1. Täielik nimi

5.1.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

5.1.2.3. Aadress (kui teada)

5.2. Pool 2

5.2.1. ☐ Füüsiline isik

5.2.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

5.2.1.2. Eesnimi (-nimed)

5.2.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

5.2.1.4. Sünnikoht (kui teada)

5.2.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

5.2.1.6. Aadress (kui teada)

5.2.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

5.2.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

5.2.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

5.2.2.1. Täielik nimi

5.2.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

5.2.2.3. Aadress (kui teada)

6. TAGASTAMISE PRAKILINE KORD (JUHUL JA NIIVÕRD, KUI SEE ON LAHENDIS MÄRGITUD) ⁽⁵⁾

.....

7. POOL, ⁽⁶⁾ KELLE SUHTES TÄITMIST TAOTLETAKSE*

7.1. Perekonnanimi (-nimed)*

7.2. Eesnimi (-nimed)*

7.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

7.4. Sünnikoht (kui teada)

7.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

⁽⁵⁾ Palun esitage lahendi asjaomase osa koopia.

⁽⁶⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

7.6. Aadress (kui teada)
7.6.1. nagu on märgitud lahendis

7.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

8. LAHENDI VÕIB PÄRITOLULIIKMESRIIGI ÕIGUSE KOHASELT EDASI KAEVATA*

8.1. ☐ Ei

8.2. ☐ Jah

9. LAHENDI SEE OSA, MILLEGA KAASNEB LAPSE (LASTE) TAGASTAMINE, ON PÄRITOLULIIKMESRIIGIS TÄIDETAV*

9.1. ☐ Ei

9.2. ☐ Jah, ilma piiranguteta (palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus täidetavaks): .../.../.....

9.3. ☐ Jah, kuid ainult punktis ... (palun märkige) osutatud poole ⁽⁷⁾ suhtes

9.3.1. Palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal lahend muutus selle poole suhtes täidetavaks:
.../.../.....

10. TÕENDI VÄLJASTAMISE KUUPÄEVAL ON LAHEND KÄTTE TOIMETATUD POOLELE, ⁽⁸⁾ KELLE SUHTES TÄITMIST TAOTLETAKSE, NAGU ON MÄRGITUD PUNKTIS 7*

10.1. ☐ Ei

10.2. ☐ Ei ole kohtule teada

10.3. ☐ Jah

10.3.1. Kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)

10.3.2. Lahend toimetati kätte järgmis(t)es keel(t)es:

☐ BG	☐ ES	☐ CS	☐ DE	☐ ET
☐ EL	☐ EN	☐ FR	☐ GA	☐ HR
☐ IT	☐ LV	☐ LT	☐ HU	☐ MT
☐ NL	☐ PL	☐ PT	☐ RO	☐ SK
☐ SL	☐ FI	☐ SV		

⁽⁷⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

⁽⁸⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

11. KÕIGILE ASJAOMASTELE POOLTELE ANTI VÕIMALUS OLLA ÄRA KUULATUD*
- 11.1. ☐ Jah (vastasel juhul tuleks kasutada määruse III lisa)
12. PUNKTIS 4 OSUTATUD LAPS (LAPSED) ⁽⁹⁾ OLI SUUTELINE (OLID SUUTELISED) OMA SEISUKOHTI OMAMA*
- 12.1. ☐ Punktis 4.1 osutatud laps
- 12.1.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 13)
- 12.1.2. ☐ Ei
- 12.2. ☐ Punktis 4.2 osutatud laps
- 12.2.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 13)
- 12.2.2. ☐ Ei
- 12.3. ☐ Punktis 4.3 osutatud laps
- 12.3.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 13)
- 12.3.2. ☐ Ei
13. LAPSELE (LASTELE), KES OLI SUUTELINE (OLID SUUTELISED) OMA SEISUKOHTI OMAMA, NAGU ON OSUTATUD PUNKTIS 12, ANTI TEGELIK JA TÕHUS VÕIMALUS AVALDADA OMA ARVAMUST KOOSKÕLAS MÄÄRUSE ARTIKLIGA 21
- 13.1. ☐ Punktis 4.1 osutatud laps
- 13.1.1. ☐ Jah (kui mitte, tuleks kasutada määruse III lisa)
- 13.2. ☐ Punktis 4.2 osutatud laps
- 13.2.1. ☐ Jah (kui mitte, tuleks kasutada määruse III lisa)
- 13.3. ☐ Punktis 4.3 osutatud laps
- 13.3.1. ☐ Jah (kui mitte, tuleks kasutada määruse III lisa)
14. LAHEND ON TEHTUD TAGASELJA*
- 14.1. ☐ Ei
- 14.2. ☐ Jah
- 14.2.1. Pool, ⁽¹⁰⁾ kelle tagaselja lahend tehti, on osutatud punktis (palun märkige)
- 14.2.2. Kõnealusele poolele on kätte toimetatud menetluse algatamist käsitlev dokument või samaväärne dokument piisavalt aegsasti ja viisil, mis võimaldab sellel poolel (nendel pooltel) korraldada enda kaitset

⁽⁹⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

⁽¹⁰⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

14.2.2.1. ☐ Jah

14.2.2.1.1. Kättetoimetamise kuupäev (pp/kk/aaaa)

14.2.2.2. ☐ Ei, kuid pool, kelle tagaselja lahend tehti, on lahendi sõnaselgelt heaks kiitnud (kui mitte, tuleks kasutada määruse III lisa)

15. KOHUS ON LAHENDI TEGEMISEL VÕTNUD ARVESSE PÕHJENDUSI JA ASJAOLUSID, MILLEL PÕHINEB TEISES LIIKMES-RIIGIS RAHVUSVAHELISE LAPSERÖÖVI SUHTES TSIVIILÕIGUSE KOHALDAMISE 25. OKTOOBRI 1980. AASTA HAAGI KONVENTSIOONI ARTIKLI 13 ESIMESE LÕIGU PUNKTI B VÕI ARTIKLI 13 TEISE LÕIGU KOHASELT TEHTUD EELNEV LAHEND*

15.1. ☐ Jah (vastasel juhul tuleks kasutada määruse III lisa)

16. LAHENDIS NÄHAKSE ETTE AJUTIS(T)E MEETME(TE), SEALHULGAS KAITSEMEETME(TE) VÕTMINE*

16.1. ☐ Ei

16.2. ☐ Jah

16.2.1. Meetme(te) kirjeldus ⁽¹¹⁾

.....

17. POOLE NIMI (POOLTE NIMED), ⁽¹²⁾ KES SAID KOOSKÖLAS MÄÄRUSE ARTIKLI 74 LÕIKEGA 1 ÕIGUSABI

17.1. Pool (pooled)

17.1.1. ☐ vastavalt punktile ... (palun märkige)

17.1.2. ☐ vastavalt punktile ... (palun märkige)

18. MENETLUSKULUD ⁽¹³⁾

18.1. Lahendis nähakse ette, et ⁽¹⁴⁾

..... (perekonnanimi (-nimed))

..... (eesnimi (-nimed))

peab maksma

..... (perekonnanimi (-nimed))

..... (eesnimi (-nimed))

.....

⁽¹¹⁾ Palun esitage lahendi asjaomase osa koopia.

⁽¹²⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

⁽¹³⁾ See punkt hõlmab ka olukordi, kus kulud mõisteti välja eraldi lahendiga. Pelgalt asjaolu, et kulude suurus ei ole veel kindlaks määratud, ei tohiks takistada kohtul tõendit väljastamast, kui üks pool soovib taotleda lahendi olulise osa tunnustamist või täitmist.

⁽¹⁴⁾ Kui kulud on välja mõistetud rohkem kui ühelt poolelt, lisage lisaleht.

☐ eurot (EUR)	☐ Bulgaaria leevi (BGN)	☐ Horvaatia kuna (HRK)
☐ Tšehhi krooni (CZK)	☐ Ungari forintit (HUF)	☐ Poola zlotti (PLN)
☐ naelsterlingit (GBP)	☐ Rumeenia leud (RON)	☐ Rootsi krooni (SEK)
☐ muud rahaühikut (palun märkige ISO-kood):		

- 18.2. Lisateave kulude kohta, mis võib olla asjakohane (nt kindlaksmääratud summa või protsent; intressid; jagatud kulud; kui kulud on välja mõistetud rohkem kui ühelt poolelt, siis kas kogu summa võib sisse nõuda ühelt neist isikutest):

.....

Kui on lisatud lehti, siis märkida lehtede arv: ...

..., kuupäev ... (pp/kk/aaaa)

Allkiri ja/või tempel

VII LISA

TÕEND, MIS KÄSITLEB TÄIDETAVUSE PUUDUMIST VÕI PIIRANGUID TEATAVATE LAHENDITE PUHUL, MILLEGA NÄHAKSE ETTE SUHTLUSÕIGUS VÕI LAPSE TAGASTAMINE NING MIS ON TÕENDIGA KINNITATUD KOOSKÕLAS MÄÄRUSE ARTIKLIGA 47

(Nõukogu määruse (EL) 2019/1111 ⁽¹⁾ artikkel 49).

OLULINE

Tõend väljastatakse taotluse alusel sel juhul ja niivõrd, kui kooskõlas määruse artikliga 47 tõendiga kinnitatud lahend ei ole enam täidetav või kui selle täidetavus on päritoluliikmesriigis peatatud või piiratud.

1. PÄRITOLULIIKMESRIIK* ⁽²⁾

☐ Belgia (BE)	☐ Bulgaaria (BG)	☐ Tšehhi (CZ)	☐ Saksamaa (DE)
☐ Eesti (EE)	☐ Iirimaa (IE)	☐ Kreeka (EL)	☐ Hispaania (ES)
☐ Prantsusmaa (FR)	☐ Horvaatia (HR)	☐ Itaalia (IT)	☐ Küpros (CY)
☐ Läti (LV)	☐ Leedu (LT)	☐ Luksemburg (LU)	☐ Ungari (HU)
☐ Malta (MT)	☐ Madalmaad (NL)	☐ Austria (AT)	☐ Poola (PL)
☐ Portugal (PT)	☐ Rumeenia (RO)	☐ Sloveenia (SI)	☐ Slovakkia (SK)
☐ Soome (FI)	☐ Rootsi (SE)	☐ Ühendkuningriik (UK)	

2. TÕENDI VÄLJASTANUD KOHUS*

2.1. Nimi*

2.2. Aadress*

2.3. Telefon/faks/e-post*

3. LAHEND, MIS EI OLE ENAM TÄIDETAV VÕI MILLE TÄIDETAVUS ON PEATATUD VÕI PIIRATUD*

3.1. Lahendi teinud kohus (kui on punktis 2 märgitust erinev)

3.1.1. Nimi

3.1.2. Aadress

3.1.3. Telefon/faks/e-post

3.2. Lahendi üksikasjad*

3.2.1. Kuupäev (pp/kk/aaaa)*

3.2.2. Viitenumber*

⁽¹⁾ Nõukogu 25. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1111, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades lahendite tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi (ELT L 178, 2.7.2019, lk 1) (edaspidi „määrus“).

⁽²⁾ Tärniga (*) tähistatud väljad on kohustuslikud.

3.3. Esialgse tõendi üksikasjad

3.3.1. Kuupäev (pp/kk/aaaa) (kui see on teada)

3.3.2. Tõend väljastati kooskõlas:

3.3.2.1. ☐ määruse artikli 47 lõike 1 punktiga a suhtlusõigust andva lahendi jaoks3.3.2.2. ☐ määruse artikli 47 lõike 1 punktiga b lahendi jaoks, mis käsitleb määruse artikli 29 lõike 6 alusel antud hooldusõiguse sisulisi aspekte ja millega kaasneb lapse või laste tagastamine

4. PUNKTIS 3 OSUTATUD LAHENDI TÄIDETAVUS*

4.1. ☐ on lõppenud4.2. ☐ on peatatud

4.2.1. Kui see on kohaldatav, peatamisperioodi kestuse üksikasjad: ...

4.3. ☐ on piiratud

4.3.1. Kui see on kohaldatav, piiramise ulatuse üksikasjad: ...

5. PUNKTIS 4 OSUTATUD MÕJU*

5.1. ☐ tekkis seaduse alusel

5.1.1. Kui see on kohaldatav, märkige palun asjaomane säte (asjaomased sätted): ...

5.2. ☐ tekkis lahendi alusel

5.2.1. Lahendi teinud kohus (kui on punktis 2 märgitust erinev)

5.2.1.1. Nimi

5.2.1.2. Aadress

5.2.1.3. Telefon/faks/e-post

5.2.2. Lahendi üksikasjad:

5.2.2.1. Kuupäev (pp/kk/aaaa)

5.2.2.2. Viitenumber

5.2.2.3. Sisu ⁽³⁾

....., kuupäev(pp/kk/aaaa)

Allkiri ja/või tempel

⁽³⁾ Palun esitage lahendi asjaomase osa koopia.

VIII LISA

TÕEND, MIS KÄSITLEB LAHUTUST JA LAHUSELU KÄSITLEVAT AMETLIKKU DOKUMENTI VÕI KOKKULEPET

(Nõukogu määruse (EL) 2019/1111 ⁽¹⁾ artikli 66 lõike 1 punkt a).

OLULINE

Tõend väljastatakse poole taotlusel ainult juhul, kui liikmesriigil, kes volitas avalik-õigusliku asutuse või muu asutuse ametlikult koostama või registreerima ametlikku dokumenti või registreerima kokkuleppe, oli määruse II peatüki 1. jao alusel kohtualluvus, nagu on osutatud punktis 2, ning ametlikul dokumendil või kokkuleppel on selles liikmesriigis siduv õiguslik mõju, nagu on osutatud punktis 7.5 või 8.4.

1. PÄRITOLULIIKMESRIIK* ⁽²⁾

☐ Belgia (BE)	☐ Bulgaaria (BG)	☐ Tšehhi (CZ)	☐ Saksamaa (DE)
☐ Eesti (EE)	☐ Iirimaa (IE)	☐ Kreeka (EL)	☐ Hispaania (ES)
☐ Prantsusmaa (FR)	☐ Horvaatia (HR)	☐ Itaalia (IT)	☐ Küpros (CY)
☐ Läti (LV)	☐ Leedu (LT)	☐ Luksemburg (LU)	☐ Ungari (HU)
☐ Malta (MT)	☐ Madalmaad (NL)	☐ Austria (AT)	☐ Poola (PL)
☐ Portugal (PT)	☐ Rumeenia (RO)	☐ Sloveenia (SI)	☐ Slovakkia (SK)
☐ Soome (FI)	☐ Rootsi (SE)	☐ Ühendkuningriik (UK)	

2. PÄRITOLULIIKMESRIIGIL OLI MÄÄRUSE II PEATÜKI 1. JAO ALUSEL KOHTUALLUVUS*

2.1. ☐ Jah

3. TÕENDI VÄLJASTANUD KOHUS VÕI PÄDEV ASUTUS*

3.1. Nimi*

3.2. Aadress*

3.3. Telefon/faks/e-post*

4. DOKUMENDI LIIK*

4.1. ☐ Ametlik dokument (täitke palun punkt 7)4.2. ☐ Kokkulepe (täitke palun punkt 8)

5. AMETLIKU DOKUMENDI VÕI KOKKULEPPE ESE*

5.1. ☐ Abielulahutus5.2. ☐ Lahuselu

⁽¹⁾ Nõukogu 25. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1111, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades lahendite ja täitmist ning rahvusvahelisi lapserööve (ELT L 178, 2.7.2019, lk 1) (edaspidi „määrus“).

⁽²⁾ Tärniga (*) tähistatud väljad on kohustuslikud.

6. ABIELU*

6.1. Abikaasad*

6.1.1.

6.1.1.1. Perekonnanimi (-nimed)*

6.1.1.2. Eesnimi (-nimed)*

6.1.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*

6.1.1.4. Sünnikoht

6.1.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

6.1.1.6. Aadress (kui teada)

6.1.1.6.1. nagu on märgitud ametlikus dokumendis või kokkuleppes

6.1.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

6.1.2.

6.1.2.1. Perekonnanimi (-nimed)*

6.1.2.2. Eesnimi (-nimed)*

6.1.2.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*

6.1.2.4. Sünnikoht

6.1.2.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

6.1.2.6. Aadress (kui teada)

6.1.2.6.1. nagu on märgitud ametlikus dokumendis või kokkuleppes

6.1.2.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

6.2. Abiellumise kuupäev, riik ja koht*

6.2.1. Kuupäev (pp/kk/aaaa)*

6.2.2. Riik*

6.2.3. Koht (kui teada)

7. ☐ AMETLIK DOKUMENT
- 7.1. Selleks volitatud avalik-õiguslik asutus või muu asutus, kes koostas või registreeris ametliku dokumendi (kui on erinev punktis 3 märgitud kohtust või pädevast asutusest)
- 7.1.1. Nimi
- 7.1.2. Aadress
- 7.2. Kuupäev (pp/kk/aaaa), millal punktis 3 või punktis 7.1 märgitud ametiasutus ametliku dokumendi koostas
- 7.3. Ametliku dokumendi viitenumber (kui on olemas):
- 7.4. Kuupäev (pp/kk/aaaa), millal ametlik dokument päritoluliikmesriigis registreeriti (kui on punktis 7.2 märgitud kuupäevast erinev)
- 7.4.1. Viitenumber registris (kui on olemas)
- 7.5. Kuupäev (pp/kk/aaaa), millest alates on ametlikul dokumendil päritoluliikmesriigis siduv õiguslik mõju
8. ☐ KOKKULEPE
- 8.1. Ametiasutus, kes registreeris kokkuleppe (kui on erinev punktis 3 märgitud kohtust või pädevast asutusest)
- 8.1.1. Nimi
- 8.1.2. Aadress
- 8.2. Kokkuleppe registreerimise kuupäev (pp/kk/aaaa)
- 8.3. Viitenumber registris (kui on olemas)
- 8.4. Kuupäev (pp/kk/aaaa), millest alates on kokkuleppel päritoluliikmesriigis siduv õiguslik mõju

..., kuupäev ... (pp/kk/aaaa)

IX LISA

TÕEND, MIS KÄSITLEB AMETLIKKU DOKUMENTI VÕI KOKKULEPET VANEMLIKU VASTUTUSE KÜSIMUSTES

(Nõukogu määruse (EL) 2019/1111 ⁽¹⁾ artikli 66 lõike 1 punkt b).

OLULINE

Tõend väljastatakse poole taotlusel ainult juhul, kui liikmesriigil, kes volitas avalik-õigusliku asutuse või muu asutuse ametlikult koostama või registreerima ametlikku dokumenti või registreerima kokkulepet, oli käesoleva määruse II peatüki 2. jao alusel kohtualluvus, nagu on osutatud punktis 2, ning ametlikul dokumendil või kokkuleppel on selles liikmesriigis siduv õiguslik mõju, nagu on osutatud punktis 12.5 või 13.4.

Tõendit ei või väljastada, kui miski osutab sellele, et ametliku dokumendi või kokkuleppe sisu ei ole lapse parimates huvides.

1. PÄRITOLULIIKMESRIIK* ⁽²⁾

☐ Belgia (BE)	☐ Bulgaaria (BG)	☐ Tšehhi (CZ)	☐ Saksamaa (DE)
☐ Eesti (EE)	☐ Iirimaa (IE)	☐ Kreeka (EL)	☐ Hispaania (ES)
☐ Prantsusmaa (FR)	☐ Horvaatia (HR)	☐ Itaalia (IT)	☐ Küpros (CY)
☐ Läti (LV)	☐ Leedu (LT)	☐ Luksemburg (LU)	☐ Ungari (HU)
☐ Malta (MT)	☐ Madalmaad (NL)	☐ Austria (AT)	☐ Poola (PL)
☐ Portugal (PT)	☐ Rumeenia (RO)	☐ Sloveenia (SI)	☐ Slovakkia (SK)
☐ Soome (FI)	☐ Rootsi (SE)	☐ Ühendkuningriik (UK)	

2. PÄRITOLULIIKMESRIIGIL OLI MÄÄRUSE II PEATÜKI 2. JAO ALUSEL KOHTUALLUVUS*

2.1. ☐ Jah

3. TÕENDI VÄLJASTANUD KOHUS VÕI PÄDEV ASUTUS*

3.1. Nimi*

3.2. Aadress*

3.3. Telefon/faks/e-post*

4. DOKUMENDI LIIK*

4.1. ☐ Ametlik dokument (täitke palun punkt 12)4.2. ☐ Kokkulepe (täitke palun punkt 13)5. AMETLIKU DOKUMENDI VÕI KOKKULEPPE POOLED ⁽³⁾*

5.1. Pool 1*

⁽¹⁾ Nõukogu 25. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1111, mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades lahendite tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi (ELT L 178, 2.7.2019, lk 1) (edaspidi „määrus“).

⁽²⁾ Täkniga (*) tähistatud väljad on kohustuslikud.

⁽³⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

5.1.1. ☐ Füüsiline isik

5.1.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

5.1.1.2. Eesnimi (-nimed)

5.1.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

5.1.1.4. Sünnikoht (kui teada)

5.1.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

5.1.1.6. Aadress (kui teada)

5.1.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

5.1.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

5.1.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

5.1.2.1. Täielik nimi

5.1.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

5.1.2.3. Aadress (kui teada)

5.2. Pool 2

5.2.1. ☐ Füüsiline isik

5.2.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

5.2.1.2. Eesnimi (-nimed)

5.2.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

5.2.1.4. Sünnikoht (kui teada)

5.2.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

5.2.1.6. Aadress (kui teada)

5.2.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

5.2.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

5.2.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

5.2.2.1. Täielik nimi

5.2.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

5.2.2.3. Aadress (kui teada)

6. AMETLIKU DOKUMENDI VÕI KOKKULEPPEGA HÕLMATUD LAPS(ED) ⁽⁴⁾*

6.1. Laps 1*

6.1.1. Perekonnanimi (-nimed)*

6.1.2. Eesnimi (-nimed)*

6.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)*

6.1.4. Sünnikoht (kui teada)

6.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

6.2. Laps 2

6.2.1. Perekonnanimi (-nimed)

6.2.2. Eesnimi (-nimed)

6.2.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

6.2.4. Sünnikoht (kui teada)

6.2.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

6.3. Laps 3

6.3.1. Perekonnanimi (-nimed)

6.3.2. Eesnimi (-nimed)

6.3.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

6.3.4. Sünnikoht (kui teada)

6.3.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7. ☐ HOOLDUSÕIGUS ⁽⁵⁾

7.1. Ametliku dokumendi või kokkuleppe kohaselt antud või kokku lepitud hooldusõigus ⁽⁶⁾

.....

⁽⁴⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

⁽⁵⁾ Palun tähele panna, et mõiste „hooldusõigus“ on määratletud määruse artikli 2 lõike 2 punktis 9.

⁽⁶⁾ Palun esitage ametliku dokumendi või kokkuleppe asjaomase osa koopia.

7.2. Antud järgmis(t)ele pool(t)ele ⁽⁷⁾

7.2.1. Pool 1

7.2.1.1. ☐ Füüsiline isik

7.2.1.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

7.2.1.1.2. Eesnimi (-nimed)

7.2.1.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

7.2.1.1.4. Sünnikoht (kui teada)

7.2.1.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.2.1.1.6. Aadress (kui teada)

7.2.1.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

7.2.1.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

7.2.1.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

7.2.1.2.1. Täielik nimi

7.2.1.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.2.1.2.3. Aadress (kui teada)

7.2.2. Pool 2

7.2.2.1. ☐ Füüsiline isik

7.2.2.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

7.2.2.1.2. Eesnimi (-nimed)

7.2.2.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

7.2.2.1.4. Sünnikoht (kui teada)

7.2.2.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.2.2.1.6. Aadress (kui teada)

⁽⁷⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

7.2.2.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

7.2.2.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

7.2.2.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

7.2.2.2.1. Täielik nimi

7.2.2.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

7.2.2.2.3. Aadress (kui teada)

7.3. Ametlik dokument või kokkulepe hõlmab lapse (laste) üleandmist

7.3.1. ☐ Ei

7.3.2. ☐ Jah

7.3.2.1. ☐ Üleandmise üksikasjad, mis on lahendi täitmise seisukohalt olulised, kui need ei ole juba märgitud punktis 7.1 (näiteks kellele, milline laps (millised lapsed), perioodiline või ühekordne üleandmine)

.....

8. ☐ SUHTLUSÕIGUS

8.1. Ametliku dokumendi või kokkuleppe kohaselt antud või kokku lepitud suhtlusõigus ⁽⁸⁾

.....

8.2. Antud järgmis(t)ele pool(t)ele ⁽⁹⁾

8.2.1. Pool 1

8.2.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

8.2.1.2. Eesnimi (-nimed)

8.2.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

8.2.1.4. Sünnikoht (kui teada)

8.2.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

8.2.1.6. Aadress (kui teada)

8.2.1.6.1. nagu on märgitud ametlikus dokumendis või kokkuleppes

8.2.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

⁽⁸⁾ Palun esitage ametliku dokumendi või kokkuleppe asjaomase osa koopia.

⁽⁹⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

8.2.2. Pool 2

8.2.2.1. Perekonnanimi (-nimed)

8.2.2.2. Eesnimi (-nimed)

8.2.2.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

8.2.2.4. Sünnikoht (kui teada)

8.2.2.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

8.2.2.6. Aadress (kui teada)

8.2.2.6.1. nagu on märgitud ametlikus dokumendis või kokkuleppes

8.2.2.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

8.3. Ametlik dokument või kokkulepe hõlmab lapse (laste) üleandmist

8.3.1. ☐ Ei8.3.2. ☐ Jah8.3.2.1. ☐ Üleandmise üksikasjad, mis on lahendi täitmise seisukohalt olulised, kui need ei ole juba märgitud punktis 8.1 (näiteks kellele, milline laps (millised lapsed), perioodiline või ühekordne üleandmine)

.....

9. ☐ MUUD ÕIGUSED VANEMLIKU VASTUTUSE KÜSIMUSTES9.1. Ametliku dokumendi või kokkuleppe kohaselt antud või kokku lepitud õigus(ed) ⁽¹⁰⁾

.....

9.2. Antud järgmis(t)ele pool(t)ele ⁽¹¹⁾

9.2.1. Pool 1

9.2.1.1. ☐ Füüsiline isik

9.2.1.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

9.2.1.1.2. Eesnimi (-nimed)

9.2.1.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

⁽¹⁰⁾ Palun esitage ametliku dokumendi või kokkuleppe asjaomase osa koopia.⁽¹¹⁾ Kui pooli on rohkem kui kaks, lisage lisaleht.

9.2.1.1.4. Sünnikoht (kui teada)

9.2.1.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

9.2.1.1.6. Aadress (kui teada)

9.2.1.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

9.2.1.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

9.2.1.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

9.2.1.2.1. Täielik nimi

9.2.1.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

9.2.1.2.3. Aadress (kui teada)

9.2.2. Pool 2

9.2.2.1. ☐ Füüsiline isik

9.2.2.1.1. Perekonnanimi (-nimed)

9.2.2.1.2. Eesnimi (-nimed)

9.2.2.1.3. Sünniaeg (pp/kk/aaaa)

9.2.2.1.4. Sünnikoht (kui teada)

9.2.2.1.5. Isikukood või sotsiaalkindlustusnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

9.2.2.1.6. Aadress (kui teada)

9.2.2.1.6.1. nagu on märgitud lahendis

9.2.2.1.6.2. lisateave (näiteks kui praegune aadress on sellest erinev)

9.2.2.2. ☐ Juriidiline isik, institutsioon või muu organ

9.2.2.2.1. Täielik nimi

9.2.2.2.2. Registreerimisnumber (kui see on kohaldatav ja teada)

9.2.2.2.3. Aadress (kui teada)

9.3. Ametlik dokument või kokkulepe hõlmab lapse (laste) üleandmist

9.3.1. ☐ Ei

9.3.2. ☐ Jah

9.3.2.1. ☐ Üleandmise üksikasjad, mis on lahendi täitmise seisukohalt olulised, kui need ei ole juba märgitud punktis 9.1 (näiteks kellele, milline laps (millised lapsed), perioodiline või ühekordne üleandmine)

.....

10. PUNKTIS 6 OSUTATUD LAPS (LAPSED) ⁽¹²⁾ OLI SUUTELINE (OLID SUUTELISED) OMA SEISUKOHTI OMAMA*

10.1. ☐ Punktis 6.1 osutatud laps

10.1.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 11)

10.1.2. ☐ Ei

10.2. ☐ Punktis 6.2 osutatud laps

10.2.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 11)

10.2.2. ☐ Ei

10.3. ☐ Punktis 6.3 osutatud laps

10.3.1. ☐ Jah (täitke palun punkt 11)

10.3.2. ☐ Ei

11. LAPSELE (LASTELE), ⁽¹³⁾ KES OLI SUUTELINE (OLID SUUTELISED) OMA SEISUKOHTI OMAMA, NAGU ON OSUTATUD PUNKTIS 10, ANTI TEGELIK JA TÕHUS VÕIMALUS AVALDADA OMA ARVAMUST

11.1. ☐ Punktis 6.1 osutatud laps

11.1.1. ☐ Jah

11.1.2. ☐ Ei, järgmistel põhjustel:

11.2. ☐ Punktis 6.2 osutatud laps

11.2.1. ☐ Jah

11.2.2. ☐ Ei, järgmistel põhjustel:

⁽¹²⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

⁽¹³⁾ Kui lapsi on rohkem kui kolm, lisage lisaleht.

11.3. ☐ Punktis 6.3 osutatud laps

11.3.1. ☐ Jah

11.3.2. ☐ Ei, järgmistel põhjustel:

12. ☐ AMETLIK DOKUMENT

12.1. Selleks volitatud avalik-õiguslik asutus või muu asutus, kes koostas või registreeris ametliku dokumendi (kui on erinev punktis 3 märgitud kohtust või pädevast asutusest)

12.1.1. Nimi

12.1.2. Aadress

12.2. Kuupäev (pp/kk/aaaa), millal punktis 3 või punktis 12.1 märgitud asutus ametliku dokumendi koostas

12.3. Ametliku dokumendi viitenumber (kui on olemas):

12.4. Kuupäev (pp/kk/aaaa), millal ametlik dokument päritoluliikmesriigis registreeriti (kui on punktis 12.2 märgitud kuupäevast erinev)

12.4.1. Viitenumber registris (kui on olemas)

12.5. Kuupäev (pp/kk/aaaa), millest alates on ametlikul dokumendil päritoluliikmesriigis siduv õiguslik mõju

13. ☐ KOKKULEPE

13.1. Ametiasutus, kes registreeris kokkuleppe (kui on erinev punktis 3 märgitud kohtust või pädevast asutusest)

13.1.1. Nimi

13.1.2. Aadress

13.2. Kokkuleppe registreerimise kuupäev (pp/kk/aaaa)

13.3. Viitenumber registris (kui on olemas)

13.4. Kuupäev (pp/kk/aaaa), millest alates on kokkuleppel päritoluliikmesriigis siduv õiguslik mõju

14. AMETLIK DOKUMENT VÕI KOKKULEPE ON PÄRITOLULIIKMESRIIGIS TÄIDETAV*

14.1. ☐ Seoses punktis 7 osutatud hooldusõigusega

14.1.1. ☐ Ei

14.1.1.1. ☐ Ametlik dokument või kokkulepe ei sisalda täidetavat kohustust.

14.1.2. ☐ Jah, ilma mingite piiranguteta (palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal ametlik dokument või kokkulepe muutus täidetavaks)

.../.../.....

- 14.1.3. Jah, kuid ainult punktis ... (palun märkige) osutatud järgmise poole ⁽¹⁴⁾ suhtes
- 14.1.4. ☐ Jah, kuid ainult ametliku dokumendi või kokkuleppe järgmine osa (järgmised osad) (palun täpsustage)
- 14.2. ☐ Seoses punktis 8 osutatud suhtlusõigusega
- 14.2.1. ☐ Ei
- 14.2.1.1. ☐ Ametlik dokument või kokkulepe ei sisalda täidetavat kohustust.
- 14.2.2. ☐ Jah, ilma mingite piiranguteta (palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal ametlik dokument või kokkulepe muutus täidetavaks)
- .../.../.....
- 14.2.3. Jah, kuid ainult punktis ... (palun märkige) osutatud järgmise poole ⁽¹⁵⁾ suhtes
- 14.2.4. ☐ Jah, kuid ainult ametliku dokumendi või kokkuleppe järgmine osa (järgmised osad) (palun täpsustage)
- 14.3. ☐ Seoses punktis 9 osutatud muude õigustega
- 14.3.1. ☐ Ei
- 14.3.1.1. ☐ Ametlik dokument või kokkulepe ei sisalda täidetavat kohustust.
- 14.3.2. ☐ Jah, ilma mingite piiranguteta (palun märkige kuupäev (pp/kk/aaaa), millal ametlik dokument või kokkulepe muutus täidetavaks)
- .../.../.....
- 14.3.3. Jah, kuid ainult punktis ... (palun märkige) osutatud järgmise poole ⁽¹⁶⁾ suhtes
- 14.3.4. ☐ Jah, kuid ainult ametliku dokumendi või kokkuleppe järgmine osa (järgmised osad) (palun täpsustage)

..., kuupäev ... (pp/kk/aaaa)

Allkiri ja/või tempel

⁽¹⁴⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

⁽¹⁵⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

⁽¹⁶⁾ Kui pooli on rohkem kui üks, lisage lisaleht.

X LISA

Vastavustabel

Määrus (EÜ) nr 2201/2003	Käesolev määrus
Artikkel 1	Artikkel 1
—	Artikli 1 lõige 3
Artikkel 2	Artikkel 2
Artikkel 3	Artikkel 3
Artikkel 4	Artikkel 4
Artikkel 5	Artikkel 5
Artikkel 6	Artikli 6 lõige 2
Artikkel 7	Artikli 6 lõiked 1 ja 3
Artikli 8 lõige 1	Artikli 7 lõige 1
Artikli 8 lõige 2	Artikli 7 lõige 2
Artikli 9 lõige 1	Artikli 8 lõige 1
Artikli 9 lõige 2	Artikli 8 lõige 2
Artikkel 10	Artikkel 9
—	Artikkel 10
Artikli 11 lõige 1	Artikkel 22
—	Artikkel 23
Artikli 11 lõige 2	Artikkel 26
Artikli 11 lõige 3	Artikli 24 lõige 1
—	Artikli 24 lõige 2
—	Artikli 24 lõige 3
—	Artikkel 25
Artikli 11 lõige 4	Artikli 27 lõige 3
Artikli 11 lõige 5	Artikli 27 lõige 1
—	Artikli 27 lõige 2
—	Artikli 27 lõige 4
—	Artikli 27 lõige 5
—	Artikli 27 lõige 6
—	Artikkel 28
—	Artikli 29 lõiked 1 ja 2

Määrus (EÜ) nr 2201/2003	Käesolev määrus
Artikli 11 lõige 6	Artikli 29 lõige 3
—	Artikli 29 lõige 4
Artikli 11 lõige 7	Artikli 29 lõige 5
Artikli 11 lõige 8	Artikli 29 lõige 6
Artikkel 12	—
Artikkel 13	Artikkel 11
Artikkel 14	Artikkel 14
Artikli 15 lõige 1, lõike 2 punktid a ja b ning lõige 4	Artikli 12 lõige 1
Artikli 15 lõige 3	Artikli 12 lõige 4
—	Artikli 12 lõiked 2 ja 3
—	Artikli 12 lõige 5
Artikli 15 lõike 2 punkt c	Artikli 13 lõige 1
—	Artikli 13 lõige 2
Artikkel 16	Artikli 17 punktid a ja b
—	Artikli 17 punkt c
—	Artikkel 16
Artikkel 17	Artikkel 18
Artikkel 18	Artikkel 19
Artikkel 19	Artikkel 20
—	Artikli 20 lõiked 4 ja 5
—	Artikkel 21
Artikli 20 lõige 1	Artikli 15 lõige 1
Artikli 20 lõige 2	Artikli 15 lõige 3
—	Artikli 15 lõige 2
Artikli 21 lõiked 1 ja 2	Artikli 30 lõiked 1 ja 2
Artikli 21 lõige 3	Artikli 30 lõiked 3 ja 4
Artikli 21 lõige 4	Artikli 30 lõige 5
Artikkel 22	Artikkel 38
Artikli 23 punktid a, c, d, e ja f	Artikli 39 lõike 1 punktid a, b, c, d ja e
Artikli 23 punkt b	Artikli 39 lõige 2
Artikkel 24	Artikkel 69

Määrus (EÜ) nr 2201/2003	Käesolev määrus
Artikkel 25	Artikkel 70
Artikkel 26	Artikkel 71
—	Artikkel 72
Artikli 27 lõige 1	Artikli 33 punkt a ja artikli 44 punkt a
—	Artikli 33 punkt b
—	Artikli 44 punkt b
Artikli 27 lõige 2	—
Artikkel 28	—
Artikkel 29	—
—	Artikkel 34
—	Artikkel 35
—	Artikkel 40
—	Artikkel 41
Artikkel 30	—
Artikkel 31	—
Artikkel 32	—
Artikkel 33	—
Artikkel 34	—
Artikkel 35	—
Artikkel 36	Artikkel 53
—	Artikli 53 lõige 3
Artikli 37 lõige 1	Artikli 31 lõige 1
—	Artikli 31 lõiked 2 ja 3
Artikli 37 lõige 2	—
Artikkel 38	Artikkel 32
Artikkel 39	Artikkel 36
Artikkel 40	Artikkel 42 ja artikli 47 lõige 1
—	Artikkel 45
—	Artikkel 46
—	Artikli 47 lõige 2
Artikli 41 lõige 1	Artikli 43 lõige 1
Artikli 41 lõige 2	Artikli 47 lõige 3

Määrus (EÜ) nr 2201/2003	Käesolev määrus
—	Artikli 47 lõiked 4, 5 ja 6
Artikli 42 lõige 1	Artikli 43 lõige 1
Artikli 42 lõige 2	Artikli 47 lõige 3
Artikkel 43	Artiklid 37 ja 48
—	Artikkel 49
—	Artikkel 50
Artikkel 44	—
Artikli 45 lõige 1	Artikli 31 lõige 1
Artikli 45 lõige 2	Artikli 31 lõige 2
—	Artikli 31 lõige 3
Artikkel 46	Artikkel 65
Artikli 47 lõige 1	Artikli 51 lõige 1
—	Artikli 51 lõige 2
—	Artikkel 52
Artikkel 48	Artikkel 54
—	Artikkel 55
—	Artikkel 56
—	Artikkel 57
—	Artikkel 58
—	Artikkel 59
—	Artikkel 60
—	Artikkel 61
—	Artikkel 62
—	Artikkel 63
—	Artikkel 64
—	Artikkel 66
—	Artikkel 67
—	Artikkel 68
Artikkel 49	Artikkel 73
Artikkel 50	Artikli 74 lõige 1
—	Artikli 74 lõige 2
Artikkel 51	Artikkel 75

Määrus (EÜ) nr 2201/2003	Käesolev määrus
Artikkel 52	Artikkel 90
Artikkel 53	Artikkel 76
Artikkel 54	Artikli 77 lõige 1
—	Artikli 77 lõiked 2 ja 3
—	Artikkel 78
—	Artikli 79 punkt a
Artikli 55 lõike 1 punkt a	Artikli 79 punkt b
Artikli 55 lõike 1 punkt b	Artikli 79 punkt c
—	Artikli 79 punkt d
Artikli 55 lõike 1 punkt c	Artikli 79 punkt e
Artikli 55 lõike 1 punkt d	Artikli 79 punkt f
Artikli 55 lõike 1 punkt e	Artikli 79 punkt g
—	Artikkel 80
—	Artikkel 81
Artikli 56 lõige 1	Artikli 82 lõige 1
—	Artikli 82 lõiked 2, 3 ja 4
Artikli 56 lõige 2	Artikli 82 lõige 5
—	Artikli 82 lõige 6
Artikli 56 lõige 3	Artikli 82 lõige 7
—	Artikli 82 lõige 8
Artikli 57 lõiked 1 ja 2	—
Artikli 57 lõige 3	Artikli 83 lõige 1
Artikli 57 lõige 4	Artikli 83 lõige 2
Artikkel 58	Artikkel 84
—	Artikkel 85
—	Artikkel 86
—	Artikkel 87
—	Artikkel 88
—	Artikkel 89
—	Artikkel 91
Artikkel 59	Artikkel 94
Artikli 60 punktid a, b, c ja d	Artikkel 95

Määrus (EÜ) nr 2201/2003	Käesolev määrus
Artikli 60 punkt e	Artikkel 96
Artikkel 61	Artikli 97 lõige 1
—	Artikli 97 lõige 2
Artikkel 62	Artikkel 98
Artikkel 63	Artikkel 99
Artikli 64 lõige 1	Artikli 100 lõige 1
Artikli 64 lõiked 2, 3 ja 4	—
—	Artikli 100 lõige 2
Artikli 65 lõige 1	Artikli 101 lõige 1
—	Artikli 101 lõige 2
Artikkel 66	Artikkel 102
Artikkel 67	Artikkel 103
Artikkel 68	Artikkel 103
Artikkel 69	Artikkel 92
Artikkel 70	—
—	Artikkel 93
Artikkel 71	Artikkel 104
Artikkel 72	Artikkel 105
I lisa	II lisa
—	I lisa
II lisa	III lisa
—	IV lisa
III lisa	V lisa
IV lisa	VI lisa
—	VII lisa
—	VIII lisa
—	IX lisa